

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู

อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

**FACTORS AFFECTING THE EMPOWERMENT OF SAITAKU SUBDISTRICT
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN BANKRUAT DISTRICT,
BURIRUM PROVINCE**

ภาคนิพนธ์

ของ

สามารถ ยงปัญญา

**เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์**

มีนาคม 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารงานส่วนตำบล สายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์		
ผู้วิจัย	สามารถ ชงปัญญา		
กรรมการควบคุม	รองศาสตราจารย์ประจักษ์ คณะวัน	ประธานกรรมการ	
	รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์	กรรมการ	
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วุฒินันท์ งามฤทธิ	กรรมการ	
ปริญญา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขา รัฐประศาสนศาสตร์		
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์	2553

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารงานส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งประกอบด้วย 4 ปัจจัยได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะขององค์การ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านบุคลากร และปัจจัยด้านการบริหารและการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกูและผู้นำชุมชนในเขตตำบลสายตะกู จำนวน 119 คนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมี 3 ลักษณะ คือ แบบตรวจรายการ (Checklist) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบปลายเปิด (Open-ended form) มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ .9257 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารงานส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมพบว่า ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็ง อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน ถ้าเรียงค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่าเฉลี่ยต่ำจะ ได้ดังนี้คือ ด้านบุคลากร ด้านลักษณะขององค์การ ด้านลักษณะสภาพแวดล้อมและด้านการบริหารและการปฏิบัติงาน ตามลำดับ
2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารงานส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ คือ ควรให้มีการจัดประชุมสัมมนา ทางวิชาการ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ในการทำงาน ลดความขัดแย้งทางความคิดของกลุ่มข้าราชการพนักงาน ที่ชอบสร้างปัญหาให้เกิดความขัดแย้ง รองลงมาคือให้ผู้บริหารหรือหัวหน้าฝ่าย ออกพบปะเยี่ยมเยียนประชาชนเพื่อรับทราบปัญหาทุกเดือน

TITLE	Factors Affecting the Empowerment of Saitaku Subdistrict Administrative Organization in Ban Kruat District, Buriram Province		
AUTHOR	Samart Yongpanya		
ADVISORS	Associate Professor Prajan Kanawan		Thesis Advisor
	Associate Professor Prasit Suwannarak		Co-advisor
	Assistant Professor Wutthinan Ramrit		Co-advisor
DEGREE	Master of Public Administration	MAJOR	Public Administration
SCHOOL	Buriram Rajabhat University	YEAR	2010

ABSTRACT

The objective of this research was to study the factors affecting the empowerment of Saitaku Subdistrict Administrative Organization in Ban Kruat District, Buriram Province in 4 aspects: 1) organization traits, 2) environment, 3) personnel, and 4) working administration and performance. The samples were all 119 staff. The research instrument was a 3-part questionnaire, including checklist, rating scale, and open ended form with its reliability at .9038. The statistics used to analyze the data were percentage, mean and standard deviation.

The results of this research were as follows:

1. The factors affecting the empowerment of Saitaku Subdistrict Administrative Organization in Ban Kruat District, Buriram Province both as a whole and in each aspect were at "high" levels. Ranking from the most to the least aspect was: 1) personnel, 2) organization traits, 3) environment, and 4) working administration and performance, respectively.

2. The opinions and suggestions about the factors affecting the empowerment of Saitaku Subdistrict Administrative Organization in Ban Kruat District, Buriram Province were that the Saitaku Subdistrict Administrative Organization should provide the academic conference for making the work relation and reducing the opinions conflict of the official and staff groups, followed by the administrator or head of department should go to meet and converse with people for knowing the monthly problems.

ประกาศคุณูปการ

ภาคินพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ด้วยการสนับสนุนจาก รองศาสตราจารย์ประจัน
คะเนวัน ประธานกรรมการควบคุมภาคินพนธ์ รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ และ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒินันท์ รามฤทธิ์ กรรมการควบคุมภาคินพนธ์ ขอกราบขอบพระคุณที่ท่าน
อาจารย์ทั้งสามท่าน ได้กรุณาเอาใจใส่ให้คำปรึกษา ชี้แนะและตลอดจนให้กำลังใจต่อสู้กับปัญหา
อุปสรรคต่างๆ ส่งผลให้งานวิจัยมีคุณค่าและก่อให้เกิดประโยชน์อย่างดียิ่งอีกทั้งความเมตตาใน
การช่วยเหลือด้านต่างๆตลอดการทำงานวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเจ้าสิบเอกณรงค์ หวังฟังกลาง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
สายตะกู นายมนูญ ธรรมโกศล ผู้อำนวยการ โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 5 นายชนภัทร ปิจฉิม
อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนคูสิต ที่ให้ความกรุณาในการเป็นผู้เชี่ยวชาญในการ
ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย ทั้งนี้ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับ และ
ขอบคุณในความปรารถนาดีของท่านอาจารย์เป็นอย่างมาก

ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อนๆ เพื่อนๆน้องๆชาวรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิตรุ่น 8 หมู่ 3
ที่น่ารักทุกคน ที่มีความหวังดีความเอื้ออาทร ความจริงใจ ความเป็นกันเอง จนสามารถฟันฝ่า
อุปสรรคต่างๆ ได้ ขอให้มิตรภาพเช่นนี้คงอยู่ตลอดไป

ท้ายที่สุดเหนือสิ่งอื่นใด ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อผู้ล่วงลับไปแล้ว และคุณแม่
ที่เคารพบูชาและรักมากเป็นที่สุดที่ได้ให้กำลังใจให้ต่อสู้กับอุปสรรคต่างๆตลอดจนญาติพี่น้อง
ทุกคนที่คอยให้กำลังใจด้วยดี รวมถึงพี่ ๆ และเพื่อนร่วมงานที่คอยให้คำปรึกษา แนะนำสิ่งดี ๆ
ตลอดเวลา ความสำเร็จในครั้งนี้ผู้วิจัยขอมอบให้กับทุกคนที่ช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา

นายสามารถ ชงปัญญา

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล	8
ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล	11
หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่น	23
การปกครองท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล	31
บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	64
งานวิจัยในประเทศ	64
งานวิจัยต่างประเทศ	66
3 วิธีดำเนินการวิจัย	67
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	67
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	68
การเก็บรวบรวมข้อมูล	70
การวิเคราะห์ข้อมูล	70
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	71

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	82
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	82
วิธีดำเนินการวิจัย.....	82
สรุปผลการวิจัย.....	83
อภิปรายผล.....	84
ข้อเสนอแนะ.....	87
บรรณานุกรม	89
ภาคผนวก	93
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	95
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดสอบใช้แบบสอบถาม.....	99
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม.....	101
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	104
ภาคผนวก จ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	114
ประวัติย่อของผู้วิจัย	116

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	68
2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล.....	73
3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็น ของบุคลากรและผู้นำชุมชนเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็ง ขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้าน.....	75
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็น ของบุคลากรและผู้นำชุมชนเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็ง ขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ในด้านลักษณะขององค์การ โดยภาพรวมและรายข้อ	76
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็น ของบุคลากรและผู้นำชุมชนเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็ง ขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ในด้านลักษณะสภาพแวดล้อม โดยภาพรวมและรายข้อ	77
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็น ของบุคลากรและผู้นำชุมชนเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็ง ขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ในด้านบุคลากร โดยภาพรวมและรายข้อ	78
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็น ของบุคลากรและผู้นำชุมชนเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็ง ขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ในด้านการบริหารงานและการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมและรายข้อ	79
8 จำนวนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความ เข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู	80

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบที่	หน้า
1 โครงสร้างของกระบวนการจัดเลี้ยง	23
2 โครงสร้างการบริหารงานขององค์การบริหารงานส่วนตำบล	33

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันสภาพการณ์ของประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ทั้งในด้านเศรษฐกิจสังคมและการเมือง ซึ่งส่งผลกระทบต่อโดยตรงและโดยอ้อมต่อวิถีชีวิตของประชาชนอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการปรับปรุงสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของรัฐ การปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการเร่งรัดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารงานและการจัดบริการสาธารณะ ไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเร็ว ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารงานและการบริการสาธารณะของรัฐเป็นไปด้วยความคล่องตัว มีประสิทธิภาพ สามารถสนองตอบต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนได้ดียิ่งขึ้น

การปกครองของไทย เป็นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สำหรับการจัดรูปแบบในการปกครองในประเทศไทยนั้น เป็นไปตามรัฐธรรมนูญของไทยและรัฐธรรมนูญได้จัดรูปแบบการปกครองเป็น 3 ส่วน คือ การปกครองส่วนกลาง การปกครองส่วนภูมิภาคและการปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งแต่ละส่วนมีความสำคัญแตกต่างกันไป องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นการปกครองรูปแบบหนึ่งของไทยที่จัดขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระจายอำนาจการปกครองให้ประชาชนในท้องถิ่นระดับตำบลซึ่งเป็นเขตชนบทอันเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศได้มีโอกาสได้เรียนรู้การแก้ปัญหาและสนองตอบความต้องการของตนเอง โดยเข้าไปมีบทบาทหรือมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง หรือที่เรียกว่าการปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย

องค์การบริหารส่วนตำบล จึงเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใกล้ชิดประชาชนในพื้นที่ชนบทมากที่สุด เมื่อเป็นเช่นนี้ ถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นของประชาชนอย่างแท้จริง กล่าวคือมีเจ้าหน้าที่มาจากการเลือกตั้งซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในตำบลดำเนินการ โดยมีประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดทิศทางและวางแผนพัฒนาตำบล กำกับดูแลและตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลก็ย่อมที่จะสามารถแก้ไขปัญหาและสนองตอบของชุมชนระดับตำบลได้อย่างดี

อันส่งผลให้ประชาชนในตำบลมีความรู้สึกเชื่อมั่นศรัทธาต่อองค์การบริหารส่วนตำบล และรู้สึกมีความผูกพัน มีส่วนได้ส่วนเสียต่อกันอาศัย ซึ่งเป็นการสร้างพลเมืองที่มีความรับผิดชอบให้แก่ประเทศชาติโดยส่วนรวม (อุทัย หิรัญโค. 2523 : 5 - 6)

แต่ตามสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน ถึงแม้ประชาชนจะมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการกระจายอำนาจค่อนข้างถูกต้อง ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจปัญหาและแก้ไขปัญหาด้วยตัวเอง และมีความต้องการที่จะใช้สิทธิในการเลือกผู้บริหารท้องถิ่นก็ตาม แต่การดำเนินการบริหารส่วนตำบลยังไม่สามารถแก้ปัญหา และสนองตอบความต้องการของประชาชนระดับตำบลได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในฐานะเลขานุการของคณะกรรมการนโยบายกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น(กนภ.) จึงได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอให้คณะกรรมการ กนภ. พิจารณา ซึ่งคณะกรรมการ กนภ. ได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจประสานแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยผู้แทนภาคราชการภาคเอกชน องค์กรภาคเอกชนและนักวิชาการรวม 21 คน มีอำนาจหน้าที่ในการเสนอแนะประสานแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ พิจารณาความเป็นไปได้และจัดทำข้อเสนอรูปแบบการจัดตั้งสถาบันเพื่อสนับสนุนทางวิชาการ ในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลและประชาคมในระดับตำบล แต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะเรื่องตามความจำเป็นและปฏิบัติงานอื่นใดที่คณะกรรมการนโยบายกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค ท้องถิ่นมอบหมาย

ในการนี้คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้ทุนสนับสนุนการศึกษาวิจัยแก่สถาบันเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาชุมชนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อศึกษารูปแบบและแนวทางเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล แต่การศึกษาวิจัยดังกล่าวข้างต้น ไม่ได้ให้คำนิยามของความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจประสานแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีความเห็นว่าควรจะทำการศึกษาว่าความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลหมายถึงอะไร ทั้งนี้เพื่อจะได้นำมากำหนดบทบาท ภารกิจ และแนวทางเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างชัดเจนซึ่งอนุกรรมการเฉพาะกิจประสานแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลได้มีมติร่วมกันให้ความหมายของคำว่า “องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีความเข้มแข็ง” ไว้ว่าหมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลที่สามารถปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสนองตอบความต้องการของชุมชนระดับตำบล

ต่อมาได้มีกระแสความคิดเกี่ยวกับเรื่องความเข้มแข็งของชุมชนเข้าสังคมไทยอย่างแรง
มาก ทำให้ความสนใจในเรื่องการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลลดลง
(สถาบันดำรงราชานุภาพ . 2540 : 6-11)

แต่อย่างไรก็ตามตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 เป็นต้นมา องค์การบริหารส่วนตำบลในฐานะที่เป็น
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้รับการถ่ายโอนภารกิจทำให้การบริการสาธารณะจากราชการ
ส่วนกลางมาดำเนินการเอง ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 บัญญัติไว้ ภารกิจที่องค์การบริหารส่วนตำบลภารกิจที่
องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับโอนภารกิจมาดำเนินการแทนกระทรวง ทบวง กรม และ
รัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีจำนวนมากอัน ได้แก่ ภารกิจด้าน โครงสร้างพื้นฐาน
ประกอบด้วย การคมนาคมขนส่ง สาธารณูปโภค สาธารณูปการ การผังเมือง การควบคุมอาคาร
ภารกิจด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต ประกอบด้วย การส่งเสริมอาชีพ งานสวัสดิการสังคม
นันทนาการ การศึกษา สาธารณสุข การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย ภารกิจ
ด้านการจัดระเบียบชุมชน/ สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย ประกอบด้วย การส่งเสริม
ประชาธิปไตย ความเสมอภาค สิทธิเสรีภาพของประชาชน การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
การรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ภารกิจในด้านการวางแผน
การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว ประกอบด้วย การวางแผนพัฒนาจังหวัด
การพัฒนาเทคโนโลยี การส่งเสริมการลงทุน การพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว การพัฒนา
อุตสาหกรรม ส่วนภารกิจด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ประกอบไปด้วย การคุ้มครองและดูแลรักษาป่า การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ การดูแลที่
สาธารณะและภารกิจด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

เมื่อเป็นเช่นนี้องค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีบทบาทต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการ
กระจายอำนาจไปปฏิบัติ เพราะถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถปฏิบัติงานตามภารกิจและ
หน้าที่ที่ได้รับโอนไปได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่มีความเข้มแข็งแล้ว การกระจายอำนาจ
ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
พ.ศ. 2542 ย่อมไม่เกิดผลในการปฏิบัติ

ด้วยเหตุที่ความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการ
เปลี่ยนแปลงนโยบายการกระจายอำนาจไปสู่การปฏิบัติ ประกอบกับจากการทบทวนเอกสาร
งานวิจัยที่เกี่ยวกับความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ในความเข้มแข็งขององค์กร
นั้นมีปัจจัยที่มาจากเกี่ยวข้องได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะขององค์กร ปัจจัยด้านลักษณะสภาพแวดล้อม

ปัจจัยด้านบุคลากรและปัจจัยด้านการบริหารและการปฏิบัติงาน สเตียร์ (Steer. 1977 : 8) อีกทั้งในปัจจุบันยังไม่มีการศึกษาเชิงวิชาการจนเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปเกี่ยวกับความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ แต่อย่างใด ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อแสวงหาแนวทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีความเข้มแข็ง อันจะนำไปสู่การเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างมีระบบแบบแผนและสามารถดำเนินการในเชิงนโยบายได้ เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีความเข้มแข็งจะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ของตนเองจนสามารถบรรลุเป้าหมายคือการตอบสนองความต้องการของชุมชนระดับตำบลเช่นเดียวกับองค์การที่มีประสิทธิผล และการที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะสามารถ บรรลุถึงเป้าหมายดังกล่าวได้ก็ต้องอาศัยพฤติกรรมการทำงานที่ดีของบุคลากร ในองค์การ

ฉะนั้น ผู้วิจัยในฐานะประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ และดำรงตำแหน่งประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู ในปัจจุบันอยู่ด้วย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งเน้นที่จะศึกษาทั้งปัจจัยภายนอกและปัจจัยที่เป็นพฤติกรรมของบุคลากรในองค์การว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลกระทบต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะขององค์การ ปัจจัยด้านลักษณะสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านบุคลากรและปัจจัยด้านการบริหารและการปฏิบัติงาน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์
2. เป็นสารสนเทศในการนำไปปรับปรุงพัฒนาในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ และในการบริหารงานของตำบลอื่น ๆ

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารงานส่วนตำบล สายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยได้บูรณาการทฤษฎี ต้นไม้วิจัยธรรมของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และแนวคิดของ สุวรรณ พิศานนท์ ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารงานส่วนตำบลในภาคกลาง ซึ่งประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะขององค์กร ปัจจัยด้านลักษณะสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านบุคลากร และปัจจัยด้านการบริหารและการปฏิบัติงาน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู และผู้นำชุมชน ในเขตตำบลสายตะกู จำนวน 119 คน ประกอบด้วย

- 2.1.1 นายกองตำบลสายตะกู จำนวน 1 คน
- 2.1.2 รองนายกองตำบลสายตะกู จำนวน 2 คน
- 2.1.3 เลขานุการนายกองตำบลสายตะกู จำนวน 1 คน
- 2.1.4 สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู จำนวน 32 คน
- 2.1.5 พนักงาน เจ้าหน้าที่ ลูกจ้าง จำนวน 35 คน
- 2.1.6 ผู้นำชุมชน จำนวน 48 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากร

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู เพื่อให้เข้าใจความหมายศัพท์ต่างๆที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จึงนิยามศัพท์ดังนี้

1. ปัจจัย หมายถึง เหตุ หนทาง เหตุอันให้ผลเป็นไป เครื่องเกื้อหนุนหรือเหตุ ต้นเหตุที่มีผลต่อการบริหารงานทั้งที่เป็นด้านลบ ด้านบวก ทั้งที่เป็นงานภาครัฐ ภาคเอกชนหรือแม้แต่งานส่วนตัว

2. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเข้มแข็ง หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีความสามารถ ในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปีได้ตรงกับปัญหาที่ชุมชน

ระดับตำบลต้องการแก้ไขหรือตรงกับความต้องการของชุมชนระดับตำบล มีความสามารถในการ นำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ ด้วย ความมีประสิทธิภาพและควมมีประสิทธิภาพประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

2.1 ปัจจัยด้านลักษณะสภาพขององค์การ หมายถึง ขนาด/ชั้นของอบต. รายได้ที่ รัฐบาลจัดสรรให้ การแทรกแซงการปฏิบัติงานของอบต. จำนวนประชากร จำนวนพนักงาน เจ้าหน้าที่ การประสานขออุดหนุน โครงการหน่วยงานอื่นที่ไม่ได้อยู่ในเขตบริการของ อบต./ที่ไม่ได้ สังกัดอปท.มาขออุดหนุนงบประมาณ ความรู้/ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของบุคลากรของ อบต. การให้ความร่วมมือของประชาชน ความสามัคคี

2.2 ปัจจัยด้านลักษณะแวดล้อม หมายถึง รายได้ของประชากร ความต้องการของ ชุมชน ให้อบต.แก้ไข การจัดเวทีประชาคมเพื่อให้ประชาชนเสนอปัญหา การออกพบปะประชาชน ในเขตพื้นที่ แผนปฏิบัติงานในการจัดแผน/ข้อบัญญัติประจำปี

2.3 ปัจจัยด้านบุคลากร หมายถึง ระดับการศึกษาประสบการณ์ทำงาน ความรู้ความ เข้าใจในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล

2.4 ปัจจัยด้านการบริหารและการปฏิบัติงาน หมายถึง การติดต่อสื่อสารขององค์การ บริหารส่วนตำบล การขัดแย้งในผลประโยชน์ขององค์การบริหารงานส่วนตำบล

3. องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอ บ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

4. บุคลากร หมายถึง นายกององค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกององค์การบริหาร ส่วนตำบล เลขานุการนายกององค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงาน เจ้าหน้าที่และลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู

5. ผู้นำชุมชน หมายถึง ผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลสายตะกู อำเภอ บ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

6. การปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง การ ปฏิบัติงานแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของชุมชนระดับตำบลตามแผนพัฒนาองค์การ บริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย การวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และการนำแผนพัฒนาองค์การบริหารตำบลไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ ได้ผลผลิตที่มีทั้งคุณภาพ และประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดี สามารถแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของ ชุมชนระดับตำบลได้เป็นอย่างดีและชุมชนระดับตำบลมีความพึงพอใจในระดับสูง

7. รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง จำนวนรายได้ประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งประกอบด้วย รายได้จากภาษีที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเอง รายได้ที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้ และเงินอุดหนุนจากรัฐบาล

8. สภาพสังคมตำบล หมายถึง ลักษณะโครงสร้างทางสังคมของตำบล โดยพิจารณาจากจำนวนกลุ่มกิจกรรมในตำบล เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มเยาวชน กลุ่มสตรี กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มอาชีพต่าง ๆ เป็นต้น

9. ระดับการศึกษาของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง วุฒิการศึกษาสูงสุดที่บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลได้รับ ได้แก่ไม่จบชั้นประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรืออนุปริญญา ปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก

10. ประสบการณ์ในการทำงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง ระยะเวลาที่บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งในภาคราชการหรือภาคเอกชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการบริหารส่วนตำบล ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือดำรงตำแหน่งใน องค์กรภาคเอกชน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสาขาคะตูก อำเภอ บ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการวิจัย โดยขอนำมา กล่าวเพื่อกำหนดกรอบในการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล
2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล
3. หลักการและ แนวคิด เกี่ยวกับการกระจายอำนาจ และการปกครองท้องถิ่น
4. การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล
5. บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลสาขาคะตูก อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าปัจจุบันถึงแม้ว่าจะมีการศึกษา เจริญวิชาการจนเป็นที่ยอมรับกัน โดยทั่วไปเกี่ยวกับความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลก็เป็นการศึกษาโดยภาพรวมทั้งประเทศหรือเฉพาะภาคกลางหรือตำบลอื่นแต่ยังไม่ได้มีการศึกษาปัจจัยที่ ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสาขาคะตูก อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อแสวงหาแนวทางพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล สาขาคะตูก อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ อย่างมีระบบแบบแผนและสามารถดำเนินการในเชิง นโยบายนได้ โดยความหมายซึ่งเป็นมติของที่ประชุมคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจประสานแนวทางการ เสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล ครั้งที่ 1/2540 เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2540 เท่านั้น โดยคณะอนุกรรมการฯ ดังกล่าวได้มีมติร่วมกันว่า “องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีความ เข้มแข็ง” คือ องค์การบริหารส่วนตำบลที่สามารถปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ได้อย่างมี ประสิทธิภาพเพื่อสนองตอบความต้องการของชุมชนระดับตำบล (รายงานการประชุม คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจประสานแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหาร

ส่วนตำบล ครั้งที่ 1/2540 : 6 - 11) เนื่องจากความหมายขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีความเข้มแข็งดังกล่าวเป็นคามหลักการกระจายอำนาจและหลักการปกครองท้องถิ่น ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ความหมายของคำว่า “องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีความเข้มแข็ง” ของ คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจประสานแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นความหมายที่จะนำไปสู่การสร้างค่านิยมเชิงปฏิบัติการสำหรับการใช้ในการสร้างและพัฒนาดัชนีพร้อมทั้งเครื่องมือวัดความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล

ฉะนั้น ผู้วิจัยจึงใคร่ขอแยกกล่าวถึงประเด็นที่สำคัญ 2 ประเด็น

1. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล
2. การประเมินความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล

1. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอ บ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ประสิทธิภาพเป็นสิ่งที่ควรคำนึงถึงอย่างยิ่ง เพราะประสิทธิภาพเป็นตัวชี้วัดความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล คำว่า “ประสิทธิภาพ” (Efficiency) ได้มี นักวิชาการให้ความหมายไว้ ดังนี้

روبบินส์ (Robbins, 1993 : 45) เห็นว่าประสิทธิภาพ หมายถึง อัตราส่วนของผลผลิตที่มีประสิทธิผลต่อปัจจัยการผลิตที่ใช้

กู๊ด (Good, 1973 : 195) ให้ความหมายของประสิทธิภาพไว้ว่า หมายถึง ความสามารถที่จะทำให้เกิดเป็นผลสำเร็จอย่างสมบูรณ์ตามความปรารถนา โดยใช้เวลา และความพยายามเพียงเล็กน้อย

ลีลา ตีนานุเคราะห์ (2530 : 27) ให้ความหมายของประสิทธิภาพว่า หมายถึง ความสามารถในการทำงานให้ได้ผลงานออกมาสมบูรณ์ที่สุด มีปริมาณและคุณภาพสูง เป็นที่พอใจของผู้ผลิตและผู้ให้บริการ

อุทัย หิรัญโต (2526 : 99 - 102) กล่าวว่า ประสิทธิภาพในวงราชการแตกต่างจาก ประสิทธิภาพในวงธุรกิจเอกชน เพราะงานราชการมุ่งหวังที่ผลงานอย่างเดียว และนอกจากนี้ งานราชการบางอย่างยังไม่สามารถคิดเป็นตัวเลขได้ ประสิทธิภาพในวงธุรกิจเอกชน จึงไม่อาจนำมาวัดงานราชการได้ ประสิทธิภาพในวงราชการเป็นการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการประกอบการ (Input) กับผลที่ได้รับ (Output) และหมายความรวมถึงความพึงพอใจในผลปฏิบัติงานและประโยชน์ที่มีต่อสังคมส่วนรวม ดังนั้น ประสิทธิภาพในวงราชการจึงจะต้องพิจารณาถึงประสิทธิผล (Effectiveness) ด้วย

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพในวงราชการ หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานให้ได้ผลสำเร็จในงานอย่างถูกต้องสมบูรณ์ตามเป้าหมายที่ต้องการ โดยใช้ทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิตน้อยที่สุด มีประโยชน์และสร้างความพึงพอใจต่อสังคมส่วนรวมสูงสุด โรเจอร์ (Rogers, 1995 : 97; อ้างถึงใน สุวรรณ พินแดนนท์.2546:26) ได้กำหนดหลักเกณฑ์พื้นฐานสำหรับการวัดผลการปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าควรประกอบด้วย ความประหยัด (Economy) ประสิทธิภาพ (Efficiency) และประสิทธิผล (Effectiveness) หรือ 3Es โดยความประหยัด หมายถึง การใช้ทรัพยากรทั้งบุคลากรและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้มีต้นทุนต่ำสุด ประสิทธิภาพจะเป็นการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการผลิต (Input) ผลผลิต (Output) และประสิทธิผล หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิต (Output) และผลลัพธ์หรือผลที่ได้ (Outcomes) ซึ่งสามารถสร้างดัชนีเชิงปริมาณ (Qualitative indicators) เป็นการจัดลำดับหรือการให้คะแนนได้

2. การประเมินความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับเกณฑ์การประเมินความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสามารถจำแนกตามระยะเวลาได้เป็น 3 ระยะ คือ (ภารณี กิริติบุตร, 2529 : 1 – 20)

2.1 เกณฑ์การประเมินในระยะสั้น จะประเมินผลสัมฤทธิ์ในการแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของชุมชน ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ และคุณภาพของผลผลิต (สินค้าหรือบริการสาธารณะ)

2.2 เกณฑ์การประเมินในระยะกลาง จะประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่น ความสามารถในการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อม การพัฒนาองค์กร

2.3 เกณฑ์การประเมินในระยะยาว จะประเมินความสามารถในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน ความสามารถในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ความสามารถในการอยู่รอด และเกณฑ์การประเมินความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลอาจเปลี่ยนไปตามลักษณะวงจรชีวิต (Life Cycles) ขององค์การที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น ในระยะเริ่มแรก องค์การต้องมุ่งเน้นความสำเร็จของงาน และการสร้างกลไกภายในองค์กร และเมื่อองค์การมีวุฒิภาวะเพิ่มขึ้นองค์การจะต้องมุ่งเน้นที่เกณฑ์การมีเสถียรภาพและความสมดุลในผลผลิตการปรับตัวหรือการเปลี่ยนแปลงเพื่อรักษาการเจริญเติบโตไว้

นอกจากนี้องค์การบริหารส่วนตำบลยังเป็นองค์การสาธารณะที่มีบุคคลและกลุ่มบุคคล ทั้งที่อยู่ภายในและภายนอกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามามีอิทธิพลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้น ค่านิยมและความคิดของบุคคลและกลุ่มบุคคล เหล่านั้น จึงเป็นสิ่งสะท้อนถึงเกณฑ์ความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อเป็นเช่นนี้ การกำหนดเกณฑ์ประเมินความ

เข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลจึงควรพิจารณาถึงส่วนที่เกี่ยวข้องด้วยใน 4 ด้าน เสตีร์ (Steer. 1977 : 8) คือ

1. ด้านลักษณะขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล ความเป็นอิสระในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
2. ด้านการบริหารงานและการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ การติดต่อสื่อสารขององค์การบริหารส่วนตำบล และความขัดแย้งผลประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนตำบล ความสามารถในการกำหนดแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี ไปปฏิบัติ ความมีประสิทธิภาพ และความมีประสิทธิภาพ
3. ด้านลักษณะแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจของตำบล สภาพสังคมของตำบลและการมีส่วนร่วมของประชาชนในตำบล
4. ด้านบุคลากร ได้แก่ ลักษณะทั่วไปของบุคลากร ประกอบด้วย การศึกษา ประสบการณ์การทำงานและความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปฏิบัติงาน จิตลักษณะของบุคลากร ประกอบด้วย เหตุผลเชิงจริยธรรม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมุ่งอนาคตและการควบคุมตน การเชื่อในอำนาจตน จิตลักษณะความสถานการณ์ประกอบด้วย ทักษะคิดต้องงานองค์การบริหารส่วนตำบล สุขภาพจิตในการทำงาน การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมต่อพฤติกรรมการทำงาน

จึงสรุปความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้ดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีความเข้มแข็ง หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีความสามารถในการกำหนดแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลประจำปีได้ตรงกับปัญหาที่ชุมชนระดับตำบลต้องการแก้ไขหรือตรงกับความต้องการของชุมชนระดับตำบล และมีความสามารถในการนำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลประจำปีไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ด้วยความมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีความเข้มแข็ง หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีความสามารถในการกำหนดแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี ได้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของชุมชนระดับตำบล มีความสามารถในการนำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลประจำปีไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ด้วยความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีความเข้มแข็งจึงเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ของตนเองจนสามารถบรรลุเป้าหมาย คือ

การสนองตอบความต้องการของชุมชนระดับตำบล ซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการบรรลุเป้าหมายขององค์การหรือความมีประสิทธิภาพขององค์การ สเตียร์(Steer. 1977 : 8) ได้แก่

1. ลักษณะขององค์การ เช่น ขนาดขององค์การ ช่วงการบังคับบัญชาวัตถุประสงค์ความรู้ เป็นต้น
2. ลักษณะของสภาพแวดล้อมขององค์การ เช่น ความซับซ้อนขององค์การ ความมั่นคงขององค์การ บรรยากาศภายในองค์การ เป็นต้น
3. ลักษณะของบุคลากร เช่น ความผูกพันต่อองค์การ ผลการปฏิบัติงาน เป็นต้น
4. นโยบายการบริหารและการปฏิบัติงาน เช่น กระบวนการติดต่อสื่อสารการจัดหาและการใช้ทรัพยากร ภาวะผู้นำ เป็นต้น

นอกจากนี้การที่องค์การจะสามารถบรรลุถึงเป้าหมายขององค์การ ได้นั้นจะต้องอาศัยพฤติกรรมการทำงานที่ดีของบุคลากรในองค์การด้วย ซึ่งการศึกษาสาเหตุของพฤติกรรมมนุษย์ตามรูปแบบการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมแบบปฏิสัมพันธ์นิยมนั้น พฤติกรรมของบุคคลจะมีสาเหตุมาจากจิตลักษณะ ลักษณะของสถานการณ์จิตลักษณะร่วมกับสถานการณ์ และจิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมการทำงานที่พึงปรารถนาจะมีสาเหตุมาจากลักษณะทางจิตตามทฤษฎีคีน ไม้จริยธรรม (ควงเคือน พันธุมนาวิน. 2539 : 28)

ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้จึงศึกษาทั้งปัจจัยภายนอกอื่น ๆ และปัจจัยที่เป็นพฤติกรรมการทำงานของบุคคลในองค์การว่าปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลกระทบต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยบูรณาการกรอบแนวคิดของ ทฤษฎีคีน ไม้จริยธรรมของ ควงเคือน พันธุมนาวิน และ สุวรรณพิณดามนัท ที่ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลในภาคกลาง ซึ่งประกอบด้วย 4 ปัจจัยได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะขององค์การ ปัจจัยด้านลักษณะสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านการบริหารและการปฏิบัติงาน เป็นแนวทางในการศึกษา

1. ปัจจัยด้านลักษณะขององค์การที่ส่งผลกระทบต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล

1.1 ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลกับความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากขนาดองค์การเป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพขององค์การ ดังการศึกษาของสเตียร์ (Steers. 1977 : 8 , 67) พบว่า ขนาดขององค์การเป็นลักษณะขององค์การที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพขององค์การ

การศึกษาของเฮดเพย์ (Headphey.1988:92;อ้างถึงใน ดิน ปรัชญพฤทธิ. 2535 : 63) พบว่าสถานที่ตั้งและขนาดขององค์การมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพขององค์การ

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2540 : 58) พบว่า ขนาดของสมาคมกีฬาสมัครเล่น แห่งประเทศไทยเป็นตัวแทนที่จำแนกกลุ่มสมาคมที่มีประสิทธิผลมากกับกลุ่มสมาคมที่มี ประสิทธิภาพน้อยออกจากกัน โดยขนาดของสมาคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของ สมาคม

บุญเรือน หมั่นทรัพย์ (2538 : 45) พบว่า ขนาดของโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวก กับประสิทธิผลของโรงเรียน ประกอบด้วยความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความหมาย ไกล่เคียงกับประสิทธิผลขององค์การ ดังนั้น ขนาดองค์การบริหารส่วนตำบลน่าจะส่งผลต่อความ เข้มแข็งหรือประสิทธิผลขององค์การบริหารส่วนตำบล แต่อย่างไรก็ตาม วินัย นนทศิริ (2543 : 89) ได้ทำการศึกษาความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดนนทบุรีแล้ว พบว่า ไม่มี ความสัมพันธ์ระหว่างขนาด (ชั้น) องค์การบริหารส่วนตำบลกับความเข้มแข็งขององค์การบริหาร ส่วนตำบล (การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล การให้ประชาชน กลุ่มหรือองค์กรมี ส่วนร่วมในองค์การบริหารส่วนตำบล และความสามารถในการแก้ไขปัญหาขององค์การบริหาร ส่วนตำบล) ในการวิจัยครั้งนี้ ขนาดองค์การบริหารส่วนตำบลหมายถึงขนาดขององค์การบริหาร ส่วนตำบลซึ่งได้มีการจัดแบ่งตามหลักเกณฑ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

1.2 รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลกับความเข้มแข็งขององค์การบริหาร ส่วนตำบล เนื่องจากการปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องใช้ ทรัพยากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งเงินงบประมาณรายจ่ายซึ่งมาจากรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้มากกว่าก็จะสามารถปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ได้ มากกว่าองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้น้อยกว่า จากการทบทวนงานวิจัย พบว่า องค์การ บริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ต่ำจะไม่มีงบประมาณเพียงพอต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ต่ำจึงไม่มีความเข้มแข็ง (พิรุณ เสงสานนท์, 2539 : 23)

แต่อย่างไรก็ตาม วินัย นนทศิริ (2543 : 90- 91) ได้ทำการศึกษาความเข้มแข็งขององค์การ บริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดนนทบุรีแล้ว พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางการเงิน ขององค์การบริหารส่วนตำบลกับความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล (การบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบล การให้ประชาชน กลุ่มหรือองค์กรมีส่วนร่วมในองค์การบริหาร ส่วนตำบล และความสามารถในการแก้ไขปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบล) ในการวิจัยครั้งนี้ รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลหมายถึงรายได้ทุกประเภทที่องค์การบริหารส่วนตำบล รับไว้ เพื่อปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ ซึ่งวัดจากจำนวนเงินรายได้ประจำปีขององค์การบริหารส่วน ตำบล

1.3 ความเป็นอิสระในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกับความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากการปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การปกครองระดับรองของรัฐ ซึ่งรัฐจัดตั้งขึ้นเพื่อกระจายอำนาจการปกครองทั้งทางการเมืองและทางการบริหารให้ประชาชนในท้องถิ่นจัดการปกครองและดำเนินการบางอย่างเพื่อแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของตนเอง โดยมีอำนาจอิสระในการปกครองตนเอง สามารถกำหนดนโยบายและบริหารงานให้เป็นไปตามนโยบายหรือความต้องการของตนเองภายใต้ขอบเขตของกฎหมายว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศ โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามความมุ่งหมายของท้องถิ่นนั้น ๆ ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจอิสระ (Autonomy) ไม่อยู่ในสายการบังคับบัญชาของหน่วยงานรัฐบาลกลาง และมีอำนาจอิสระในการกำหนดนโยบายและการบริหารงานภายใต้ขอบเขตกฎหมาย สามารถกำหนดนโยบายออกกฎ ข้อบังคับ เพื่อกำกับควบคุมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายหรือความต้องการของท้องถิ่น และสามารถใช้ดุลยพินิจของตนเองในการปฏิบัติกิจการในขอบเขตของกฎหมายโดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลาง เมื่อเป็นเช่นนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเข้มแข็ง สามารถแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ จะต้องมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ จากการทบทวนงานวิจัยพบว่า อุปสรรคที่สำคัญต่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีความเข้มแข็งก็คือ ความไม่เป็นอิสระในการปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่อันสืบเนื่องมาจากการกำกับดูแลที่เกินขอบเขตของอำเภอ กล่าวคืออำเภอทำการควบคุมบังคับบัญชามากกว่าการให้คำปรึกษาแนะนำ ทำให้โครงการพัฒนาต่าง ๆ ไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. 2540 : 45)

ในการวิจัยครั้งนี้ความเป็นอิสระในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง ความสามารถในการกำหนดแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และการนำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปีไปปฏิบัติอย่างเป็นอิสระภายใต้ขอบเขตที่กฎหมาย โดยปราศจากการแทรกแซง ควบคุม และบังคับบัญชาจากอำเภอและจังหวัดอำเภอและจังหวัดเป็นเพียงผู้กำกับดูแลและให้คำแนะนำเท่านั้น ซึ่งวัดจากการรับรู้ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งวัดโดยเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

2. ปัจจัยด้านลักษณะสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล

ในด้านสภาพลักษณะสภาพแวดล้อมมีปัจจัยหลายประการที่ที่เกี่ยวข้องและส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลมีปัจจัยหลายประการที่ที่เกี่ยวข้องและส่งผลต่อความ

เข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรงและโดยอ้อม สามารถจำแนกได้ ดังนี้ (สมบัติ ชำรงธัญวงศ์.2543:116)

2.1 สภาพเศรษฐกิจตำบลกับความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล สมบัติ ชำรงธัญวงศ์ ได้กล่าวว่าสภาพเศรษฐกิจตำบลมีอิทธิพลกิจกรรมทางการเมือง ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพราะสภาพเศรษฐกิจที่ดีกว่าจะทำให้รัฐบาลจัดเก็บรายได้จากภาษีอากรได้มากกว่าสภาพเศรษฐกิจที่ด้อยกว่า ซึ่งเงินรายได้ดังกล่าว จะเป็นตัวกำหนดการสำเร็จหรือความล้มเหลวของนโยบายสาธารณะ ดังนั้น สภาพเศรษฐกิจจึงเป็นสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะ และการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ เมื่อเป็นเช่นนี้สภาพเศรษฐกิจตำบล จึงเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล เพราะการปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปตามกระบวนการนโยบายสาธารณะ จากข้อเท็จจริงปรากฏว่าองค์การบริหารส่วนตำบลที่สภาพแวดล้อม ทางเศรษฐกิจดี เช่น มีโรงงานอุตสาหกรรม มีการซื้อขายที่ดินของหมู่บ้านจัดสรร หรือมีแหล่งท่องเที่ยว ประชาชนจะมีอาชีพและมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวสูง อันจะส่งผลให้รายได้จากการจัดเก็บภาษีอากรขององค์การบริหารส่วนตำบล สูงตามไปด้วย องค์การบริหารส่วนตำบลก็สามารถที่จะนำเงินรายได้ที่จัดเก็บได้ไปซื้อวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ที่ทันสมัยในอันที่จะนำไปสนองตอบความต้องการของประชาชนในตำบลเต็มที่ ในขณะที่องค์การบริหารส่วนตำบล ที่อยู่ในเขตชนบทห่างไกลซึ่งมีสภาพเศรษฐกิจด้อยกว่า จะมีรายได้ต่ำ ไม่มีเงินงบประมาณเพียงพอที่จะนำไปปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ ฉะนั้นในการวิจัยครั้งนี้ สภาพเศรษฐกิจตำบลจึงหมายถึง ฐานะทางเศรษฐกิจของประชาชนในตำบล โดยพิจารณาจากรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชาชนในตำบล

2.2 สภาพสังคมตำบลกับความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล สมบัติ ชำรงธัญวงศ์ ได้กล่าวว่า สภาพสังคมมีอิทธิพลต่อกิจกรรมทางการเมืองทั้งทางตรงและทางอ้อม และส่งผลกระทบต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะและการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ ดังนั้น สภาพสังคมตำบลจึงเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ของตนเองตามกระบวนการนโยบายสาธารณะ จากข้อเท็จจริงปรากฏว่า องค์การบริหารส่วนตำบลใดที่ประชาชนในตำบลรวมตัวกันจัดตั้งกลุ่มกิจกรรมขึ้นมาเพื่อสร้างพลังอำนาจในการต่อรองให้ องค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามาให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มได้แล้ว การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแห่งนั้นก็จะสามารถแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของประชาชนในตำบลได้ดีกว่าองค์การบริหารตำบลที่ไม่กลุ่มกิจกรรมเลย

2.3 การมีส่วนร่วมของประชาชนกับความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล การมีส่วนร่วมของประชาชน ได้มีนักวิชาการให้ความหมายไว้หลายท่านด้วยกัน เช่น

สุวรรณ ทิณตานนท์ . ให้ความหมายของ การมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ว่า หมายถึง การร่วมมือของประชาชนด้วยความตั้งใจและสมัครใจ โดยไม่ถูกบังคับ ซึ่งประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมดัง ต่อไปนี้

1 การมีส่วนร่วมการติดตามและประเมินผลแผนและโครงการพัฒนา

2 การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์จากการพัฒนา หมายถึง กระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจแก้ปัญหาของตนเอง ร่วมใช้ความคิดสร้างสรรค์ ความรู้และความชำนาญร่วมกับวิทยาการที่เหมาะสม และสนับสนุน ติดตามผลการปฏิบัติงานขององค์กรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

สุวรรณ วุฒิเมธี ให้ความหมายของ การมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ว่า หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบต่อตัวประชาชนเอง

ไพรัตน์ เจริญรินทร์ ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ว่า หมายถึง กระบวนการที่รัฐบาลทำการส่งเสริม ชักนำสนับสนุน และสร้างโอกาสให้ประชาชนในชุมชนทั้งในรูปส่วนบุคคล กลุ่มคน ชมรม สมาคม มูลนิธิ และองค์การอาสาสมัครรูปต่าง ๆ ให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องร่วมกัน

ทวีทอง หงส์วิวัฒน์ ให้ความหมายของ การมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ว่า หมายถึง การที่ประชาชนหรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนเองในการจัดการและควบคุมการใช้ การกระจายทรัพยากรและปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในสังคม เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพทางเศรษฐกิจ และสังคมตามความจำเป็นอย่างสมศักดิ์ศรีในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคม

จะเห็นว่า การให้ความหมายของการมีส่วนร่วม นั้นจะแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบริบทของการมีส่วนร่วม แต่อย่างไรก็ตาม ได้มีนักวิชาการหลายท่านที่พยายามจำแนกลักษณะพฤติกรรมการมีส่วนร่วม เช่น ดัสเซลดอร์ฟ (Dusseldorp, 1981 :10 - 14) ได้เสนอวิธีการจำแนกโดยใช้เกณฑ์ในการจำแนก 9 ประการ คือ ระดับความสมัครใจของการมีส่วนร่วม วิธีของการมีส่วนร่วม ความเข้มและความถี่ของการมีส่วนร่วม ระดับของประสิทธิผลในการมีส่วนร่วมพิสัยของกิจกรรมที่เข้าไปมีส่วนร่วม ระดับขององค์การที่เข้าไปมีส่วนร่วม ผู้เข้าไปมีส่วนร่วม และรูปแบบของการวางแผน สำหรับโคเฮนและอัฟฮอฟ (Cohen & Uphoff, 1980 : 79; อ้างถึงใน อकिन รหัสพัฒน์, 2527 : 101 - 102) เสนอวิธีการจำแนกการมีส่วนร่วมตามขั้นตอนของการมีส่วนร่วม 4 ขั้นตอน คือ การมี

ส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

บัญชา แก้วส่อง (2531 : 12) ได้เสนอวิธีการจำแนกพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาออกเป็น 10 แนวทางคือ

1. การจำแนกตามขั้นตอนของการมีส่วนร่วม มี 5 ขั้นตอน คือ การมีส่วนร่วมในขั้นวางแผนโครงการ การมีส่วนร่วมในขั้นดำเนินโครงการ การมีส่วนร่วมในขั้นรับผลที่เกิดจากโครงการและการมีส่วนร่วมในขั้นประเมินผลโครงการ
2. การจำแนกตามระดับความเข้มของการมีส่วนร่วม มี 3 ระดับ คือ การมีส่วนร่วมเทียม การมีส่วนร่วมบางส่วน การมีส่วนร่วมที่แท้จริง
3. การจำแนกตามประสิทธิผลของการมีส่วนร่วม ประสิทธิผลของการมีส่วนร่วมพิจารณาจากความพยายามที่บุคคลทุ่มเทให้แก่การทำงานในโครงการจนโครงการนั้นประสบผลสำเร็จ โดยวัดจากการรับรู้ของสังคมอื่น ๆ ในลักษณะของสังคมมิติ ว่าการดำเนินโครงการในแต่ละขั้นตอน มีบุคคลใดบ้างที่ทุ่มเทความพยายามจนการดำเนินโครงการในแต่ละขั้นตอนประสบผลสำเร็จ
4. การจำแนกตามระดับความถี่ของการมีส่วนร่วม ความถี่ของการมีส่วนร่วมแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับบุคคลพิจารณาจากจำนวนครั้งที่บุคคลเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ และระดับชุมชนพิจารณาจากจำนวนของผู้เข้าไปมีส่วนร่วม
5. การจำแนกตามพิสัยของกิจกรรมที่เข้าไปมีส่วนร่วม พิสัยของกิจกรรมพิจารณาจากช่วงของการมีส่วนร่วมในกิจกรรม กล่าวคือพิจารณาว่าการมีส่วนร่วมในการกระทำกิจกรรมมีตลอดช่วงระยะเวลาที่กิจกรรมดำเนินอยู่หรือไม่ ทั้งนี้เพื่อให้ภาพของการมีส่วนร่วมในการกระทำกิจกรรมชัดเจนมากกว่าการพิจารณาเฉพาะความถี่ของการมีส่วนร่วมแต่เพียงอย่างเดียว
6. การจำแนกตามระดับความสมัครใจในการเข้าไปมีส่วนร่วม มี 3 ระดับ คือ การมีส่วนร่วมโดยสมัครใจ การมีส่วนร่วมโดยการชักนำ การมีส่วนร่วมโดยการบังคับ
7. การจำแนกตามระดับขององค์การที่เข้าไปมีส่วนร่วมในระดับล่างขององค์การ การมีส่วนร่วมในระดับกลางขององค์การ การมีส่วนร่วมในระดับสูงขององค์การ
8. การจำแนกตามประเภทของผู้เข้าไปมีส่วนร่วม ประเภทของผู้เข้าไปมีส่วนร่วมนั้นพิจารณาจากคุณลักษณะของผู้เข้าไปมีส่วนร่วม เช่น เพศ อายุ สถานภาพครอบครัว การศึกษา ชนชั้นทางสังคมระดับรายได้ ระยะเวลาอยู่อาศัย ฯลฯ
9. การจำแนกตามรูปแบบของการวางแผน มี 2 ลักษณะ คือ การวางแผนแบบบนลง การมีส่วนร่วมจะน้อยอำนาจในการตัดสินใจจะอยู่ที่ชนชั้นนำระดับสูง และการวางแผนแบบล่างขึ้นบน การมีส่วนร่วมจะมากเพราะอำนาจในการตัดสินใจจะอยู่ที่ระดับล่าง

10. การจำแนกตามรูปแบบของการมีส่วนร่วม มี 2 รูปแบบ คือ การมีส่วนร่วมโดยตรงและการมีส่วนร่วมโดยทางอ้อมผ่านผู้แทน

จากที่กล่าวมาข้างต้น พอที่จะสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การให้ประชาชน ทั้งในรูปส่วนบุคคล กลุ่มคน ชมรม สมาคม มูลนิธิ และองค์การสมัครรูปต่าง ๆ เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องร่วมกัน เช่น ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ แก้ปัญหาของตนเอง ร่วมทำการพัฒนา ร่วมรับผลประโยชน์ เป็นต้น

ดังนั้น การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จึงหมายถึง การให้ประชาชน ทั้งในรูปส่วนบุคคล กลุ่มคน ชมรม สมาคม มูลนิธิ ประชาคมและองค์การ อาสาสมัครรูปต่าง ๆ เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ตั้งแต่ขั้นการกำหนดแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี ไปจนถึงขั้นการนำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปีไปปฏิบัติส่วนตำบล ทั้งนี้ เพื่อให้ได้การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสามารถแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของประชาชนในตำบล ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลักการสำคัญของการกระจายอำนาจและการปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะถ้าประชาชนไม่มีส่วนร่วมแล้ว องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นก็จะไม่สามารถแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ประชาชนในตำบลไม่สนใจคอกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล ขาดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น ไม่เข้าร่วมสังเกตการณ์การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เข้าร่วมเสนอปัญหาในการกำหนดแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และไม่ทำการตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การขาดการมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล จะทำให้แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลที่กำหนด ไม่ตรงกับปัญหาและความต้องการของชุมชนระดับตำบล เพราะ “ประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้นที่จะรู้ปัญหาและวิธีการแก้ไขของตนเองอย่างแท้จริง” (ชูวงศ์ ฉายะบุตร. 2539 : 13) การขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถเป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นที่มีความเข้มแข็งได้ ดังงานวิจัยของ วรางคณา วัฒนโย (2540 : 188- 189) พบว่าการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนโดยวิธีการมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถทำให้มองปัญหาได้รอบด้าน มองปัญหาได้ตรงจุด เพราะประชาชนเหล่านี้จะเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรง การแก้ปัญหาจึงทำได้ตรงจุด และพบว่า การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนที่ร่วมกันจัดทำขึ้นเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับรู้และเข้าใจถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากในการปฏิบัติงานตามแผน ความ

ร่วมมือที่จะความมากมีมาก ทำให้การปฏิบัติตามแผนประสบผลสำเร็จในที่สุด นอกจากนี้ การใช้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามแผน ยังเป็นการตรวจสอบและประเมินผลแผนโดยประชาชนอีกทางหนึ่งด้วย โครงการพัฒนาต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่ตรงกับความต้องการของประชาชน เพราะขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชนช่วยให้การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสามารถแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของประชาชนในตำบลได้อย่างมีประสิทธิภาพและงานวิจัยของพิรุณ สลานนท์ (2539 : 56) พบว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการกระจายอำนาจในรูปแบบขององค์การบริหารส่วนตำบล

ในการวิจัยครั้งนี้ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล วัดโดยเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยพิจารณาจากปริมาณของการมีส่วนร่วม และความถี่ของการมีส่วนร่วม (สุวรรณ พินิตานนท์ .2546:45) ดังนี้

1. ปริมาณของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง ปริมาณของประชาชนหรือกลุ่มกิจกรรมที่เข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของ องค์การบริหารส่วนตำบล
2. ความถี่ของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง ความถี่ของการเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของ องค์การบริหารส่วนตำบล

3. ปัจจัยด้านบุคลากรที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล

ปัจจัยด้านบุคลากรที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล มีปัจจัยหลายประการที่เกี่ยวข้องและส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยตรงและโดยอ้อม สามารถจำแนกได้ดังนี้ (เรวัติ สมบัติทอง .2543 : 64-65)

3.1 ระดับการศึกษาของบุคลากรกับความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษาต่ำ จะมีขีดจำกัดในเรียนรู้กฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทคนิคการบริหารจัดการสมัยใหม่ บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่ำจึงมีศักยภาพในการทำงานต่ำ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล ในทางตรงข้าม ถ้าบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลมีระดับการศึกษาสูงก็จะมีความสามารถในเรียนรู้กฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ตลอดจนเทคนิคการบริหารจัดการสมัยใหม่ได้เป็นอย่างดี บุคลากรที่มีระดับการศึกษาสูงจึงมีศักยภาพในการทำงานสูง การพัฒนาความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลก็จะสามารถกระทำได้ง่าย ระดับการศึกษาของบุคลากรจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน หรือความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล

3.2 ประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรกับความเข้มแข็งขององค์การบริหาร ส่วนตำบล จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้มแข็งขององค์การบริหาร ส่วนตำบล พบว่า ประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้้องค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีความเข้มแข็งเท่าที่ควร เพราะบุคลากรที่มีประสิทธิภาพในการทำงานต่ำจะขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการนำเทคนิคใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน ในทางตรงข้าม ถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีบุคลากรที่มีประสิทธิภาพการทำงานสูง องค์การบริหาร ส่วนตำบลแห่งนั้นก็มีความสามารถในการปฏิบัติตามภารกิจและหน้าที่ได้เป็นอย่างดี เห็นว่า ประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน หรือ ความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล

3.3 ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกับ ความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความ เข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ความรู้ความเข้าใจเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการ เสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล เพราะทำให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องไม่ทราบถึง สถานภาพและบทบาทของตนเอง ความรู้ความเข้าใจเป็นปัจจัยสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสำเร็จใน การปฏิบัติงานหรือการมีประสิทธิผลของบุคลากรในองค์การ การที่บุคคลมีความรู้เกี่ยวกับ สถานภาพ และบทบาท ของตนเองย่อมทำให้บุคคลสามารถดำเนินการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง เหมาะตามบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เพราะทราบว่าตนเองมีสถานภาพและบทบาท อย่างไร ในทางตรงกันข้าม ถ้าเมื่อใดก็ตามที่บุคคลไม่ทราบว่าตนเองมีบทบาทหน้าที่ความ รับผิดชอบอย่างไรแล้ว ก็ย่อมนำมาซึ่งปัญหา ดังนั้น บุคคลจะต้องสวมบทบาท ให้ดี ไม่สับสนใน บทบาทของตนเอง และไม่ละเมิดบทบาทอันชอบของตนเอง (Role violation) มิเช่นนั้นแล้วก็จะทำ ให้การปฏิบัติงานไม่ประสบผลสำเร็จ

จากที่กล่าวมาข้างต้นพอที่จะสรุปได้ว่า บุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ ดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จะทราบถึงบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของ ตนเองสามารถสวมบทบาทของตนเองได้เป็นอย่างดี ไม่สับสนในบทบาทของตนเองและไม่ละเมิด บทบาทอันชอบของตนเอง จะเป็นบุคคลที่ประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติงานอันจะส่งผลต่อการมี ประสิทธิภาพขององค์การต่อไป จะเห็นว่าความรู้เป็นปัจจัยสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสำเร็จในการ ปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การ ซึ่งผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากรทำให้เกิดผลสำเร็จใน การปฏิบัติงานของกลุ่ม และผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของกลุ่มทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการ ปฏิบัติงานขององค์การ ดังนั้น ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน ตำบลจึงส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล

4. ปัจจัยด้านการบริหารและการปฏิบัติงานที่ส่งผลกระทบต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล

ปัจจัยด้านการบริหารและการปฏิบัติงานที่ส่งผลกระทบต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลมีปัจจัยหลายประการที่เกี่ยวข้องและส่งผลกระทบต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรงและโดยอ้อม สามารถจำแนกได้ดังนี้ (ธงชัย สันติวงษ์, 2537 : 292 - 294)

4.1 การติดต่อสื่อสารภายในองค์การบริหารส่วนตำบล กับความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล การติดต่อสื่อสาร (Communication) หมายถึง การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างบุคคล ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ซึ่งประกอบด้วยผู้ส่งข่าวสาร ข่าวสาร ช่องทางการส่งข่าวสาร และผู้รับข่าวสาร โดยการติดต่อสื่อสารสามารถแสดงออกได้ในหลายลักษณะ เช่น การพูด การใช้ลักษณะท่าทาง การแต่งกาย หรือการใช้สัญลักษณ์ อื่น ๆ เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจความหมายได้ และสามารถเข้าใจผู้อื่นได้ กระบวนการติดต่อสื่อสาร เป็นขั้นตอนของการส่งข้อมูลข่าวสารระหว่างผู้ส่งข้อมูลข่าวสารหรือแหล่ง ไปยังผู้รับข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้เกิดความเข้าใจในความหมาย การติดต่อสื่อสารภายในองค์การมี 4 แบบ ได้แก่ กิปสัน ฮิวานชีวิช และคอนเนลลี (Gibson, Ivancevich and Donnelly, 1985 : 397)

4.1.1 การติดต่อสื่อสารทางลง เป็นการสื่อสารลงมายังผู้ได้บังคับบัญชา เช่น นโยบาย คำสั่ง ระเบียบ การประชุม เป็นต้น

4.1.2 การติดต่อสื่อสารแบบทางขึ้น เป็นการติดต่อสื่อสารจากผู้ได้บังคับบัญชาไปยังผู้บังคับบัญชา เช่น การเสนอความคิดเห็น การร้องทุกข์ เป็นต้น

4.1.3 การติดต่อสื่อสารแบบแนวนอน เป็นการติดต่อสื่อสารที่ผู้ส่งข้อมูลข่าวสารกับผู้รับข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับเดียวกัน เช่น การปรึกษาหารือกันในกลุ่มเพื่อนร่วมงาน เป็นต้น

4.1.4 การติดต่อสื่อสารแบบทแยง เป็นการติดต่อสื่อสารข้ามแผนกโดยไม่ผ่านผู้บังคับบัญชา

อุปสรรคของการติดต่อสื่อสาร ได้แก่ روبบินส์ (Robbins, 1993 : 330; อ้างถึงใน กรองแก้ว อยู่สุข, ม.ม.ป. : 169-171) 1) โครงสร้างขององค์การ องค์การที่มีขนาดใหม่มีการสื่อสารแบบเป็นทางการและมีลำดับชั้นการบังคับบัญชามากเกินไป อาจทำให้ข้อมูลข่าวสารบิดเบือนไปหรือขาดการติดต่อสื่อสาร 2) ความแตกต่างของบุคคลในด้านต่าง ๆ เช่น ภูมิหลัง ประสบการณ์ ภาษา จะทำให้เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนกันระหว่างผู้ส่งข้อมูลข่าวสารกับผู้รับข้อมูลข่าวสาร 3) วิธีการหรือช่องทางการติดต่อสื่อสารการใช้ช่องทางการติดต่อสื่อสารที่ไม่เหมาะสม อาจทำให้ขาดการติดต่อสื่อสารได้ กลยุทธ์ในการปรับปรุงให้การติดต่อสื่อสารมีประสิทธิภาพ มีดังนี้ (ภรณ์ กิริติบุตร, 2529: 101 - 102) 1) ความชัดเจนของข้อมูลข่าวสาร ข้อมูลข่าวสารที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร

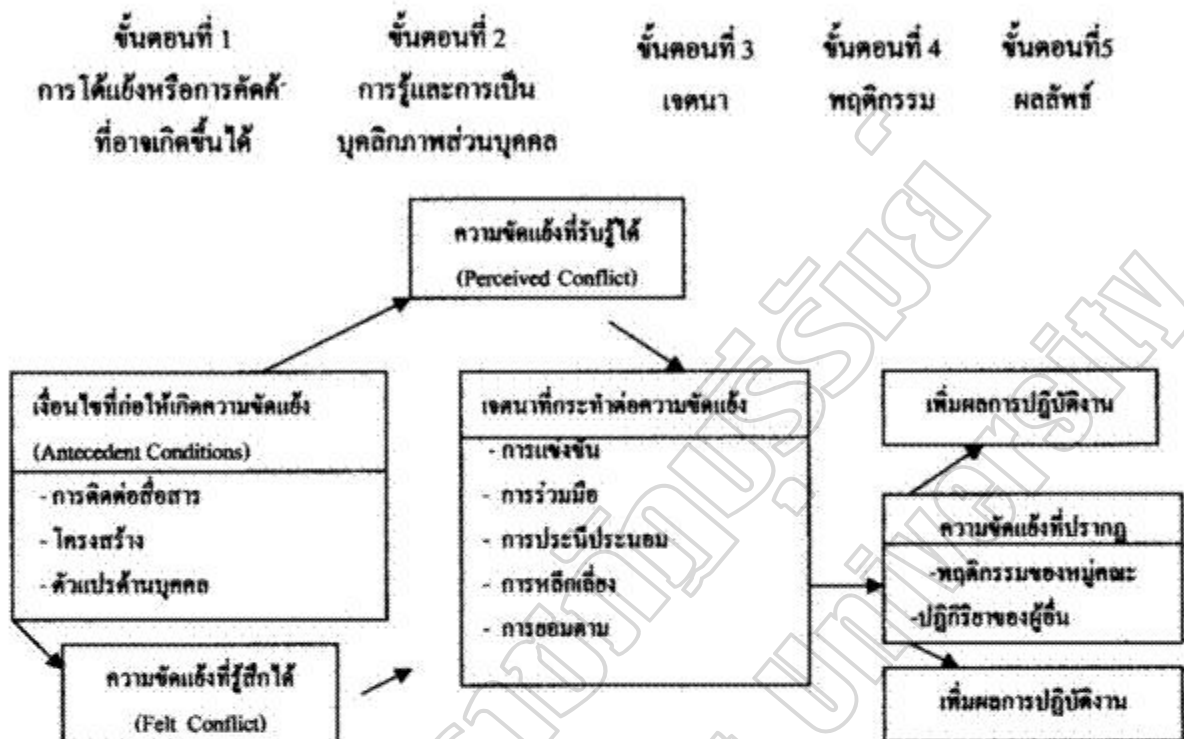
ต้องมีความชัดเจนและใช้ภาษาง่าย ๆ เพื่อให้ผู้รับข้อมูลข่าวสารเข้าใจความหมายได้มากที่สุด 2) การเพิ่มวิธีการหรือช่องทางในการติดต่อสื่อสาร องค์กรที่มีขนาดใหญ่ควรที่จะใช้ช่องทางการติดต่อสื่อสารหลาย ๆ ช่องทาง เพื่อเพิ่ม โอกาสของการรับข้อมูลข่าวสารให้ถูกต้องและทั่วถึง 3) การปฏิบัติซ้ำ การส่งข้อมูลข่าวสารที่สำคัญควรได้รับการย้ำหรือซ้ำ เพื่อให้เกิดความแน่ใจว่าได้มีการส่งข้อมูลข่าวสารสื่อสาร เป็นการกำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับปริมาณและคุณภาพของข้อมูลข่าวสารที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร 5)การกำหนดเวลาในการติดต่อสื่อสาร จะทำให้การติดต่อสื่อสารมีความต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

เนื่องจากการติดต่อสื่อสารเป็นเครื่องมือสำคัญในการประสานกิจกรรมของพนักงานในองค์กรให้เป็นไปในทิศทางและเป้าหมายเดียวกันทั่วทั้งองค์กร ดังนั้น การติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิผลจึงส่งผลกระทบต่อความมีประสิทธิภาพหรือการบรรลุเป้าหมายขององค์กร การติดต่อสื่อสารส่งผลกระทบต่อดำเนินงานขององค์กรสำหรับกรณีองค์กรบริหารส่วนตำบล ก็เช่นเดียวกับองค์กรอื่น ๆ กล่าวคือ องค์กรบริหารส่วนตำบลได้มีการติดต่อสื่อสารภายในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ องค์กรบริหารส่วนตำบลนั้นย่อมมีความเข้มแข็ง เพราะความเข้มแข็งขององค์กรบริหารส่วนตำบลมีความหมายใกล้เคียงกับความมีประสิทธิภาพขององค์กร

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น การติดต่อสื่อสาร จึงหมายถึง ระดับการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างบุคลากรภายในองค์กรบริหารส่วนตำบล ซึ่งวัดจากการรับรู้ของบุคลากรที่มีต่อการติดต่อสื่อสารขององค์กรบริหารส่วนตำบล โดยใช้เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น พิจารณาจากความเหมาะสมของวิธีการหรือช่องทางติดต่อสื่อสาร ความถูกต้องชัดเจนของข้อมูลข่าวสาร ความเพียงพอ ความต่อเนื่องและความสม่ำเสมอของการติดต่อสื่อสาร

4.2 ความขัดแย้งในผลประโยชน์กับความเข้มแข็งขององค์กรบริหารส่วนตำบล
ความขัดแย้ง หมายถึง กระบวนการที่เกิดขึ้นเมื่อฝ่ายหนึ่งรับรู้ว่าฝ่ายอื่นทำการได้แข็งหรือคัดค้าน (รอบบินส์ . Robbins, 1993 : 445)

กระบวนการความขัดแย้ง ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน การได้แข็งหรือการคัดค้าน ที่อาจเกิดขึ้น การรู้และการเป็นบุคลิกภาพส่วนบุคคล เจตนา พฤติกรรม ผลลัพธ์ ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กระบวนการขัดแย้ง روبบินส์ (Robbin. 1993 - 447)

ที่มา : (روبบินส์ .Robbins. 1993 : 447; อ้างถึงใน ธงชัย สันติวงษ์. 2537 : 292 - 294)

ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในองค์การมี 2 ประเภท ได้แก่ ความขัดแย้งระหว่างบุคลากรภายในองค์การ และความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม (นิยะศา ชูมหงส์ และนิพนาท โอฬารวาลุณี. ม.ม.ป. : 136) ซึ่งอาจจะเป็นความขัดแย้งที่สนับสนุนเป้าหมายขององค์การและพัฒนาผลการปฏิบัติงานหรือเป็นความขัดแย้งที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน روبบินส์ (Robbins. 1993 : 447; อ้างถึงใน ธงชัย สันติวงษ์. 2537 : 292 - 294) ก็ได้ ความขัดแย้งที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานส่วนมากมีสาเหตุมาจากการแก่งแย่งทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดเพื่อผลประโยชน์ของคน จนทำให้เกิดปัญหาความไม่ยุติธรรม (กรองแก้ว อยู่สุข. ม.ม.ป. : 189; อ้างถึงในธงชัย สันติวงษ์. 2537 : 290) เมื่อเป็นเช่นนี้ องค์การใดที่มีความขัดแย้งในผลประโยชน์สูง องค์การนั้นย่อมมีผลการปฏิบัติงานต่ำ

หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ และการปกครองท้องถิ่น

หลักการสำคัญของการกระจายอำนาจและการปกครองส่วนท้องถิ่น ก็คือการมีส่วนร่วมของประชาชน เพราะถ้าประชาชนไม่มีส่วนร่วมแล้ว องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นก็จะไม่สามารถแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ถ้าประชาชนในตำบลไม่สนใจต่อกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล ขาดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของ

องค์การบริหารส่วนตำบล เช่นไม่เข้าร่วมสังเกตการณ์การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เข้าร่วมเสนอปัญหาในการกำหนดแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และไม่ทำการตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขาดการมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล จะทำให้แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลที่กำหนดไม่ตรงกับปัญหาและความต้องการของชุมชนระดับตำบล

1. หลักการกระจายอำนาจการปกครอง (Decentralization)

ประธาน คงฤทธิศึกษากร. (2526 : 3 - 6) ได้ให้ความหมายของการกระจายอำนาจปกครองไว้ว่า การกระจายอำนาจการปกครอง หมายถึง การที่รัฐบาลกลางยินยอมมอบอำนาจการปกครองและการบริหาร ในกิจการต่าง ๆ ให้ประชาชนในแต่ละท้องถิ่นดำเนินการปกครองตนเอง โดยประชาชนในท้องถิ่นจะเลือกผู้แทนของตนเข้าไปทำหน้าที่ดังกล่าว ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีอำนาจทั้งทางการเมืองและการบริหาร ในการกำหนดนโยบายและการบริหารงานให้เป็นไปตามนโยบายของท้องถิ่นตนเอง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดขึ้นตามหลักการกระจายอำนาจปกครองจึงมีฐานะเป็นตัวแทนของประชาชน มีผู้บริหารมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่น ตัวอย่างเช่น การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่นของประเทศไทยซึ่งได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล การกระจายอำนาจการปกครองมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

- 1.1 มีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นนิติบุคคลแยกออกจากรัฐบาลกลาง
- 1.2 มีการเลือกตั้งสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นทั้งหมดหรือบางส่วน
- 1.3 มีอำนาจอิสระจากส่วนกลางภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย
- 1.4 มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเอง ไม่ขึ้นกับการบังคับบัญชาของรัฐบาลกลาง

1.5 มีงบประมาณ รายได้ และทรัพย์สินเป็นของตนเอง

จะเห็นว่า การกระจายอำนาจมีจุดแข็ง 4 ประการ คือ 1) ทำให้เกิดการสนองตอบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ดีขึ้น เพราะผู้บริหารขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งย่อมทราบความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในท้องถิ่นได้ดี 2) ทำให้การดำเนินกิจการเป็นไปอย่างรวดเร็ว เพราะองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย ไม่ต้องขอคำปรึกษาหรือขอความเห็นชอบจากส่วนกลาง 3) ทำให้แบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลาง 4) ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีความสนใจรักรับผิดชอบในการปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเอง เพราะประชาชนในท้องถิ่นจะมีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงในการ

ค่านิยมกิจการขององค์ปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนจุดอ่อนของการกระจายอำนาจก็คือ ทำให้รัฐบาลเสียเอกภาพและเป็นภัยต่อความมั่นคง (ประธาน คงฤทธิศึกษากร. 2526 : 3 - 6)

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่า การกระจายอำนาจการปกครองทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีอำนาจอิสระจากส่วนกลางภายใต้ขอบเขตของกฎหมายทั้งทางการเมืองและการบริหารในการกำหนดนโยบายและการบริหารงานให้เป็นไปตามนโยบายหรือความต้องการของตนเอง โดยมีองค์กรของประชาชนในท้องถิ่นซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลแยกออกจากรัฐบาลกลางเป็นผู้ดำเนินงาน มีงบประมาณ รายได้ ทรัพย์สินและบุคลากรเป็นของตนเอง และคณะผู้บริหารจัดการมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ การกระจายอำนาจการปกครองดังกล่าวก่อให้เกิดรูปแบบการปกครองที่เรียกว่า การปกครองท้องถิ่น มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นองค์กรของประชาชนเป็นผู้ดำเนินงานเพื่อสนองตอบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

2. หลักการปกครองท้องถิ่น (Local Government)

ประธาน คงฤทธิศึกษากร. (2526 : 3 - 6) ได้แบ่งการปกครองท้องถิ่น แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) การปกครองท้องถิ่น โดยรัฐบาล เป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นที่รัฐบาลมอบหมายให้หน่วยการปกครองของรัฐปฏิบัติหน้าที่เป็นรัฐบาลท้องถิ่น หน่วยการปกครองของการปกครองท้องถิ่นประเภทนี้ไม่ได้ มีฐานะเป็นตัวแทนของประชาชน มีผู้บริหารมาจากการแต่งตั้งของรัฐ ตัวอย่างเช่น การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาคของประเทศไทย ซึ่งได้แก่ จังหวัดและอำเภอ และ 2) การปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปของการปกครองตนเอง เป็นการปกครองท้องถิ่นที่รัฐกระจายอำนาจทั้งทางการเมืองและการบริหาร ให้ประชาชนในท้องถิ่นมีอำนาจปกครองตนเอง หน่วยการปกครองของการปกครองท้องถิ่นประเภทนี้มีฐานะเป็นตัวแทนของประชาชน ซึ่งตั้งขึ้นโดยกฎหมายของรัฐและมีฐานะเป็นส่วนหนึ่งของรัฐผู้มีบริหารมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่น ตัวอย่างเช่น การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่นของประเทศไทย ซึ่งได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้น แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นจะกล่าวต่อไปนี้ จึงเป็นการปกครองท้องถิ่นในรูปของการปกครองตนเอง

2.1 ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่นในรูปของการปกครองตนเอง นั้น ได้มีนักวิชาการให้ความหมายไว้หลายท่านด้วยกัน เช่น

มอนตาญ (Montagu. 1984 : 574) ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นไว้ว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่ผู้บริหารของหน่วยการปกครองท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งโดยอิสระ มีอำนาจอิสระและความรับผิดชอบที่สามารถใช้ได้โดยปลอดจากการควบคุมของหน่วย

การบริหารราชการส่วนกลางหรือภูมิภาค แต่ยังคงอยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศ ไม่ใช่รัฐอิสระ

รอบสัน (Robson. 1953 : 574) ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นไว้ว่าการปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครองที่รัฐจัดตั้งขึ้น โดยให้มีอำนาจอิสระในการปกครองตนเอง มีสิทธิตามกฎหมาย และมีองค์กรที่จำเป็น เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามความมุ่งหมายของการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ ทั้งนี้อำนาจอิสระในการปกครองส่วนตนเอง ดังกล่าวจะต้องไม่กระทบกระเทือนต่ออำนาจอธิปไตยของรัฐ

คลาร์ก (Clarke. 1957 : 87 - 89) ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นไว้ว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครองระดับรองของประเทศหรือรัฐที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการให้บริการประชาชนในเขตพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใด โดยเฉพาะ จัดตั้งและอยู่ในการควบคุมดูแลของรัฐบาลกลาง

วิท (Wit. 1967 : 14 - 21) ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นไว้ว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจ หรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลกลาง เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครอง ร่วมกันรับผิดชอบทั้งหมดหรือบางส่วนในการบริหารท้องถิ่น รัฐบาลท้องถิ่นเป็นรัฐบาลที่มาจากประชาชนในท้องถิ่น มีอำนาจในการตัดสินใจและดำเนินการภายในท้องถิ่นของคน

ฮอลโลเวย์ (Holloway. 1951 : 101 - 103) ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นไว้ว่าการปกครองท้องถิ่น หมายถึง องค์กรที่มีอาณาเขตแน่นอน มีจำนวนประชากรความหลักเกณฑ์ที่กำหนด มีอำนาจปกครองตนเองมีการบริหารการคลังของตนเอง และมีสภาท้องถิ่นที่สมาชิกสภา มาจากการเลือกตั้งของประชาชน

ประทาน คงฤทธิศึกษากร (2526 : 8; อ้างถึงใน สุวรรณ พิศานนท์. 2546 : 18) ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นไว้ว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง ระบบการปกครองที่เป็นผลเนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐและ โดยนัยนี้ก็จะเกิดมีองค์การทำหน้าที่ปกครองท้องถิ่น โดยคนในท้องถิ่นนั้น ๆ องค์กรนี้ถูกจัดตั้งและควบคุมโดยรัฐบาล แต่ก็มีอำนาจในการกำหนดนโยบายและควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนเองได้

ชูศักดิ์ เทียงตรง (2518 : 12 - 13) ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นไว้ว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณะบางประการเพื่อชุมชนของคน การที่ท้องถิ่นจะมีอำนาจหน้าที่ และมีความเป็นอิสระในการดำเนินงานมากน้อยเพียงใดนั้น จะขึ้นอยู่กับระบบการปกครองท้องถิ่นที่แต่ละประเทศยึดถือ

อุทัย หิรัญโค (2523 : 4) ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นไว้ว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้หน่วยการปกครองระดับรองของรัฐ หรือ กระจายอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง จัดการปกครองและดำเนินการบางอย่าง เพื่อผลประโยชน์ของรัฐและผลประโยชน์ของท้องถิ่นโดยตรง การบริหารงานท้องถิ่นจะมีองค์การที่ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกตั้งมาทั้งหมดหรือบางส่วน ทั้งนี้ มีความอิสระในการบริหารงาน แต่รัฐบาลต้องควบคุมโดยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

จากความหมายของการปกครองท้องถิ่นของนักวิชาการต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น พอที่จะสรุปได้ว่าการปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองระดับรองของรัฐ ซึ่งรัฐจัดตั้งขึ้นเพื่อกระจายอำนาจการปกครองทั้งทางการเมืองและทางการบริหารให้ประชาชนในท้องถิ่นจัดการปกครองและดำเนินการบางอย่างเพื่อแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของตนเอง โดยมีอำนาจอิสระในการปกครองตนเอง สามารถกำหนดนโยบายและบริหารงานให้เป็นไปตามนโยบายหรือความต้องการของตนเองภายใต้ขอบเขตของกฎหมายว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศ โดยมีองค์การที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามความมุ่งหมายของท้องถิ่นนั้น ๆ

2.2 ลักษณะของการปกครองท้องถิ่น

เนื่องจากการปกครองท้องถิ่นในรูปของการปกครองตนเอง เป็นการปกครองที่ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น และการมีอำนาจอิสระในการปกครองตนเองภายใต้กฎหมายของรัฐหรือประเทศนั้น ๆ ดังนั้น ลักษณะของการปกครองท้องถิ่นที่สำคัญจึงมี ดังนี้ (ชูวงศ์ ฉายะบุตร, 2539 : 16 - 18)

2.2.1 มีสถานะตามกฎหมาย หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีการจัดตั้งขึ้นโดยกฎหมาย เช่น ประเทศไทยมีการกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ

2.2.2 มีพื้นที่และระดับหน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีพื้นที่การปกครองที่แน่นอนและชัดเจน และควรจะต้องมีการแบ่งระดับการปกครองท้องถิ่นว่ามีกี่ระดับ เช่น ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ เป็นต้น เกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดพื้นที่และระดับของการปกครองท้องถิ่นมีมากมาย เช่น สภาพทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ความสำคัญในการปกครองตนเองของประชาชน ประสิทธิภาพในการบริหาร รายได้ และความหนาแน่นของประชากร เป็นต้น สำหรับประเทศไทย มีเกณฑ์การจัดตั้งและยกฐานะหน่วยการปกครองท้องถิ่น 3 ประการ คือ รายได้ย้อนหลัง 3 ปี ไม่รวมเงินอุดหนุนจำนวนประชากรและขนาดพื้นที่

2.2.3 มีการกระจายอำนาจและหน้าที่ การปกครองท้องถิ่นจะต้องมีการกระจายอำนาจการปกครองไปให้ท้องถิ่น โดยการกำหนดอำนาจและหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่น

ไว้ในกฎหมายอย่างชัดเจน ดังนั้น การที่หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะมีอำนาจและหน้าที่มากขึ้นเพียงใด ขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมืองการปกครองเป็นสำคัญ

2.2.4 มีความเป็นนิติบุคคล หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องเป็นองค์การนิติบุคคลโดยแยกเทศจากองค์การของรัฐบาลกลาง ทั้งนี้ เพื่อการดำเนินงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย และเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของตน เพราะหน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีงบประมาณ ทรัพย์สิน หนี้สินและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเป็นของตนเอง

2.2.5 มีการเลือกตั้ง การปกครองท้องถิ่นจะต้องมีหน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมาจากการเลือกตั้ง โดยประชาชนในท้องถิ่นเป็นสำคัญ กล่าวคือ จะต้องให้สิทธิแก่ประชาชนในท้องถิ่นในการเลือกตั้งคณะเจ้าหน้าที่ผู้บริหารการปกครองท้องถิ่นทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อแสดงถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน

2.2.6 มีอำนาจอิสระ หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องไม่อยู่ในสายการบังคับบัญชาของหน่วยงานรัฐบาลกลางและมีอำนาจอิสระในการกำหนดคน นโยบายและการบริหารงาน ภายใต้ขอบเขตกฎหมาย สามารถกำหนดคน นโยบาย ออกกฎ ข้อบังคับ เพื่อกำกับควบคุมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายหรือความต้องการของท้องถิ่น และสามารถใช้ดุลยพินิจของตนเองในการปฏิบัติกิจการในขอบเขตของกฎหมาย โดยไม่ต้องอนุมัติจากรัฐบาลกลาง

2.2.7 มีงบประมาณของตนเอง หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ (Revenue) จัดเก็บภาษีตามขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจในการจัดเก็บเพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะทำบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า

2.2.8 มีการกำกับดูแลของรัฐ หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องประโยชน์ของประชาชนส่วนร่วมและความมั่นคงแห่งรัฐ

2.3 หน้าที่รับผิดชอบของหน่วยงานการปกครองท้องถิ่น

ถึงแม้ว่าการปกครองท้องถิ่นจะสามารถแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ได้ตรงกับสภาพความเป็นจริงมากกว่าการปกครองโดยรัฐบาลกลางก็ตาม แต่การกำหนดหน้าที่รับผิดชอบของหน่วยการปกครองท้องถิ่นให้เหมาะสมกับความสามารถและความพร้อมของท้องถิ่นถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ เพราะถ้ากำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบมากเกินไปอาจทำให้การปกครองท้องถิ่นไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ฉะนั้น เพื่อให้การกำหนดหน้าที่รับผิดชอบของหน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นไปอย่างเหมาะสม จึงควรจะต้องคำนึงถึงประเด็นสำคัญ 3 ประการ คือ 1) กำลังเงิน 2) กำลังคนและความสามารถของเครื่องมือเครื่องใช้ และ 3) ประโยชน์ของท้องถิ่น (ประทาน คงฤทธิศึกษากร. 2526 : 67 - 68)

สำหรับการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยการปกครองท้องถิ่นสามารถกระทำ
ได้ 2 ลักษณะคือ (ชวงค์ ฉายะบุตร.2539:18-19) 1) บัญญัติไว้ในกฎหมายอันเป็นการทั่วไป เพื่อให้
ทุกหน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นแบบอย่างเดียวกัน เช่น การตราพระราชบัญญัติสภาตำบลและ
องค์การบริหารส่วนตำบลพ.ศ. 2537 ได้มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลไว้เป็นการทั่วไป เพื่อให้ทุกองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ความรับผิดชอบเหมือนกัน
2) บัญญัติไว้ในกฎหมายอันเป็นการเฉพาะเจาะจงแต่ละหน่วยการปกครองท้องถิ่น เช่น การตรา
พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการของกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 ได้มีการกำหนดหน้าที่
ความรับผิดชอบของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น พอสรุปได้ดังนี้ 1) งานเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม
ของท้องถิ่นและงานเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนท้องถิ่น เช่น
พิพิธภัณฑสถานท้องถิ่น โบราณสถานของท้องถิ่น การอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม การก่อสร้าง
ถนน การก่อสร้างสะพาน การจัดสวนสาธารณะ และการกำจัดขยะมูลฝอย เป็นต้น
2) งานเกี่ยวกับการป้องกันภัยและรักษาความปลอดภัย เช่น งานตำรวจ งานดับเพลิง เป็นต้น
3) งานเกี่ยวกับสวัสดิการสังคม เช่น การจัดให้มีหน่วยสาธารณสุข การจัดให้มีศูนย์เยาวชน การจัดให้
มีสถานสงเคราะห์เด็ก คนชรา และคนพิการ การจัดให้มีห้องสมุดสำหรับประชาชนในท้องถิ่น เป็น
ต้น 4) งานเกี่ยวกับการพาณิชย์ของท้องถิ่น งานประเภทนี้เป็นกิจการที่ให้บริการแก่ประชาชนใน
ท้องถิ่น ซึ่งหากปล่อยให้เอกชนเข้ามาดำเนินการอาจไม่ได้รับผลดีเท่าที่ควร เช่น การจัดตั้งสถาน
ขนานุญาต การจัดตลาด การจัดบริการเดินรถ และกิจการต่าง ๆ ที่มีรายได้ เป็นต้น

2.4 ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

เนื่องจากการปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการกระจายอำนาจ
ให้ท้องถิ่นปกครองตนเอง ดังนั้นการปกครองท้องถิ่นจึงมีความสำคัญ (ประทาน คงฤทธิศึกษากร.
2526 : 8-11) ดังนี้

2.4.1 การปกครองท้องถิ่นทำให้มีการพัฒนาทางการเมือง เนื่องจากปกครอง
ท้องถิ่นเป็นการปกครองที่มีการกระจายอำนาจ ทั้งทางการเมืองและการบริหารให้ท้องถิ่นปกครอง
ตนเอง ดังนั้น ประชาชนในท้องถิ่นจึงได้มีโอกาสเรียนรู้และมีความเข้าใจในระบบการเมือง รู้ถึง
การเข้ามามีบทบาทหรือมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งได้แก่ การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง การมีส่วน
ร่วมในกิจกรรมของพรรคการเมือง การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการ
จัดตั้งและการรวมกลุ่มผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการแสดงออกของประชาชนด้วยวิธีการ
ต่าง ๆ เช่น การเดินขบวน การนั่งประท้วง อันจะทำให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้าใจถึงระบบการ
ปกครองตนเอง เข้าใจถึงหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายบริหาร เข้าใจถึงคุณค่าของการควบคุม
โดยประชาชน ในที่สุดก็จะทำให้เกิดการพัฒนาทางการเมืองได้

2.4.2 การปกครองท้องถิ่นทำให้มีพัฒนาประชาธิปไตย เนื่องจากหน่วยการปกครองท้องถิ่นมีความใกล้ชิดและมีผลกระทบโดยตรงต่อผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น จึงสามารถดึงความสนใจของประชาชนในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี ประกอบกับหน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นภาพจำลองของการเมืองของชาติ มีกิจกรรมทางการเมืองหลายอย่างที่ชักนำให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง เช่น การเลือกตั้งทำให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รู้ถึงวิธีการเลือกตั้ง การตัดสินใจ การบริหาร การเมืองท้องถิ่น และการต่อสู้แข่งขันกันตามวิถีทางการเมือง ซึ่งถือเป็นการเรียนรู้การปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตยให้มีความรอบรู้อย่างแจ่มแจ้งทางการเมือง อันจะนำไปสู่การสร้างประชาธิปไตยในระดับชาติให้มั่นคงต่อไป ดังนั้น การปกครองท้องถิ่นจึงเป็นรากแก้วของการปกครองระบอบประชาธิปไตย และเป็นสถาบันฝึกสอนประชาธิปไตยให้กับประชาชน ซึ่งจะทำให้เกิดการพัฒนาประชาธิปไตย

2.4.3 การปกครองท้องถิ่นทำให้มีการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น เนื่องจากหน่วยการปกครองท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นปกครองตนเองตั้งแต่การกำหนดนโยบายและการควบคุมให้เป็นไปตามนโยบายที่ท้องถิ่นต้องการ ซึ่งโดยทั่วไปทุกท้องถิ่นต่างก็มีความต้องการที่เหมือนกันคือ ต้องการให้ท้องถิ่นของตนเองมีความเจริญก้าวหน้า มีฐานะเศรษฐกิจที่ดี มีความเป็นอยู่ที่ดีและสะดวกสบาย ดังนั้น หน่วยการปกครองท้องถิ่นจึงมีภารกิจที่สำคัญในการสร้างสรรค์ความเจริญทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ท้องถิ่น นั่นย่อมแสดงว่าการปกครองท้องถิ่นเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าการปกครองท้องถิ่นเป็นการปกครองระดับรองของรัฐ ซึ่งรัฐจัดตั้งขึ้นเพื่อกระจายอำนาจการปกครองทั้งทางการเมืองและทางการบริหารให้ประชาชนในท้องถิ่นจัดการปกครองและดำเนินการบางอย่างเพื่อแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของตนเอง โดยมีอำนาจอิสระในการปกครองตนเอง สามารถกำหนดนโยบายและบริหารงานให้เป็นไปตามนโยบายหรือความต้องการของตนเองภายใต้ขอบเขตของกฎหมายว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศ โดยมีหน่วยการปกครองท้องถิ่นซึ่งเป็นองค์กรที่มาจาก การเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จลุล่วงตามความมุ่งหมายของท้องถิ่นนั้น ๆ จะเห็นว่า การปกครองท้องถิ่นจะต้องมีหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้น โดยกฎหมายมีฐานะเป็นนิติบุคคล คณะผู้บริหารมาจากการเลือกตั้งโดยประชาชนในท้องถิ่น มีอำนาจอิสระจากรัฐบาลกลางในการกำหนดนโยบายและการบริหารงานของตนเองภายใต้ขอบเขตของกฎหมายและอยู่ในการกำกับดูแลของรัฐ มีพื้นที่การปกครองที่แน่นอนและชัดเจน มีการแบ่งระดับการปกครองท้องถิ่น มีการกระจายอำนาจและหน้าที่ไปให้ท้องถิ่น โดยการกำหนดอำนาจและหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นไว้ในกฎหมายอย่างชัดเจน และมีงบประมาณ รายได้ ทรัพย์สินและบุคลากรของตนเอง

ดังนั้นหน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของท้องถิ่นจนทำให้ท้องถิ่นมีความเจริญก้าวหน้าทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม อันเป็นเป้าหมายสำคัญที่หน่วยการปกครองท้องถิ่นทุกแห่งและจะต้องบรรลุให้เป็นผลสำเร็จ กล่าวคือ หน่วยการปกครองท้องถิ่นตามหลักการปกครองท้องถิ่นจะมีการกิจและหน้าที่หลัก คือการแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของท้องถิ่น เพื่อให้ท้องถิ่นมีความเจริญก้าวหน้า มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดี มีความเป็นอยู่ที่ดีและสะดวกสบาย ฉะนั้น หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องกำหนดนโยบายให้ตรงกับปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของท้องถิ่น และบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของนโยบายที่วางไว้ ทั้งนี้ เพื่อให้ผลการดำเนินงานเป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่นอย่างแท้จริง เมื่อเป็นเช่นนี้การปกครองท้องถิ่นที่มีความเข้มแข็งและดำเนินงานเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นจะได้รับความศรัทธาจากประชาชนในท้องถิ่น ดัง อุทัย หิรัญโต (2523 : 6) กล่าวไว้ว่า การปกครองท้องถิ่นที่มีความเข้มแข็ง จะทำให้ประชาชนมีความรู้สึกเชื่อมั่น และศรัทธาต่อท้องถิ่น ประชาชนจะรู้สึกดีว่ามีความผูกพัน มีส่วนได้เสียต่อถิ่นอาศัย อันจะเป็นการสร้างสรรค์ผลเมืองที่รับผิดชอบให้แก่ประเทศชาติโดยส่วนร่วม ด้วยเหตุนี้ การปกครองท้องถิ่นทุกรูปแบบจึงจำเป็นต้องมีความเข้มแข็ง ซึ่งหมายความว่ารวมถึงองค์การบริหารส่วนตำบลด้วย

การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล

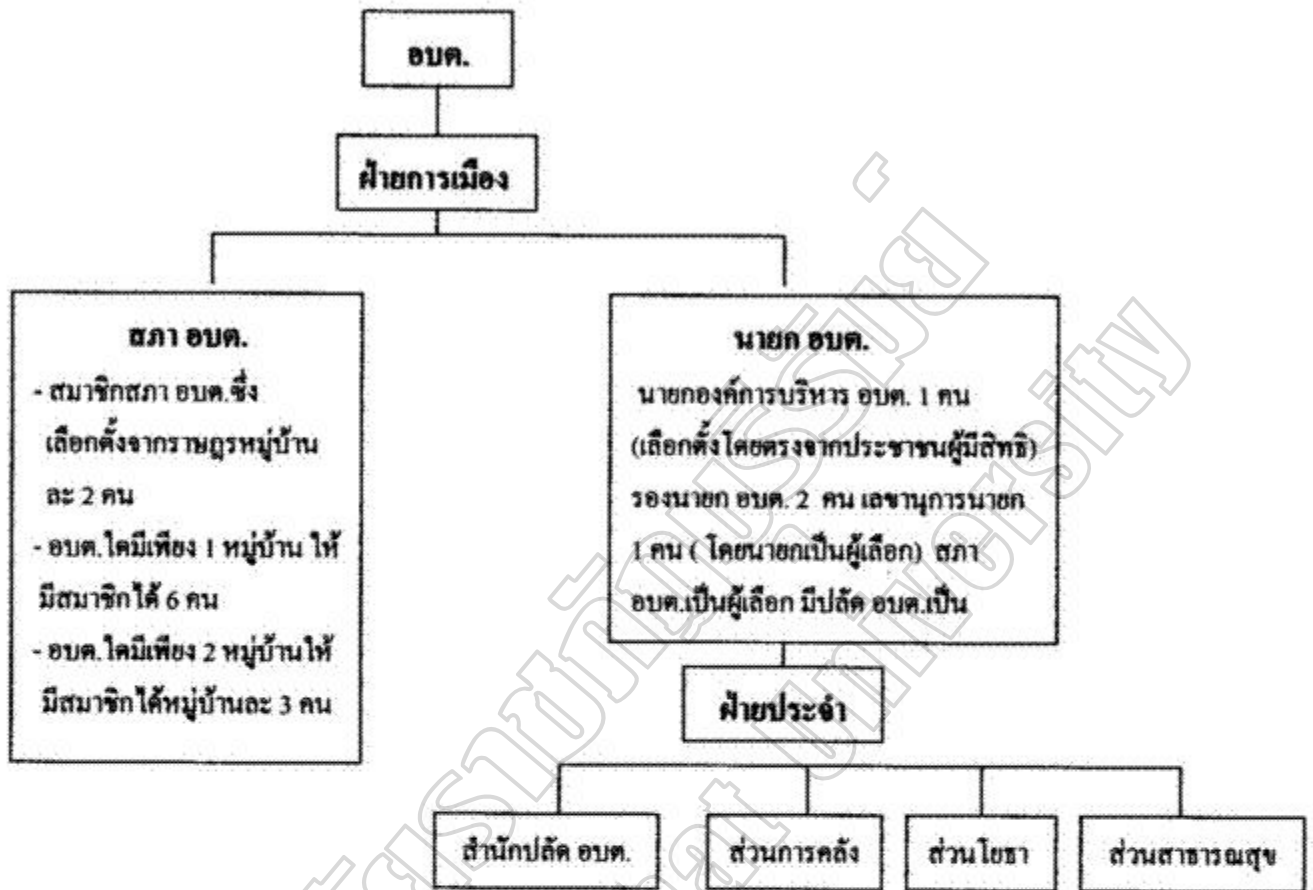
องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่มีพื้นที่รับผิดชอบในเขตตำบลที่อยู่นอกเขตเทศบาลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ยกเว้นองค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบลถูกจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีความเป็นอิสระในการดำเนินงานภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนด มีรายได้ และมีทรัพย์สินเป็นของตนเอง ตั้งแต่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีผลบังคับใช้จนถึงปัจจุบันได้มีการประกาศจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลรวมทั้งสิ้นจำนวน 6,744 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่มีพื้นที่รับผิดชอบในเขตตำบลที่อยู่นอกเขตเทศบาลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ยกเว้นองค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบลถูกจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีความเป็นอิสระในการดำเนินงานภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนด มีรายได้ และมีทรัพย์สินเป็นของตนเอง ตั้งแต่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 มีผลบังคับใช้จนถึงปัจจุบันได้มีการประกาศจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลรวมทั้งสิ้นจำนวน 6,744 แห่ง (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น 2546 : 25-29)

1. โครงสร้างการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีโครงสร้างการบริหารงานตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 มีโครงสร้างการบริหารงาน 2 ส่วน ประกอบด้วย

1.1 สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจากการเลือกตั้งโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหมู่บ้านละ 2 คน ถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียง 1 หมู่บ้าน ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 6 คน และถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลใดที่มีเพียง 2 หมู่บ้าน ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหมู่บ้านละ 3 คน ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ 3 ประการ คือ 1) ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล 2) พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบังคับตำบล ร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีและร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม 3) ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหารให้เป็นตามนโยบายและแผนพัฒนาตำบล กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

1.2 นายกององค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจากการเลือกตั้งโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลและสามารถแต่งตั้งรองนายกได้ 2 คน เลขานุการ ได้อีก 1 คนมีอำนาจหน้าที่ 4 ประการ ดังนี้ 1) บริหารราชการกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติข้อบัญญัติและแผนพัฒนาตำบลและรับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลคือสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 2) จัดทำแผนพัฒนาตำบลและงบประมาณประจำปีเพื่อเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาให้ความเห็นชอบ 3) รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง 4) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ทางราชการมอบหมาย

ภาพประกอบ 2 โครงสร้างการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ที่มา: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2546 : 25)

2. โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2546 : 25) ได้จัดโครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลไว้ดังนี้

2.1 สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานทั่วไป งานธุรการ งานพิมพ์ดีด งานการเจ้าหน้าที่ งานสวัสดิการ งานการประชุม งานเกี่ยวกับการตราข้อบังคับตำบล งานนิติการ งานการพาณิชย์ งานรัฐพิธี งานประชาสัมพันธ์ งานจัดทำแผนพัฒนาตำบล งานจัดทำข้อบังคับ งานงบประมาณประจำปี งานขออนุมัติดำเนินการตามข้อบังคับ งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

2.2 ส่วนการคลัง ทำหน้าที่เกี่ยวกับการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน การตรวจเงิน การหักภาษีรายได้และการนำส่งภาษี งานเกี่ยวกับการตัดโอนเงินเดือน รายงานการเงินคงเหลือประจำวัน งานขออนุมัติเบิกตัดปีและขอขยายเวลาเบิกจ่าย งานจัดทำงบ

แสดงฐานะทางการเงิน งบทรัพย์สิน หนี้สิน งบโครงการเงินสะสม งานการจัดทำบัญชีทุกประเภท งานทะเบียนคุมเงิน รายได้ รายจ่าย งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมาย

2.3 ส่วนโยธา ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานสำรวจ ออกแบบ เขียนแบบถนน อาคาร สะพาน แหล่งน้ำ ฯลฯ งานประมาณการราคาค่าใช้จ่ายตามโครงการ งานควบคุมอาคาร งานการก่อสร้าง และซ่อมบำรุงทาง อาคาร สะพาน แหล่งน้ำ งานควบคุมการก่อสร้าง งานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมาย

3. บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล

การบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยบุคคลหลายฝ่ายแต่สามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

3.1 บุคลากรฝ่ายสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจากการเลือกตั้ง โดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหมู่บ้านละ 2 คน ถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียง 1 หมู่บ้าน ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 6 คน และถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียง 2 หมู่บ้าน ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหมู่บ้านละ 3 คน อยู่ในวาระคราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง สำหรับประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีนายอำเภอเป็นผู้แต่งตั้ง มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี นับแต่วันที่ได้รับเลือก ส่วนเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 1 คน เลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

3.2 บุคลากรฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจากการเลือกตั้ง โดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล และสามารถแต่งตั้งรองนายกได้ 2 คน เลขานุการได้อีก 1 คน มีอำนาจหน้าที่ 4 ประการ ดังนี้

1) บริหารราชการกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติข้อบัญญัติและแผนพัฒนาตำบลและรับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 2) จัดทำแผนพัฒนาตำบลและงบประมาณประจำปีเพื่อเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาให้ความเห็นชอบ 3) รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง 4) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ทางราชการมอบหมาย

3.3 บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย 1) พนักงานส่วนตำบลซึ่งเป็นบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนที่ตั้งทางองค์การบริหารส่วนตำบล 2) ลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล 3) ข้าราชการ

พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่องค์กรการบริหารส่วนตำบลร้องขอให้ไปดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการชั่วคราว

4. ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) คือ หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคลและราชการส่วนท้องถิ่น จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2538 และมีฉบับแก้ไขเพิ่มเติมในเวลาต่อมา พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ส่งผลให้มีการกระจายอำนาจต่อองค์กรประชาชนในระดับตำบลอย่างมาก โดยได้ยกฐานะสภาตำบลซึ่งมีรายได้ตามเกณฑ์คือ มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกัน 3 ปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท ขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล กล่าวได้ว่าการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลนี้เป็นผลผลิตหนึ่งของกระแสของสังคมที่ต้องการจะปฏิรูปการเมือง ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลจึงเป็นมิติหนึ่งของความพยายามในการปฏิรูปการเมือง โดยการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบล มีความสำคัญต่อท้องถิ่นเป็นอย่างมาก เพราะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็กที่สุด แต่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด โดยเฉพาะประชาชนในพื้นที่ชนบท องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนระดับตำบล หมู่บ้าน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย

ก่อนที่จะมีการยุบรวม อบต. เข้ากับราชการส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่น และตั้งสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลเพิ่มมากขึ้นนั้น มีองค์การบริหารส่วนตำบลประมาณ 6,500 แห่ง (ณ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2550) โดยมีการแบ่งระดับออกเป็น 5 ชั้น ตามระดับของรายได้ ดังนี้

- (1) อบต. ชั้น 1 รายได้ตั้งแต่ 20 ล้านบาทขึ้นไป
- (2) อบต. ชั้น 2 รายได้ระหว่าง 12 - 20 ล้านบาท
- (3) อบต. ชั้น 3 รายได้ระหว่าง 6 - 12 ล้านบาท
- (4) อบต. ชั้น 4 รายได้ไม่เกิน 6 ล้านบาท
- (5) อบต. ชั้น 5 รายได้ไม่เกิน 3 ล้านบาท

ต่อมาเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2547 ได้มีการยุบรวม อบต. เข้ากับราชการส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่น และตั้งสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลเพิ่มขึ้น ปัจจุบันจึงมีจำนวนองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนทั้งสิ้น 6,725 แห่งและมีการเปลี่ยนแปลงการแบ่งกลุ่ม อบต. เป็น 3 ขนาด คือ 1) อบต.ขนาดใหญ่ (ส่วนใหญ่จะเป็น อบต. ชั้น 1 เดิม) 2) อบต.ขนาดกลาง (ส่วนใหญ่จะเป็น อบต. ชั้น 2 และ อบต. ชั้น 3 เดิม) 3) อบต.ขนาดเล็ก (ส่วนใหญ่จะเป็น อบต. ชั้น 4 และ อบต. ชั้น 5 เดิม)

โดยมีหลักเกณฑ์สำคัญที่ใช้แบ่งขนาดองค์การบริหารส่วนตำบล(อบต.) มี 5 เกณฑ์ที่สำคัญ ดังนี้

- 1) เกณฑ์ระดับรายได้ (1) รายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนสูงกว่า 20 ล้านบาท เป็น อบต.ขนาดใหญ่ (2) รายได้ไม่รวมเงินอุดหนุน 6-20 ล้านบาท เป็น อบต.ขนาดกลาง (3) รายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนต่ำกว่า 6 ล้านบาท เป็น อบต.ขนาดเล็ก
- 2) เกณฑ์ตัวชี้วัดด้านค่าใช้จ่ายบุคลากร
- 3) เกณฑ์ตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจและสังคม (1) จำนวนพื้นที่ (2) จำนวนประชากร (3) จำนวนโครงสร้างพื้นฐาน (4) จำนวนโรงพยาบาล (5) จำนวนตลาดสด (6) จำนวนโรงงานนิคมอุตสาหกรรม (7) จำนวนโรงเรียน (8) จำนวนศูนย์พัฒนาเด็ก (9) จำนวนโรงแรม (10) จำนวนศาสนสถาน (11) จำนวนสถานพยาบาล (12) จำนวนศูนย์การค้า (13) การประกาศให้ อบต. เป็นเขตควบคุมอาคาร (14) การประกาศให้ใช้บังคับกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย (15) จำนวนวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (16) จำนวนวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือด้านการกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล (17) จำนวนโครงสร้างส่วนราชการ (18) จำนวนหน่วยกิจการพาณิชย์
- 4) เกณฑ์ตัวชี้วัดด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติ (1) ประสิทธิภาพด้านการจัดเก็บรายได้ (2) ประสิทธิภาพด้านการบริหารแผนงานและงบประมาณ (3) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้านงานบุคคล (4) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้านการบริการ
- 5) เกณฑ์ตัวชี้วัดด้านธรรมาภิบาล (1) หลักนิติธรรม (2) หลักคุณธรรม (3) หลักความโปร่งใส (4) การมีส่วนร่วมของประชาชน (5) หลักความรับผิดชอบ (6) ความคุ้มค่า (พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546)

5. การกิจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีภารกิจและหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม นอกจากนี้ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายดังกล่าวองค์การบริหารส่วนตำบลยังต้องมีภารกิจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

- 5.1 ภารกิจและหน้าที่ที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ 1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก 2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทนดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล 3) ป้องกัน โรคและระงับ โรคติดต่อ 4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน

ผู้สูงอายุ และผู้พิการ 7) คุ่มครอง คูแกล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและ 9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

5.2 ภารกิจและหน้าที่ที่อาจจัดทำกิจการ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถเลือกจัดทำ ได้ตามความจำเป็นและความต้องการของท้องถิ่นแต่ละแห่ง ได้แก่ 1) ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร 2) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น 3) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ 4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ 5) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์ 6) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว 7) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร 8) การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน 9) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล 10) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม 11) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ 2) การท่องเที่ยว และ 13) การผังเมือง

นอกจากนี้พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ยังบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีภารกิจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นอีก 31 ประการ ได้แก่ 1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง 2) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ 3) การจัดให้มีและควบคุมตลาดท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ 4) การสาธารณสุขูปโภคและการก่อสร้างอื่น ๆ 5) การสาธารณสุขูปการ 6) การส่งเสริม การฝึก และประกอบอาชีพ 7) การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน 8) การส่งเสริมการท่องเที่ยว 9) การจัดการศึกษา 10) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชราและผู้ด้อยโอกาส 11) การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น 12) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย 13) การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ 14) การส่งเสริมกีฬา 15) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน 16) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น 17) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง 18) การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย 19) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล 20) การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน 21) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์ 22) การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์ 23) การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย โรงมหรสพ และสาธารณสถานอื่นๆ 24) การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม 25) การผังเมือง 26) การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร 27) การดูแลรักษาที่สาธารณะ 28) การควบคุมอาคาร 29) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 30) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 31) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

จากภารกิจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ภารกิจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง การแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของชุมชนระดับตำบลซึ่งมีขอบเขตตามที่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 บัญญัติไว้ โดยทั่วไปจะเรียกว่า ภารกิจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลว่าการพัฒนาตำบล

6. การปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลมีภารกิจและหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้ง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองอันเป็นการแก้ไขปัญหา และสนองตอบความต้องการของชุมชนระดับตำบล โดยใช้แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเครื่องมือ (สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย และ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2542 : 1) ดังนั้น การปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลจึงต้องเริ่มจากการสำรวจและรวบรวมปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง จากนั้นนำปัญหาและความต้องการที่รวบรวมได้มาจัดลำดับว่าปัญหาและความต้องการใดที่มีความสำคัญมากกว่ากัน แล้วนำแต่ละปัญหาและความต้องการมาทำการวิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขและสนองตอบความต้องการนั้นๆ ซึ่งจะถูกกำหนดออกมาในรูปของแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล อันได้แก่ ยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี เมื่อจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปีเสร็จเรียบร้อยแล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องจัดทำข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งเป็นการวางแผนการจัดหาและการใช้จ่ายเงินในปีนั้นๆ โดยจะมีการประมาณการรายรับที่คาดว่าจะได้รับ และประมาณการรายจ่ายที่จะดำเนินการภายในวงเงินงบประมาณรายรับที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ โครงการที่กำหนดในงบประมาณรายจ่ายประจำปีจะต้องเป็นโครงการที่ปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี หลังจากที่ข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประกาศใช้แล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องจัดเก็บและจัดหารายได้ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งมีทั้งที่ องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้จัดเก็บเองและ ได้รับจัดสรรจากหน่วยงานอื่นเพื่อนำไปเบิกจ่ายเป็น

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามโครงการที่กำหนดไว้ในข้อบังคับงบประมาณรายจ่าย และเมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลมีเงินรายได้เพียงพอแล้วก็จะดำเนินการจัดหาพัสดุเพื่อดำเนินการตามโครงการต่างๆ ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับงบประมาณรายจ่าย ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องทำการบริหารโครงการให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแต่ละโครงการ และทำการติดตามประเมินผลและรายงานผลให้คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลและศูนย์ประสานการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อทราบและใช้เป็นข้อมูลสำหรับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ จะเห็นว่าการปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการปฏิบัติงานพัฒนาตำบลตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี ซึ่งมีลักษณะเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล การนำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลไปปฏิบัติ และการติดตามประเมินผลต่อไปนี้จะขอนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยละเอียด ทั้งนี้เพื่อจะได้เข้าใจสภาพและบริบทของการวิจัยในครั้งนี้

6.1 การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

6.1.1 ประเภทของแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลมี 3 ประเภท คือ

- 6.1.1.1 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา (แผนระยะ 10 - 15 ปี)
- 6.1.1.2 แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี
- 6.1.1.3 แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี

6.1.2 องค์การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่

6.1.2.1 คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประธานกรรมการ รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าสำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าส่วนการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกส่วน ผู้มีความรู้ด้านการวางแผนพัฒนาที่คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลคัดเลือกจำนวน ไม่เกินกว่า 3 คน เป็นกรรมการ และพนักงานส่วนตำบลที่ได้รับมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่กำหนดแผนงาน/โครงการ ให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล วิเคราะห์และประสานแผนงาน โครงการขององค์การบริหารส่วนตำบล จัดทำร่างแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

6.1.2.2 คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประธานกรรมการ กรรมการบริหารทุกคน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลคัดเลือกจำนวน ไม่เกิน 3 คน

ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้นำองค์กรภาคเอกชนหรือองค์กรประชาชนที่คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลคัดเลือกจำนวนไม่เกิน 5 คน กำนันในพื้นที่ที่องค์การบริหารส่วนตำบลตั้งอยู่ ปลัดอำเภอ ผู้ประสานงานประจำตำบล เป็นกรรมการ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นกรรมการและเลขานุการ หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหรือผู้ที่ประสานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมายเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่กำหนดแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ การผังเมือง ปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบล และให้คำปรึกษาหรือเกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เสนอแนะแนวทางแก้ไข ปัญหา การพิจารณาให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และติดตาม ประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

6.1.2.3 ศูนย์ประสานการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย ประสานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งใน อำเภอ สำหรับการเลือกประธาน รองประธาน เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการศูนย์ประสานการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ดำเนินการ โดยให้นายอำเภอเรียกประชุมศูนย์ประสานการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลคราวแรก เพื่อให้ศูนย์องค์การบริหารส่วนตำบลเลือกประธาน และรองประธาน ตำแหน่งละ 1 คนจากประธานกรรมการบริหาร และเลือกเลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการตำแหน่งละ 1 คน จากปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล วาระการดำรงตำแหน่งและเงื่อนไขอื่น ๆ ให้เป็นไปตามมติของศูนย์ประสานการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล วาระการดำรงตำแหน่งและเงื่อนไขอื่น ๆ ให้เป็นไปตามมติของศูนย์ประสานการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ศูนย์ประสานการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ตรวจสอบวิเคราะห์ประสาน แผนงาน โครงการขององค์การบริหารส่วนตำบล และพิจารณาให้ความเห็นร่างแผน 5 ปี และร่างแผนประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบล

6.1.3 การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลมี 3 ประเภท ดังนั้น การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลจึงได้แก่ การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนา การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี และการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี โดยมีรายละเอียด ดังนี้

6.1.3.1 การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนา เนื่องจากยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำขึ้นเพื่อแสดงลักษณะและสภาพเศรษฐกิจและสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบล

ในอนาคต ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการ คือ 1) วิสัยทัศน์ หมายถึง ความคาดหวังในอนาคต ในระยะ 10-15 ปี และแนวทางการดำเนินงาน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่จะต้องจัดทำ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนารององค์การบริหารส่วนตำบลจึงเป็นการกำหนดความคาดหวังในลักษณะและสภาพเศรษฐกิจและสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลในอนาคต (ระยะเวลา 10-15 ปี) และแนวทางการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้บรรลุความคาดหวังที่กำหนดไว้

6.1.3.2 การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบล อันมีลักษณะเป็นนโยบาย แนวทาง แผนงาน โครงการในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด และยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยมีระยะเวลา 5 ปี โดยให้ประชาชน ประชาคมได้มีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและความต้องการของตนเอง การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปีมีวัตถุประสงค์เพื่อแปลงยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เป็นรูปธรรมในรูปของแผนงาน โครงการ และกิจกรรมในการพัฒนา เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี และเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประสานการพัฒนา กับหน่วยงานการพัฒนาอื่น ๆ

6.1.3.3 การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปีเศรษฐกิจและสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบล อันมีลักษณะเป็นแนวทางปฏิบัติและรายการประสานแผนงานและ โครงการของจังหวัด อำเภอ ตำบล และการดำเนินงานของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งจัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และแก้ไขปัญหาของประชาชน ในองค์การบริหารส่วนตำบล การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปีมีวัตถุประสงค์เพื่อแปลงแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปีไปสู่การปฏิบัติ และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำข้อบังคับงบประมาณประจำปี การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปีจะต้องทำให้แล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายนของทุกปี

6.2 การจัดทำงบประมาณองค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากงบประมาณ หมายถึง แผนงานหรืองานสำหรับประมาณการด้านรายรับรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งแสดงในรูปตัวเลขจำนวนเงิน และการตั้งงบประมาณเป็นการแสดงแผนดำเนินงานออกเป็นตัวเลขจำนวนเงิน ดังนั้น ในแต่ละปีองค์การบริหารส่วนตำบลจึงจะต้องมีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อเป็นการวางแผนการจัดทำหาและการใช้จ่ายเงินในปีนั้นๆ โดยจะมีการ

ประมาณการรายรับที่คาดว่าจะได้รับ และประมาณการรายจ่ายที่จะดำเนินการภายในวงเงินประมาณการรายรับที่กำหนดไว้ การจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลมีขั้นตอน ดังนี้

6.2.1 หัวหน้าส่วนต่าง ๆ จัดทำประมาณการรายรับ และประมาณการรายจ่าย เสนอให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล

6.2.2 หัวหน้าส่วนการคลังรวบรวมรายงานการเงินและสถิติต่างๆ ของทุกส่วน เพื่อใช้ประกอบการคำนวณขอตั้งงบประมาณของเจ้าหน้าที่งบประมาณ

6.2.3 เจ้าหน้าที่งบประมาณดำเนินการ

6.2.3.1 ทำการสำรวจ พิจารณา ตรวจสอบ และวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบล พร้อมทั้งศึกษาแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบล

6.2.3.2 ประมาณการรายรับของปีที่จะตั้งงบประมาณ ซึ่งประกอบด้วย รายได้จาก (1) หมวดศึกษาอากร (2) หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับและใบอนุญาต (3) หมวดรายได้จากทรัพย์สิน (4) หมวดรายได้จากสาธารณูปโภค และกิจการพาณิชย์ (5) หมวดเงินอุดหนุน (6) หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด

6.2.3.3 ตั้งงบประมาณรายจ่ายให้สอดคล้องกับประมาณรายจ่ายทั่วไป และงบประมาณรายจ่ายเฉพาะการ โดยประมาณรายจ่ายทั่วไป ประกอบด้วย (1) รายจ่ายงบกลาง (2) รายจ่ายตามแผนงาน ได้แก่ หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ หมวดค่าจ้างชั่วคราว หมวดค่าตอบแทน วัสดุและวัสดุ หมวดค่าสาธารณูปโภค หมวดเงินอุดหนุน และหมวดรายจ่ายอื่น

6.2.3.4 นำร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล

6.2.4 เมื่อคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาอนุมัติให้ตั้งงบประมาณขอใดเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้เจ้าหน้าที่งบประมาณรวบรวมและจัดทำเป็นร่างบังคับ งบประมาณรายจ่ายประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลอีกครั้งหนึ่ง

6.2.5 คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลนำร่างข้อบังคับ งบประมาณรายจ่ายประจำปี เสนอขอความเห็นชอบต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ภายในวันที่ 15 สิงหาคม สภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ ได้รับร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายนั้น

6.2.6 ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลนำร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่สุดองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นชอบแล้ว เสนอขออนุมัติคือนายอำเภอ

6.2.7 เมื่อนายอำเภออนุมัติแล้ว ให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ลงชื่อทำข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี และประกาศใช้ข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายนั้น โดยปีใดประกาศไว้โดยเปิดเผยเพื่อให้ประชาชนทราบ ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล

6.2.8 จัดส่งสำเนาข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้อำเภอ เพื่ออำเภอจะได้รายงานให้จังหวัดทราบภายในระยะเวลาไม่เกิน 30 วันนับแต่วันประกาศใช้

6.3 การจัดเก็บและจัดหารายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อมีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีแล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องทำการจัดเก็บและจัดหารายได้ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งมีทั้งที่เป็นผู้จัดเก็บเองและได้รับจัดสรรจากหน่วยงานอื่น ทั้งนี้ เพื่อให้มีเงินงบประมาณสำหรับนำไปใช้จ่ายในการดำเนินการตามข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล มีดังนี้

6.3.1 ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย อากรการฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมรวมถึงผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากการฆ่าสัตว์

6.3.2 ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน

6.3.3 ภาษีธุรกิจเฉพาะตามประมวลรัษฎากร

6.3.4 ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา

6.3.5 ค่าธรรมเนียมการเล่นการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน

6.3.6 ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล เงินอากรประทานบัตรใบอนุญาตและอาชญาบัตรตามกฎหมายว่าด้วยการประมง ค่าภาคหลวงและค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้และค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน

6.3.7 ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ และค่าการหลวงปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม

6.3.8 เงินที่เก็บตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ

6.3.9 ภาษีมูลค่าเพิ่ม

6.3.10 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

6.3.10.1 รายได้จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล

6.3.10.2 รายได้จากสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบล

- 6.3.10.3 รายได้จากกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ขององค์การบริหาร
ส่วนตำบล
- 6.3.10.4 ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับตามที่กฎหมาย
กำหนดไว้
- 6.3.10.5 เงินและทรัพย์สินอื่นที่มีผู้ทูลให้
- 6.3.10.6 รายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้
- 6.3.10.7 เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
- 6.3.10.8 รายได้อื่นตามที่จะมีกฎหมายกำหนดให้เป็นขององค์การ
บริหารส่วนตำบล

7. ขั้นตอนการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบล

ภาษีที่องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการจัดเก็บเอง ได้แก่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน
ภาษีบำรุงท้องที่ และภาษีป้าย ซึ่งมีขั้นตอนการจัดเก็บ ดังนี้

7.1 ระยะเวลาการก่อนเก็บภาษี

7.1.1 แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และพนักงานจัดเก็บภาษี

7.1.2 ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเสียภาษี อันจะทำให้
ให้ประชาชนมีทัศนคติที่ดีต่อการเสียภาษี

7.1.3 ดำรวจตรวจสอบทะเบียนผู้เสียภาษี ข้อมูลจากแผนที่ภาษีและทะเบียน
ทรัพย์สินหรือป้ายที่ปรากฏในท้องที่

7.1.4 จัดอบรมเจ้าหน้าที่ทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษี เพื่อทบทวน
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจัดเก็บภาษี

7.1.5 เตรียมเอกสารแบบพิมพ์ต่างๆ ให้พร้อมและเพียงพอ เพื่อจะทำให้การ
ให้บริการแก่ประชาชนเป็น ไปอย่างรวดเร็ว ถูกต้องเรียบร้อย

7.1.6 จัดเตรียมสถานที่สำหรับชำระภาษีให้มีความสะดวกและสบาย

7.2 ระยะเวลาปฏิบัติการจัดเก็บภาษี

7.2.1 รับแบบแสดงรายการเสียภาษี ที่ผู้ต้องเสียภาษีนำมาขึ้น

7.2.2 ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการกรอกแบบพิมพ์

7.2.3 ประเมินค่าภาษี

7.2.4 แจ้งการประเมินให้ผู้เสียภาษีทราบ เพื่อจะ ได้นำเงินมาชำระค่าภาษีตาม
เวลาที่กฎหมายกำหนด

7.2.5 รับชำระเงินค่าภาษี

7.3 ระยะเวลาประเมินผลการปฏิบัติ

7.3.1 ตรวจสอบทะเบียนผู้เสียภาษี เพื่อหาตัวผู้ที่ไม่มาขึ้นแบบแสดงรายการเสียภาษีภายในกำหนดเวลา

7.3.2 แจ้งให้ผู้ที่ยังไม่มาขึ้นแบบแสดงรายการเสียภาษีภายในกำหนดเวลามาทำการขึ้นแบบแสดงรายการเสียภาษี ในกรณีนี้จะต้องเรียกเงินเพิ่มจากผู้ชำระภาษีเกินกำหนดเวลาตามอัตราที่กฎหมายกำหนดไว้

7.3.3 ดำเนินคดีต่อผู้ที่ไม่มาขึ้นแบบแสดงรายการเสียภาษีภายในกำหนดเวลา ซึ่งสามารถกระทำได้ 2 ทาง คือ (1) เปรียบเทียบปรับ (2) รวบรวมหลักฐาน ไปแจ้งต่อพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง (สำหรับในส่วนภูมิภาค) หรือพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ (สำหรับในกรุงเทพมหานคร) เพื่อดำเนินคดี

7.4 ระเบียบบังคับจัดเก็บภาษี

การบังคับจัดเก็บภาษี เป็นการใช้นาครการขั้นรุนแรงตามกฎหมาย เข้าบังคับเพื่อให้ได้ค่าภาษีจากผู้ที่ไม่ยอมมาชำระภาษี โดยดำเนินการดังนี้

7.4.1 ตรวจสอบทะเบียน ข้อมูล หรือรายชื่อผู้ค้างชำระภาษี

7.4.2 ทำหนังสือแจ้งเตือนให้ชำระภาษี

7.4.3 ทำการยึดอาช้คและขายทอดตลาด ในกรณีที่ผู้ค้างชำระภาษีไม่ยอมมาชำระภาษีที่ค้างชำระนั้น ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจะออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ยึดหรืออาช้คและขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ที่ค้างชำระภาษี โดยให้นำวิธีการในประมวลกฎหมายพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

7.5 การพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล

หลังจากที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการจัดเก็บภาษีหรือจัดหารายได้จนเพียงพอที่จะดำเนินการตามข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีแล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลก็จะทำการจัดหาพัสดุตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี การจัดหาพัสดุหรือการจัดซื้อจัดจ้างมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

7.5.1 จัดทำรายงานการขอซื้อหรือจ้าง เป็นการขออนุมัติดำเนินการจัดซื้อหรือจ้างต่อผู้มีอำนาจในการสั่งซื้อหรือส่งจ่ายตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2538 โดยในรายงานการขอซื้อหรือจ้างจะต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับพัสดุที่จะซื้อหรือจ้างวงเงินในการจัดซื้อหรือจ้าง วิธีการจัดซื้อหรือจ้างซึ่งจะขึ้นอยู่กับวงเงินในการจัดซื้อหรือจ้าง ระยะเวลาดำเนินการ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดซื้อหรือจ้าง

7.5.2 จัดให้มีการเสนอราคาในการจัดซื้อหรือจ้าง เพื่อให้มีการแข่งขันกันเสนอ
ราคา

7.5.3 ขออนุมัติจัดซื้อหรือจ้างต่อผู้มีอำนาจในการสั่งซื้อหรือสั่งจ้าง

7.5.4 ทำการก่อกำหนดผูกพัน ซึ่งอาจจะทำให้เป็นการบันทึกตกลงซื้อขายการบันทึกค
งจ้าง สัญญาซื้อขาย หรือสัญญาจ้าง แล้วแต่กรณี ในกรณีก่อกำหนดผูกพันเป็นสัญญาซื้อขาย หรือ
สัญญาจ้างจะต้องมีหลักประกันสัญญา

7.5.5 การส่งมอบงานและการตรวจรับ

7.5.6 ลงทะเบียนคุมพัสดุ

7.6 การเงินขององค์การบริหารส่วนตำบล

7.6.1 การรับเงิน เมื่อมีการรับเงินทุกประเภทจะต้องมีการออกใบเสร็จรับเงิน
ให้แก่ผู้ชำระเงินทุกครั้งภายในวันที่รับเงิน โดยมีขั้นตอนการรับเงินดังนี้

ขั้นที่ 1 รับเงิน

ขั้นที่ 2 ออกใบเสร็จรับเงิน

ขั้นที่ 3 รวบรวมจำนวนเงินที่รับ

ขั้นที่ 4 นำฝากธนาคาร หรือเก็บรักษาในตู้নিরক্য

ขั้นที่ 5 ลงบัญชีและทะเบียน

7.6.2 การเก็บรักษาเงิน เมื่อสิ้นเวลาได้รับเงินจะต้องทำการรวบรวมจำนวนเงิน
ที่ได้รับในแต่ละวันไปฝากธนาคาร หากนำฝากธนาคารในวันนั้นไม่ทันให้เก็บรักษาไว้ในตู้নিরক্য
และนำฝากธนาคารในวันทำการถัดไปวงเงินที่เก็บรักษาในตู้নিরক্যเก็บได้ไม่เกิน 20,000 บาทแต่
สามารถขออนุมัติขยายวงเงินต่อประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลได้รวมไม่เกิน
80,000 บาท ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการเก็บ
รักษาเงินในตู้নিরক্যจำนวน 3 คน ซึ่งประกอบด้วย หัวหน้าส่วนการคลังจำนวน 1 คน และพนักงาน
องค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 2 คน หัวหน้าส่วนการคลังจะต้องเสนอรายงานเงินคงเหลือ
ประจำวันผ่านปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
ทราบทุกวัน

7.6.3 การรับ-ส่งเงิน การนำเงินไปฝากธนาคารหรือการถอนเงินจากธนาคาร ใน
แต่ละวัน หากเป็นเงินสดเกิน 30,000 บาท หรือธนาคารอยู่ห่างไกลหรือไม่ปลอดภัย คณะผู้บริหาร
ท้องถิ่นจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการรับหรือส่งเงิน ซึ่งเป็นพนักงานส่วนตำบล ตั้งแต่ระดับ ขึ้นไป
จำนวน 2 คน เพื่อรับผิดชอบ โดยให้มีหลักฐานการรับ-ส่งเงินระหว่างผู้มอบหรือผู้รับมอบเงิน กับ

กรรมการผู้นำส่ง หรือ ผู้รับไว้ทุกครั้ง และจะต้องรายงานให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลทราบทุกครั้ง

7.6.4 การเบิกจ่ายเงิน เมื่อมีการเบิกจ่ายเงิน จะต้องวางเงิน จะต้องวางฎีกา โดยมีขั้นตอนการเบิกจ่าย ดังนี้

- ส่วนการคลัง
- ขั้นที่ 1 หัวหน้าส่วนผู้เป็นเจ้าของงบประมาณวางฎีกาเบิกเงินต่อหัวหน้า
 - ขั้นที่ 2 หัวหน้าส่วนการคลังการตรวจฎีกา
 - ขั้นที่ 3 หัวหน้าส่วนการคลังนำฎีกาที่ผ่านการตรวจสอบแล้วพร้อมใบถอนเงินและเช็คเสนอให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลอนุมัติฎีกาและลงนามในใบถอนเงินและเช็ค
 - ขั้นที่ 4 เมื่อได้รับการอนุมัติฎีกาแล้ว ให้หัวหน้าส่วนการคลังจ่ายเงินให้กับเจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิรับเงิน

7.7 การบัญชีขององค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อมีการรับเงินหรือจ่ายเงินจะต้องนำหลักฐานการรับเงินหรือหลักฐานการจ่ายเงินไปบันทึกรายการในบัญชีเงินสด บัญชีเงินฝากธนาคาร แล้วผ่านรายการ ไปบัญชีแยกประเภทและทะเบียนคุมต่าง ๆ

บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

องค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู ได้รับการยกฐานะจากสภาตำบลมาเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลตามประกาศกระทรวงมหาดไทยเมื่อวันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2539 ซึ่งเป็นรูปแบบการปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง เพื่อเป็นการรองรับการกระจายอำนาจในการดูแลทุกข์สุขของราษฎรส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ซึ่งสำนักงานดังกล่าวตั้งอยู่เลขที่ 99 หมู่ที่ 1 ตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ แผนพัฒนาสามปีองค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู.(2548-2550: 4-9)กล่าวถึง บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ไว้ดังนี้

1. สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานสำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู

1.1 ลักษณะที่ตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อยู่ห่างจากอำเภอบ้านกรวดไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 224 หรือเส้นทางสายบ้านกรวด – กาบเชิง ระยะห่างจากอำเภอบ้านกรวดประมาณ 15 กิโลเมตร โดยมีอาณาเขตดังนี้

ทิตเหนือ ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเจริญ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

ทิตใต้ ติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐกัมพูชา

ทิตตะวันออก ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลตาเมียง กิ่งอำเภอนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์

ทิตตะวันตก ติดต่อกับเทศบาลตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

บุรีรัมย์

1.2 เนื้อที่

องค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู มีเนื้อที่ทั้งสิ้น 68.178 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 42,611.25 ไร่

1.3 ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่

1.3.1 พื้นที่ดินดอน อยู่บริเวณกลางของตำบล

1.3.2 พื้นที่ดินราบ อยู่ทางทิศเหนือและตอนกลางบางส่วนของตำบล

1.3.3 พื้นที่เชิงเขา อยู่ทางทิศใต้ติดกับประเทศสาธารณรัฐกัมพูชาที่ลาดชัน

ไม่เหมาะสมแก่การเกษตรตลอดจนอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

1.4 จำนวนหมู่บ้านมีทั้งสิ้น 16 หมู่บ้าน ประกอบด้วย

หมู่ที่ 1 บ้านสายโท 9

หมู่ที่ 2 บ้านสายโท 10 ได้

หมู่ที่ 3 บ้านสายโท 11 เหนือ

หมู่ที่ 4 บ้านสายโท 12 กลาง

หมู่ที่ 5 บ้านประชาสรรค์

หมู่ที่ 6 บ้านสายโท 10 เหนือ

หมู่ที่ 7 บ้านสายโท 12 ได้

หมู่ที่ 8 บ้านสายโท 12 เหนือ

หมู่ที่ 9 บ้านน้อยลำชี

หมู่ที่ 10 บ้านโลกกระชาย

หมู่ที่ 11 บ้านเก่าสายตะกู

หมู่ที่ 12 บ้านสายโท 11 ได้

หมู่ที่ 13 บ้านโคกกระชายใต้

หมู่ที่ 14 บ้านสายโท 13

หมู่ที่ 15 บ้านโคกกระชายเหนือ

หมู่ที่ 16 บ้านสายโท 12 ได้สามัคคี

1.5 ประชากร องค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู มีประชากรในปัจจุบัน จำนวนรวมทั้งสิ้น 8,600 คน แยกเป็น ชายจำนวน 4,339 คนและหญิง จำนวน 4,261 คน บ้านเรือน จำนวน 2,081 หลังคาเรือน ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงาน และมีประชากรที่ย้ายออกไปประกอบอาชีพในเขตต่างจังหวัดจำนวนมากเนื่องจากประสบปัญหาการว่างงาน การหางานต่างถิ่น เอกงาน ส่งผลให้ประชากรลดลง

2. สภาพทางเศรษฐกิจ

2.1 อาชีพ ประชากรของตำบลสายตะกู มีอาชีพต่าง ๆ ดังนี้

2.1.1 อาชีพทำนา

2.1.2 อาชีพทำสวนยาง

2.1.3 อาชีพทำไร่

2.1.4 อาชีพเลี้ยงสัตว์

2.2 หน่วยธุรกิจในตลาด

2.2.1 ธนาคาร ไม่มี

2.2.2 ปั๊มน้ำมัน มี 2 แห่ง

2.2.3 โรงแรม ไม่มี

2.2.4 โรงเรียนขนาดเล็ก มี 7 แห่ง

2.2.5 โรงงานอุตสาหกรรม ไม่มี

3. สภาพทางสังคม

3.1 การศึกษา โรงเรียนระดับประถมศึกษา มีจำนวน 5 แห่ง แยกเป็น

3.1.1 โรงเรียนขยายโอกาส มีจำนวน 3 แห่ง

3.1.2 โรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 2 แห่ง

3.1.3 ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ มีจำนวน 3 แห่ง

3.1.4 เครื่องข่ายศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จำนวน 1 แห่ง

3.2 สถาบันและองค์กรทางศาสนา

3.2.1 วัด / สำนักสงฆ์ มี 11 แห่ง

3.2.2 มัสยิด ไม่มี

3.2.3 ศาลเจ้า ไม่มี

3.2.4 โบสถ์คริสต์ ไม่มี

3.3 การสาธารณสุข

3.3.1 โรงพยาบาลของรัฐ ขนาด - เดียง ไม่มี

3.3.2 สถานีอนามัยประจำตำบล / หมู่บ้าน มี 2 แห่ง (สอ.บ้านสายตะกู , สอ.บ้านสายโท 12 ได้)

3.3.3 สถานพยาบาลเอกชน ไม่มี

3.3.4 อัตราการใช้ส้วมราดน้ำ มีอัตราร้อยละ 100 %

3.4 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

3.4.1 สถานีตำรวจ 1 แห่ง

3.4.2 จุดตรวจตำบลสายตะกู จำนวน 1 แห่ง

3.4.3 สถานีดับเพลิง ไม่มี

4. การบริการพื้นฐาน

4.1 การคมนาคม

4.1.1 ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 224 (บ้านกรวด- กาบเชิง) เป็นถนนสายหลักจากอำเภอบ้านกรวดผ่านตำบลสายตะกูจนถึงกาบเชิง

4.1.2 ถนนลาดยางแยกจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข บร 224 สายโท 10 ได้ผ่านหมู่ที่ 2

4.1.3 ถนนลาดยางแยกจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข บร 224 สายโท 11 ได้ผ่านหมู่ที่ 12

4.1.4 ถนนลาดยางแยกจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข บร 224 สายโท 12 ได้ผ่านหมู่ที่ 9 และหมู่ที่ 7

4.1.5 ถนนลูกรังซึ่งแยกจากถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข บร 224 แบ่งเป็นทิศเหนือไปยังบ้านต่าง ๆ ดังนี้

4.1.5.1 ถนนลูกรังสายโท 9 ทางทิศเหนือ ผ่านหมู่ที่ 5

4.1.5.2 ถนนลูกรังสายโท 10 ทางทิศเหนือ ผ่านหมู่ที่ 6

4.1.5.3 ถนนลูกรังสายโท 11 ทางทิศเหนือ ผ่านหมู่ที่ 3 ตามลำดับ

4.1.5.4 ถนนลูกรังสายโท 12 ทางทิศเหนือ ผ่านหมู่ที่ 8 และหมู่ที่ 4

ตามลำดับถนนลูกรังทั้ง 4 สายมีแนวขนานกันทางทิศเหนือไปทางทิศใต้ของตำบลสายตะกู โดย

ทิศเหนือจะมีถนน รพช.บร. 11034 (บ้านกรวด- โลกกระจ่าง) เชื่อมการคมนาคม ระหว่างอำเภอบ้านกรวดตำบลสายตะกูและตำบลโนนเจริญ ทิศใต้มีถนนเส้นสายโท 6 เชื่อมบ้านหนองคันนา เป็นการเชื่อมคมนาคมระหว่างตำบลจันทบเพชร ตำบลสายตะกู และตำบลตาเมียง กิ่งอำเภอนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์

4.2 การโทรคมนาคม

4.2.1 อินเทอร์เน็ตตำบล จำนวน 1 เครื่อง หมายเลข 0-4461-8529

4.2.2 โทรสาร (FAX) หมายเลข 0-4461-8529

4.3 การไฟฟ้า ไฟฟ้าเข้าถึงทุกหมู่บ้านในตำบลสายตะกู แต่มีบางครัวเรือนซึ่งขยายที่อยู่ ยังไม่มีไฟฟ้าใช้และต้องการขยายเขตไฟฟ้า

4.4 แหล่งน้ำตามธรรมชาติ

4.4.1 ทำนบกิน จำนวน - แห่ง

4.4.2 บ่อน้ำตื้น จำนวน 14 แห่ง

4.4.3 บ่อโยก จำนวน 20 แห่ง

4.5 ข้อมูลอื่น ๆ

4.5.1 ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่

4.5.1.1 ป่าไม้ คงสภาพเป็นป่าในส่วนเขาที่ติดชายแดนยังมีอยู่บ้าง แต่บางส่วนถูกบุกรุกแผ้วถางเพื่อใช้ประโยชน์ทางการเกษตร เนื่องจากปัญหาที่ทำกิน

4.5.1.2 ดิน สภาพดินยังสมบูรณ์ แต่มีการใช้ประโยชน์จากดินยังมีไม่มาก

4.5.1.3 น้ำ มีแหล่งน้ำธรรมชาติหลายแห่ง แต่ยังไม่ได้นำน้ำจากแหล่งน้ำที่มีอยู่มาใช้อย่างมีประสิทธิภาพเพราะต้องใช้งบประมาณมาก

4.6 มวลชนจัดตั้ง

4.6.1 ลูกเสือชาวบ้าน มี 4 รุ่น จำนวน 560 คน

4.6.2 กองทุนเพื่อความมั่นคงของชาติ จำนวน - คน

4.6.3 อาสาพัฒนาชุมชน จำนวน - คน

4.6.4 ไทยอาสาป้องกันชาติ จำนวน - คน

4.6.5 อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จำนวน 3 รุ่น 153 คน

4.6.6 อาสาสมัครตำรวจหมู่บ้าน จำนวน 1 รุ่น 100 คน

5. ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู

5.1 ด้านบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกูมีพนักงานส่วนตำบล 21 คน

แยกเป็น

5.1.1 สำนักปลัด มีพนักงานส่วนตำบล มีจำนวน 8 คน

5.1.1.1 นักบริหารงาน อบต.

5.1.1.2 นิติกร

5.1.1.3 เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

5.1.1.4 เจ้าพนักงานธุรการ

5.1.1.5 เจ้าหน้าที่ธุรการ

5.1.1.6 การโรง

5.1.1.7 พนักงานจ้าง

5.1.1.8 เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล

5.1.2 ส่วนการคลัง มี 6 คน

5.1.2.1 นักบริหารงานคลัง

5.1.2.2 เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี

5.1.2.3 เจ้าหน้าที่พัสดุ

5.1.2.4 เจ้าหน้าที่การเงินและการบัญชี

5.1.2.5 เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้

5.1.2.6 ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี

5.1.3 ส่วนโยธา มี 2 คน

5.1.3.1 เจ้าหน้าที่บริหารงานช่าง

5.1.3.2 ช่างโยธา

5.1.4 ส่วนการศึกษา 8 คน

5.1.4.1 นักวิชาการศึกษา

5.1.4.2 ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 7 คน

5.1.5 ส่วนส่งเสริมการเกษตร 3 คน

5.1.5.1 นักวิชาการเกษตร

5.1.5.2 นักพัฒนาชุมชน

5.1.5.3 เจ้าพนักงานพัฒนาชุมชน

5.1.6 ส่วนสาธารณสุข 1 คน

5.2 ประมาณการรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลประจำปีงบประมาณ 2551 ดังนี้

5.2.1 รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเอง จำนวน 304,874 บาท

5.2.2 รายได้ที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้ จำนวน 10,535,793 บาท

5.2.3 เงินอุดหนุนจากรัฐบาล จำนวน 11,471,550 บาท

5.3 สัณนิษฐานของชุมชนในพื้นที่

5.3.1 การรวมกลุ่มของประชาชน มีจำนวน 16 กลุ่ม

5.3.1.1 กลุ่มออมทรัพย์ จำนวน 16 กลุ่ม

5.3.1.2 กลุ่มอื่นๆ จำนวน - กลุ่ม

5.4 จุดเด่นของพื้นที่ (ที่เอื้อต่อการพัฒนาตำบล)

5.4.1 พื้นที่เป็นที่ลุ่มสลับที่ดอนเป็นส่วนใหญ่เหมาะแก่การทำเกษตร โดยเฉพาะการปลูกยางพาราและการทำนาข้าว รวมทั้งการปลูกพืชเศรษฐกิจ อาทิเช่น การปลูกดอกคาวเรือง

5.4.2 การคมนาคมสะดวก มีเส้นทางหลัก จำนวน 3 เส้นทาง คือ

5.4.2.1 ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 224

5.4.2.2 เส้นทาง รพช.บร. 11034 (บ้านกรวด – โดกกระชาย)

5.4.2.3 เส้นทางสายโท 6 ได้ ถึงหนองคันนา

5.4.3 มีแหล่งน้ำเพื่อการทำการเกษตร คือ อ่างเก็บน้ำสายโท

5.4.4 มีวัดศุภนิมิตประกอบด้วย

5.4.4.1 ข้าว

5.4.4.2 มันสำปะหลัง

5.4.4.3 อ้อย

5.4.4.4 ยางพารา

5.4.4.5 โด - กระบือ

5.4.4.6 ดอกคาวเรือง

5.5 จุดอ่อนขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู

5.5.1 น้ำประปาที่ใช้ไม่สะอาด

5.5.2 ที่ดินส่วนมากไม่มีเอกสารสิทธิ

5.5.3 ขาดแหล่งเงินทุน

5.5.4 ประชากรบางส่วนมีรายได้น้อย

5.5.5 การศึกษา

6. ผลการพัฒนาท้องถิ่นที่ผ่านมา

6.1 ถนนในหมู่บ้านใช้สัญจรไปมาสะดวกยิ่งขึ้น

6.2 ไม่มีโรคพิษสุนัขบ้า และโรคไข้เลือดออกแพร่ระบาดในท้องถิ่น

- 6.3 ประชาชนเห็นความสำคัญของประเพณีท้องถิ่น
- 6.4 ชาวชนมีการเล่นกีฬาซึ่งเป็นการห่างไกลจากยาเสพติด
- 6.5 นักเรียนในเขตพื้นที่ได้รับการบริการด้านการศึกษาเพิ่มมากขึ้น
- 6.6 ผู้สูงอายุ ผู้พิการในเขตตำบลสายตะกูได้รับเบี้ยเพิ่มมากขึ้น

สภาพปัญหาทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู

1. สภาพปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู

1.1 ปัญหาด้านเศรษฐกิจ

1.1.1 รายได้ของครัวเรือนต่ปีต่ำกว่าเกณฑ์ แยกสภาพปัญหาได้ดังนี้

- 1.1.1.1 รายได้จากการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรไม่คุ้มทุนเนื่องจากต้นทุนการผลิตสูงกว่าราคา ที่จำหน่ายได้
- 1.1.1.2 ผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำจากสภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ไม่มีการปรับปรุงพื้นที่ทำกินอย่างถูกวิธี
- 1.1.1.3 ประชาชนส่วนใหญ่ว่างงานหลังฤดูเก็บเกี่ยว ไม่มีอาชีพเสริม ต้องอพยพแรงงานไปทำงานต่างถิ่นถึงประมาณร้อยละ 80 ของประชากรวัยแรงงาน
- 1.1.1.4 สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ไม่มีการปรับปรุงพื้นที่ทำกินอย่างถูกวิธี
- 1.1.1.5 ขาดน้ำเพื่อการเกษตร โดยมีแหล่งน้ำไม่เพียงพอ
- 1.1.1.6 ขาดความรู้ด้านการเกษตรในการนำมาปรับใช้อย่างถูกวิธี
- 1.1.1.7 ดินเสื่อมสภาพเนื่องจากการใช้ปุ๋ยเคมีอย่างต่อเนื่องโดยขาดการ

บำรุงดิน

1.1.2 การอพยพแรงงาน แยกสภาพปัญหาได้ดังนี้

- 1.1.2.1 ประชากรว่างงานหลังฤดูเก็บเกี่ยวจึงมีการอพยพแรงงานไปทำงานต่างถิ่นถึงประมาณร้อยละ 80 ของประชากรวัยแรงงาน
- 1.1.2.2 ขาดอาชีพเสริม
- 1.1.2.3 ไม่มีที่ทำกินเป็นของตนเอง
- 1.1.2.4 ขาดต้นทุนในการประกอบอาชีพ
- 1.1.2.5 ปัญหาหนี้สิน

1.1.3 การตลาด แยกสภาพปัญหาได้ดังนี้

- 1.1.3.1 ขาดความรู้และประสบการณ์เรื่องราคาและผลผลิตการตลาด
- 1.1.3.2 ไม่มีอำนาจต่อรองด้านเศรษฐกิจ ถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง ไม่สามารถกำหนดราคาผลผลิตของตนเองได้

1.1.3.3 ราคาสินค้าอุปโภคบริโภคจากภายนอกชุมชนมีราคาสูง โดยชุมชนไม่สามารถกำหนดหรือควบคุมได้

1.1.3.4 กลไกการตลาด / สถานค้าชุมชนของท้องถิ่นยังไม่มีการบริหารจัดการที่ดีเท่าที่ควร

1.1.3.5 การรวมเป็นกลุ่มอาชีพในชุมชนส่วนใหญ่จัดตั้งเพื่อรองรับผลประโยชน์จากผู้ที่จะให้การช่วยเหลือสนับสนุน ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกลุ่มที่จัดตั้ง

1.1.4 โอกาสในการเลือกประกอบอาชีพ

1.1.4 เงินทุนที่จะใช้เริ่มต้นประกอบอาชีพใหม่ไม่เพียงพอ

1.1.4.2 ไม่มีแหล่งรับซื้อผลผลิต (ผลิตภัณฑ์) ที่ชุมชนผลิตได้ทำให้เป็นจุดบั่นทอนการเลือกประกอบอาชีพใหม่ของประชาชน

1.1.4.3 ประชาชนขาดความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ในการประกอบอาชีพที่หลากหลาย

1.1.4.4 ไม่มีที่ทำกินเป็นของตนเองส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าสงวน/เขตอุทยานแห่งชาติ

1.2 ปัญหาด้านสังคม

1.2.1 การให้บริการด้านสวัสดิการสังคมหรือสังคมสงเคราะห์แก่เด็ก สตรี คนชรา ผู้พิการ และผู้เป็นโรคติดต่อย่างรุนแรงแยกสภาพปัญหาได้ดังนี้

1.2.1.1 ไม่มีรายชื่อในเอกสารทะเบียนราษฎรทำให้ไม่สามารถขอรับสิทธิประโยชน์จากภาครัฐได้

1.2.1.2 ไม่แสดงตนเพื่อขอรับการช่วยเหลือด้านสวัสดิการและสังคมสงเคราะห์

1.2.1.3 การช่วยเหลือด้านสวัสดิการและสังคมสงเคราะห์ยังไม่ทั่วถึงและเพียงพอเท่าที่ควร

1.2.1.4 ขาดการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.2.2 การขัดแย้งในชุมชน แยกสภาพปัญหาได้ดังนี้

1.2.2.1 ประชาชนไม่รับผิดชอบต่อกันเองในส่วนของสังคมส่วนรวม ไม่เคารพต่อกฎระเบียบที่ชุมชนร่วมกันจัดตั้งขึ้น

1.2.2.2 บางชุมชนไม่มีการจัดกิจกรรมร่วมกันเพื่อสร้างความรักความสามัคคีในชุมชน

1.2.2.3 การจัดตั้งกลุ่มเพื่อสร้างความเข้มแข็งภายในชุมชน ไม่นั่นคงยั่งยืน
(ส่วนใหญ่ล้มเหลว)

1.2.2.4 กลุ่มผู้นำและหรือผู้นำองค์กรในชุมชนเห็นแก่ผลประโยชน์และ
พวกพ้อง ไม่จริงจังกที่จะบริหารเพื่อพัฒนาชุมชนโดยส่วนรวมให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน

1.2.3 สถานที่เพื่อการกีฬาและนันทนาการไม่เพียงพอ แยกสภาพปัญหาได้ดังนี้

1.2.3.1 หมู่ที่ 1 - 16 ยังมีสถานที่เพื่อการออกกำลังกายและจัดกิจกรรม
นันทนาการยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ

1.2.3.2 ไม่มีการส่งเสริมด้านกิจกรรมการกีฬาและนันทนาการเพื่อสุขภาพ
อย่างถูกต้องและเพียงพอ

1.2.4 การว่างงาน การอพยพแรงงานและทอดทิ้งเด็กและเยาวชน แยกสภาพ
ปัญหาได้ดังนี้

1.2.4.1 ประชาชนไม่มีอาชีพเสริม ไม่มีแหล่งจ้างงานในพื้นที่ ทำให้
ประชาชนต้องอพยพแรงงานไปทำงานต่างถิ่นเกิดการทอดทิ้งเด็ก เยาวชนและผู้สูงอายุอยู่ลำพัง

1.2.4.2 การส่งเสริมด้านการพัฒนาอาชีพแก่ประชาชนของหน่วยงาน
ภาครัฐยังไม่ต่อเนื่องและไม่เกิดผลเป็นรูปธรรม

1.2.5 การใช้สารเสพติด มีการตรวจพบการใช้สารเสพติดในพื้นที่ และมีกลุ่ม
เสี่ยงต่อการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

1.2.6 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน แยกสภาพปัญหาได้ดังนี้

1.2.6.1 เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมีจำนวนจำกัด การปกครองดูแลบางพื้นที่
ในชุมชนไม่ทั่วถึงเพียงพอ

1.2.6.2 ตำบลสาขตะกู มีกองร้อยทหารพรานที่ 2608 และจุดตรวจ / ตำรวจ
ชุมชนตำบลสาขตะกู 1 แห่ง แต่เนื่องจากเป็นพื้นที่ติดเขตประเทศกัมพูชาที่มีพื้นที่กว้างการดูแลจึง
ไม่ทั่วถึง การแจ้งข้อมูลข่าวสารก่อนข้างขาดประสิทธิภาพ ลำช้า

1.2.6.3 องค์กรชุมชนขาดความเข้มแข็งเป็นบางส่วน

1.3 ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

1.3.1 การคมนาคมไม่สะดวก แยกสภาพปัญหาได้ดังนี้

1.3.1.1 ถนนดินและถนนลูกรัง เป็นหลุมเป็นบ่อ น้ำท่วมขังและน้ำกัดเซาะ
เสียหาย

1.3.1.2 ไม่มีระบบระบายน้ำที่มีประสิทธิภาพ มีน้ำท่วมขังในเขตชุมชนและ
พื้นที่ทำการเกษตร

1.3.1.3 ประชากรบางกลุ่มขาดจิตสำนึกที่คิดต่อการช่วยกันบำรุงดูแลทาง
สาธารณะ

1.3.1.4 ถนนภายในหมู่บ้าน / ชุมชนเกิดฝุ่นละอองจากการสัญจร

1.3.2 การติดต่อสื่อสารไม่สะดวก แยกสภาพปัญหาได้ดังนี้

1.3.2.1 ไม่มีบริการสาธารณะด้านการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึง
เพียงพอมักขัดข้องบ่อยหรือใช้ไม่ได้เลย

1.3.2.2 ประชาชนรับภาระค่าใช้จ่ายที่สูงจากการใช้บริการด้านการสื่อสาร
ของเอกชน

1.3.3 ไม่มีไฟฟ้าใช้ มีการขยายเขตพื้นที่หมู่บ้าน / ชุมชนเพื่อตั้งครัวเรือนใหม่ ทำ
ให้ไม่มีไฟฟ้าใช้บางส่วน

1.3.4 ไม่มีเอกสารสิทธิในที่ดิน แยกสภาพปัญหาได้ดังนี้

1.3.4.1 ประชาชนยังไม่มีเอกสารสิทธิในที่ดินของตนเองประมาณ
ร้อยละ 70

1.3.4.2 ประชาชนไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองทำให้มีภาระค่าเช่าที่ดิน
ทำกิน ประมาณร้อยละ 30 เพราะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าสงวน / ที่ดินสงวนของนิคมสร้างตนเอง
บ้านกรวด

1.4 ปัญหาด้านแหล่งน้ำ

1.4.1 น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคไม่เพียงพอ แยกสภาพปัญหาได้ดังนี้

1.4.1.1 ชุมชนไม่มีระบบประปาที่มีคุณภาพ เนื่องจากขาดแหล่งน้ำที่
เหมาะสม

1.4.1.2 แหล่งน้ำดินเงิน คุณภาพน้ำไม่สามารถใช้ประ โยชน์เพื่อการอุปโภค
และบริโภคได้ตลอดปี

1.4.2 น้ำเพื่อการเกษตรไม่เพียงพอ แยกสภาพปัญหาได้ดังนี้

1.4.2.1 แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรที่อยู่ไม่สามารถรองรับน้ำไว้ใช้ได้ตามความ
ต้องการ โดยเฉพาะในฤดูแล้ง

1.4.2.2 แหล่งน้ำขนาดใหญ่ในพื้นที่ไม่ได้รับการปรับปรุง / ขุดลอก
ให้รองรับน้ำไว้ใช้ประโยชน์อย่างเพียงพอ

1.4.2.3 ไม่มีการจัดระบบชลประทานที่ดีมีประสิทธิภาพ ทำให้ไม่สามารถ
นำน้ำที่มีปริมาณมากมายในฤดูฝนมาใช้ให้เกิดประ โยชน์แก่พื้นที่เกษตรกรรมอย่างทั่วถึงเต็มที่

1.5 ปัญหาด้านสาธารณสุข

1.5.1 มีโรคติดต่อร้ายแรงเกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบ แยกสภาพปัญหาได้ดังนี้

- 1.5.1.1 การควบคุมโรคติดต่อร้ายแรงยังไม่ได้ผลเต็มที่ ยังมีผู้ป่วยด้วยโรคติดต่อร้ายแรงในพื้นที่ เช่น โรคเอดส์ ไข้เลือดออก โรคฉี่หนู ฯลฯ
- 1.5.1.2 กระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับประชาชนเพื่อทำการควบคุมป้องกันโรคติดต่อให้อยู่ปริมาณที่ต่ำกว่ายังไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร
- 1.5.1.3 ประชาชนขาดความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพ
- 1.5.1.4 คริวเรือนมีฐานะยากจน รายได้ต่ำจึงขาดการดูแลสุขภาพ
- 1.5.1.5 หน่วยงานภาครัฐและองค์กรชุมชนอื่น ไม่ให้ความสำคัญและสนับสนุนการดำเนินการเพื่อควบคุมป้องกันโรคติดต่ออย่างจริงจังและต่อเนื่อง ไม่มีการจัดระบบการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม

1.5.2 การดำเนินงานด้านสาธารณสุขมูลฐานชุมชนไม่ได้ผลเต็มที่ แยกสภาพ

ปัญหาได้ดังนี้

- 1.5.2.1 สถานที่ให้บริการสาธารณสุขห่างไกล ประชาชนไม่สะดวกมารับบริการ
- 1.5.2.2 ระบบมาตรฐานการควบคุมและตรวจสอบการจำหน่ายยาในชุมชนไม่มี ประชาชนยังนิยมซื้อยากินเอง

1.5.3 ประชาชนเสี่ยงต่อสารพิษจากการใช้สารเคมี แยกสภาพปัญหาได้ดังนี้

- 1.5.3.1 ประชาชนส่วนใหญ่ใช้สารเคมีในการประกอบอาชีพ ทำให้เสี่ยงต่ออันตรายของสารพิษจากสารเคมีตกค้าง
- 1.5.3.2 ประชาชนไม่เห็นความสำคัญที่จะป้องกันอันตรายที่จะได้รับจากการใช้สารเคมี

1.5.4 ไม่มีการจัดการสุขลักษณะที่ดีในชุมชน แยกสภาพปัญหาได้ดังนี้

- 1.5.4.1 ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องราวการจัดการชุมชนให้ถูกสุขลักษณะ
- 1.5.4.2 หน่วยงานของรัฐไม่มีการจัดการเรื่องสุขลักษณะที่ดีภายในชุมชนตามมาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข
- 1.5.4.3 ไม่มีระบบการจัดการสภาพสิ่งแวดล้อมชุมชนให้เป็นชุมชนที่น่าอยู่
- 1.5.4.4 ประชาชนขาดความรู้เกี่ยวกับหลักโภชนาการ

1.6 ปัญหาด้านการเมืองและการบริหาร

1.6.1 กิจกรรมภาครัฐไม่ได้รับความร่วมมือ แยกสภาพปัญหาได้ดังนี้

1.6.1.1 ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจบทบาทอำนาจและหน้าที่ของภาครัฐ
แต่ละหน่วยงาน

1.6.1.2 การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการให้บริการของหน่วยภาครัฐยังไม่ทั่วถึง

1.6.1.3 ประชาชนขาดจิตสำนึกที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและพัฒนาชุมชนของตนเองทำให้การพัฒนาไม่ครอบคลุมเป้าหมายที่แท้จริง

1.6.2 ศักยภาพบุคลากรหน่วยงาน อบต. แยกสภาพปัญหาได้ดังนี้

1.6.2.1 ไม่เข้าใจในบทบาทอำนาจหน้าที่ซึ่งจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย ทำให้ไม่สามารถใช้บังคับระเบียบกฎหมายเพื่อบริหารจัดการชุมชนได้ในบางกรณี

1.6.2.2 ไม่มีความรู้ด้านการบริหารจัดการภาครัฐตามอำนาจหน้าที่กฎหมายกำหนด การปฏิบัติงานเกิดความล่าช้า ได้ผลไม่เต็มประสิทธิภาพ

1.6.3 การใช้สิทธิในการเลือกตั้ง แยกสภาพปัญหาได้ดังนี้

1.6.3.1 ขาดจิตสำนึกที่จะไปใช้สิทธิเลือกตั้ง / ไปทำงานต่างถิ่นไม่มาทำการเลือกตั้งตามสิทธิและหน้าที่

1.6.3.2 ไม่มีความเข้าใจที่แท้จริงในระเบียบกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งที่ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง ประชาชนเมื่อหน้าต่อการเลือกตั้ง

1.6.3.3 ขาดความรู้เรื่องการปกครองตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

1.6.4 การขาดการรวมตัวของประชาชน แยกได้ดังนี้

1.6.4.1 ขาดความรู้เรื่องการรวมกลุ่ม

1.6.4.2 ขาดประสบการณ์

1.6.4.3 เห็นประโยชน์ส่วนตัวไม่เห็นประโยชน์ส่วนรวม

1.7 ปัญหาด้านการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม

1.7.1 การศึกษา

1.7.1.1 ประชาชนไม่กระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน

1.7.1.2 การให้บริการด้านการศึกษานอกระบบไม่เต็มศักยภาพและประสิทธิภาพยังไม่เป็นที่ยอมรับของชุมชน

- 1.7.1.3 คริวเรือมีความยากจน รายได้ต่ำจึงต้องการทำงานมากกว่าการ
เล่าเรียน
- 1.7.1.4 การอพยพเคลื่อนย้ายบ่อย ๆ ทำให้ไม่ได้รับการศึกษา และการไม่รู้
หนังสือเกิดขึ้น
- 1.7.1.5 การส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านการศึกษาได้รับความสนใจ
จากชุมชนน้อย
- 1.7.2 การอนุรักษ์และฟื้นฟู ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น**
- 1.7.2.1 ชุมชนไม่ให้ความสำคัญในการอนุรักษ์และสืบสานศิลปวัฒนธรรม
อันดีงามที่มีอยู่ในท้องถิ่น
- 1.7.2.2 ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากภาครัฐน้อย
- 1.7.2.3 ยังไม่มีองค์กรที่จะรับผิดชอบโดยตรงอย่างจริงจัง
- 1.7.2.4 วัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาครอบงำ
- 1.7.2.5 ขาดความเต็มศรัทธา การมีรสนิยมที่ผิดๆ
- 1.7.2.6 การคืนชนเพื่อความเป็นอยู่
- 1.7.3 ศูนย์บริการข้อมูลข่าวสาร**
- 1.7.3.1 ไม่มีศูนย์ข้อมูลข่าวสารที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นแหล่งศึกษา
ค้นคว้าด้านศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น
- 1.7.3.2 การให้บริการด้านประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยภาครัฐ
ล่าช้า ไม่เป็นที่สนใจของชุมชน
- 1.8 ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**
- 1.8.1 คุณภาพน้ำไม่ดี สภาพปัญหาดังนี้**
- 1.8.1.1 น้ำมีลักษณะขุ่นข้น ไม่สามารถใช้เพื่อการอุปโภคและบริโภค
- 1.8.1.2 แหล่งน้ำไม่มีการปรับปรุงและบำรุงรักษาอย่างถูกต้อง
- 1.8.1.3 ขาดแคลนน้ำโดยเฉพาะในฤดูแล้ง
- 1.8.2 ดินเสื่อมความอุดมสมบูรณ์ สภาพปัญหาดังนี้**
- 1.8.2.1 มีการใช้สารเคมีจำนวนมากเกิดการปนเปื้อนของสารพิษตกค้าง
- 1.8.2.2 มีการใช้ปุ๋ยเคมีต่อเนื่องเป็นเวลานาน ไม่มีการปรับบำรุงที่ดินอย่าง
ถูกวิธีทำให้สารพิษตกค้าง
- 1.8.2.3 ความมั่งง่ายของประชาชน โดยหันมาใช้ปุ๋ยเคมี ซึ่งสะดวกเร็วกว่า

1.8.2.4 ขาดการส่งเสริมปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนหันมาใช้ปุ๋ยชีวภาพแทน

ปุ๋ยเคมี

1.8.3 พื้นที่ป่าไม้ลดลง สภาพปัญหาดังนี้

1.8.3.1 พื้นที่ป่าไม้ถูกครอบครองโดยประชาชนและถูกทำลายเพื่อใช้เป็นที่ทำกินเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ

1.8.3.2 ไม่มีกิจกรรมเพิ่มพื้นที่ป่าชุมชนเพื่อทดแทนป่าไม้ที่ถูกทำลาย

1.8.3.3 การเพิ่มจำนวนประชากร

1.8.4 ขยะมูลฝอย สภาพปัญหาดังนี้

1.8.4.1 ไม่มีที่ทิ้งขยะรวม

1.8.4.2 การขาดจิตสำนึก

1.9 ปัญหาด้านอื่น ๆ

1.9.1 แหล่งท่องเที่ยวไม่มีการปรับปรุงดูแล

1.9.1.1 หนองหวด, อ่างเก็บน้ำสายโท 9, ชับหัวช้าง

1.9.1.2 ไม่มีกิจกรรมส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว ทำให้ชุมชนไม่เห็นความสำคัญและไม่รู้สึกว่ามีแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลสายตะกู

1.9.1.3 ไม่มีการประชาสัมพันธ์อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

1.9.1.4 เส้นทางท่องเที่ยวไม่มีการพัฒนาปรับปรุง

2. ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู

2.1 การดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ

2.1.1 จัดฝึกอบรมสัมมนาให้ความรู้และเพิ่มประสบการณ์ด้านอาชีพแก่ประชาชน โดยวิทยากรผู้มีความรู้ในสาขาอาชีพที่หลากหลาย เพื่อให้เหมาะสมกับอาชีพของประชาชนในพื้นที่

2.1.2 ส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มอาชีพที่ดำเนินการโดยต่อเนื่อง ให้พัฒนาเป็นองค์กรที่เข้มแข็งอย่างยั่งยืนต่อไป

2.2 การดำเนินงานด้านสังคม

2.2.1 จัดกิจกรรมขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมความรักสามัคคีในชุมชนและการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ไม่มั่วสุมในสิ่งเสพติดทั้งปวง

2.2.2 สนับสนุนกิจกรรมเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพชีวิต โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน

2.2.3 เพิ่มบทบาทของประชาชนให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของท้องถิ่น พัฒนาเป็นชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

2.2.4 ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีการรวมกลุ่มโดยอิสระและร่วมพัฒนาตามเจตนารมณ์ของประชาชน

2.2.5 ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านการสวัสดิการและสังคมสงเคราะห์ของเด็ก สตรี ผู้สูงอายุและผู้พิการ

2.2.6 สนับสนุนการจัดกิจกรรมกีฬาทุกระดับ ทั้งด้านอุปกรณ์กีฬา การจัดการแข่งขัน ให้ทุกชุมชนสามารถเล่นกีฬาได้ตลอดเวลาที่ต้องการ

2.3 การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน

2.3.2 ประสานและสนับสนุนการขยายเขตการให้บริการไฟฟ้าให้ครอบคลุมทุกหลังคาเรือน

2.3.3 ประสานให้มีการพัฒนาระบบการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพให้ทั่วถึงเพียงพอทุกหมู่บ้าน

2.3.4 ก่อสร้างหรือปรับปรุงเส้นทางคมนาคมให้สะดวกครอบคลุมทุกพื้นที่

2.4 การดำเนินงานด้านแหล่งน้ำ

2.4.1 พัฒนาระบบบริการน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภคให้มีคุณภาพที่ดีและเพียงพอต่อความต้องการของชุมชน

2.4.2 ปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรให้สามารถกักเก็บน้ำไว้ใช้ได้ตลอดปี

2.4.3 ประสานขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่มีศักยภาพพัฒนาระบบชลประทานที่ดี และปรับปรุงแหล่งน้ำขนาดใหญ่ในพื้นที่ใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่

2.4.4 บำรุงรักษาภาชนะกักเก็บน้ำและแหล่งน้ำให้สามารถกักเก็บน้ำไว้ใช้ประโยชน์อย่างเพียงพอ

2.4.5 สืบเสาะหาความรู้แก่กลุ่มผู้ใช้น้ำ ให้สามารถบริหารจัดการใช้น้ำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2.4.6 จัดให้มีฝายน้ำล้น เพื่อเก็บกักน้ำใช้ในฤดูแล้ง

2.5 การดำเนินงานด้านสาธารณสุข

2.5.1 ทำการควบคุมและป้องกันโรคติดต่อในพื้นที่อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

2.5.2 สนับสนุนศูนย์สาธารณสุขชุมชน ให้มีส่วนร่วมประสานความร่วมมือดำเนินการควบคุมโรคติดต่อต่าง ๆ

2.5.3 จัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีในการประกอบอาชีพอย่างถูกวิธี รวมทั้งส่งเสริมการทำเกษตรกรรมแบบธรรมชาติเพื่อลดปริมาณการใช้สารเคมี

2.5.4 จัดอบรมสัมมนาให้ความรู้เรื่องสุขลักษณะที่ดีของชุมชนและจัดการชุมชนให้ถูกสุขลักษณะให้เป็นบ้านเมืองที่น่าอยู่

2.6 การดำเนินงานด้านการเมืองและการบริหาร

2.6.1 รณรงค์ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจอันดีเกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของภาครัฐแก่ประชาชน

2.6.2 จัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างทุกองค์การในชุมชนเพื่อสร้างความรักความสามัคคีในชุมชน

2.6.3 ประชุมสัมมนาเพิ่มพูนประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรปกครองท้องถิ่นแก่บุคลากรทุกระดับ

2.6.4 จัดให้มีสถานที่ศูนย์แหล่งข้อมูลข่าวสารประจำชุมชนทุกแห่ง รวมทั้งจัดระบบกระจายข้อมูลข่าวสารด้านการเมืองการบริหารบ้านเมืองทุกระดับ

2.6.5 จัดให้มีหอกระจายข่าวทุกหมู่บ้าน เพื่อประชาสัมพันธ์ด้านข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึงและทันเหตุการณ์

2.7 การดำเนินงานด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

2.7.1 ส่งเสริมการจัดให้มีศูนย์อนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น จัดให้ทำการสำรวจและรวบรวมข้อมูลด้านศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และส่งเสริมให้ดำรงอยู่คู่ท้องถิ่นสืบไป

2.7.3 สนับสนุนการพัฒนาาระบบการศึกษานอกโรงเรียนให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป

2.7.4 จัดกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

2.7.5 จัดให้มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์เพิ่ม เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้เสริมสร้างทักษะและประสบการณ์อย่างเหมาะสมและทั่วถึงทุกพื้นที่

2.8 การดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.8.1 ปรับปรุงแหล่งน้ำให้มีคุณภาพสามารถใช้ประโยชน์ได้ดี

2.8.2 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการปรับปรุงคุณภาพดินตามหลักวิชาการ

2.8.3 จัดทำแนวเขตพื้นที่ป่าไม้ป้องกันการบุกรุกทำลายเพิ่มขึ้น

2.8.4 จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนทุกหมู่เหล่าตระหนักในเรื่องการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.8.5 ส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่ป่าชุมชน โดยการปลูกป่าทดแทนพื้นที่ป่าที่ถูกบุกรุกทำลาย

2.8.6 จัดอบรมเพื่อให้ความรู้เรื่องการปรับปรุงคุณภาพดินและน้ำ โดยวิธีธรรมชาติ เพื่อช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ใช้อย่างยั่งยืน

สรุป สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานสำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู องค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู ได้รับการยกฐานะจากสภาตำบลมาเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลตามประกาศกระทรวงมหาดไทยเมื่อวันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2539 อยู่ห่างจากอำเภอบ้านกรวดไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 224 หรือเส้นทางสายบ้านกรวด - กาบเชิง ระยะห่างจาก อำเภอบ้านกรวดประมาณ 15 กิโลเมตร มีประชากรในปัจจุบัน จำนวนรวมทั้งสิ้น 8,600 คน แยกเป็น ชายจำนวน 4,339 คนและหญิง จำนวน 4,261 คน บ้านเรือน จำนวน 2,081 หลังคาเรือน ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม จุดเด่นของพื้นที่ ที่เอื้อต่อการพัฒนาตำบล พื้นที่เป็นที่ลุ่มสลับที่ค่อนข้างเป็นส่วนใหญ่เหมาะแก่การทำเกษตรกรรม โดยเฉพาะการปลูกยางพาราและการทำนาข้าว รวมทั้งการปลูกพืชเศรษฐกิจ อาทิเช่น การปลูกคอกควาเรือง ส่วนจุดด้อยคือ ขาดแคลนแหล่งน้ำ รายได้เฉลี่ยของประชากรอยู่ในเกณฑ์ต่ำ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า มีผู้ทำการศึกษาวิจัยไว้เป็นจำนวนมาก ทั้งที่เป็นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้เคียงกับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ โดยสรุปเนื้อหางานวิจัยได้ดังนี้

เรวัตี สมบัติทอง (2543 : 64 - 65) ศึกษา เกี่ยวข้องกับความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้้องค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีความเข้มแข็งเท่าที่ควร เพราะบุคลากรที่มีประสิทธิภาพในการทำงานต่ำจะขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการนำเทคนิคใหม่ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน ในทางตรงข้าม ถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีบุคลากรที่มีประสิทธิภาพการทำงานสูง องค์การบริหารส่วนตำบลแห่งนั้นก็มีความสามารถในการปฏิบัติตามภารกิจและหน้าที่ได้เป็นอย่างดี จะเห็นว่าประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการ

พงศ์สันต์ ศรีสมทรัพย์ และปิยะนุช เงินคล้าย. (2542 : 231- 233) กับงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับระดับการศึกษาของบุคลากรกับความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษาต่ำ จะมีขีดจำกัดในเรียนรู้กฎหมายและ ระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทคนิคการบริหารจัดการสมัยใหม่ บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่ำจึงมีศักยภาพในการทำงานต่ำ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาความ เข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล ในทางตรงข้าม ถ้าบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลมี ระดับการศึกษาสูงก็จะมีความสามารถในเรียนรู้กฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล ตลอดจนเทคนิคการบริหารจัดการสมัยใหม่ได้เป็นอย่างดี บุคลากรที่มี ระดับการศึกษาสูงจึงมีศักยภาพในการทำงานสูง การพัฒนาความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วน ตำบลก็จะสามารถกระทำได้ง่าย ระดับการศึกษาของบุคลากรจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อ ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานหรือความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล

ธงชัย สันติวงษ์ (2537 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในเรื่องการ ปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกับความเข้มแข็งขององค์การบริหารตำบล พบว่า การที่ บุคคลมีความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์ และบทบาท ของตนเองย่อมทำให้บุคคลสามารถดำเนินการ ปฏิบัติงาน ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เพราะทราบว่าตนเองมี สถานภาพและบทบาทอย่างไร ในทางตรงกันข้าม ถ้าเมื่อใดก็ตามที่บุคคลไม่ทราบว่าตนเองมี บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างไรแล้ว ก็ย่อมนำมาซึ่งปัญหา ดังนั้น บุคคลจะต้องสวมบทบาท ให้ดี ไม่สับสนในบทบาทของตนเอง และไม่ละเมิดบทบาทอันชอบของตนเองมีเช่นนั้นแล้วก็จะทำ ให้การปฏิบัติงานไม่ประสบผลสำเร็จ

สถาบันเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนามหาวิทยาลัยขอนแก่น (อ้างถึงใน สุวรรณ พิณดา นนท์. 2546 : 53) เรื่อง การศึกษารูปแบบและแนวทางเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหาร ส่วนตำบล จำนวน 2 ฉบับ โดยฉบับหนึ่งทำการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดสุพรรณบุรีและชลบุรี และอีกฉบับหนึ่งศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการองค์การบริหารส่วน ตำบลในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ราชบุรี ลพบุรี สุพรรณบุรี และชลบุรี พบว่า องค์การบริหาร ส่วนตำบลยังไม่มี ความเข้มแข็งเท่าที่ควร เพราะบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีความเป็น ประชาธิปไตยตัดสินใจดำเนินกิจการทุกอย่างด้วยตนเอง ไม่ฟังความคิดเห็นของประชาชน และไม่ ยอมเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ตรงกับปัญหาและความต้องการของประชาชน ขาด ความสามัคคีในการทำงาน เพราะบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลแสวงหาผลประโยชน์จาก องค์การบริหารส่วนตำบล และจัดสรรผลประโยชน์ไม่ลงตัว

สถาบันเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (2540:45; อ้างถึงใน สุวรรณ พินิตานนท์. (2546 : 53) เรื่อง การศึกษารูปแบบและแนวทางการส่งเสริมความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยทำการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการองค์การบริหารส่วนตำบลชมพู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลชมพูไม่มีความเข้มแข็งเท่าที่ควร เนื่องจากบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลชมพูไม่มีความเป็นประชาธิปไตยไม่ยอมเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ตรงกับปัญหาและความต้องการของประชาชน และทำทุจริตคอร์รัปชันเพื่อแสวงหาผลประโยชน์

สถาบันเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2540:บทคัดย่อ;อ้างถึงใน สุวรรณ พินิตานนท์ .2546 : 53) ซึ่งเป็นงานวิจัยระยะที่สอง เรื่องการศึกษารูปแบบและแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยทำการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดเพชรบุรี พบว่า การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทำให้วางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ตรงกับปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของประชาชน และช่วยให้การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. งานวิจัยต่างประเทศ

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องและใกล้เคียง ที่มีผู้ศึกษาไว้ก่อนหน้านี้แล้วในต่างประเทศ มีดังนี้

สเตียร์ (Steers. 1977 : 7 - 8 ; อ้างถึงใน สุวรรณ พินิตานนท์. 2546 : 3) วิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีประสิทธิภาพขององค์กรซึ่งประกอบด้วย 4 ปัจจัยได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะขององค์กร ปัจจัยด้านลักษณะสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านบุคลากร และปัจจัยด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติงาน ซึ่งพบว่าปัจจัยทั้ง 4 มีอิทธิพลต่อความความเข้มแข็งขององค์กร

จากผลการศึกษาวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่านักวิชาการหลายท่านได้สนใจที่จะศึกษาความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล เพราะความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความสำคัญอย่างยิ่งในการแปลงนโยบายกระจายอำนาจไปสู่การปฏิบัติ ประกอบกับการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ปัจจุบันนี้ในพื้นที่ตำบลสายตะกู ยังไม่มีการศึกษาเชิงวิชาการจนเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปเกี่ยวกับความเข้มแข็งองค์การบริหารส่วนตำบลแต่อย่างใด ดังนั้น จึงควรมีการศึกษารูปแบบเป็นระบบเพื่อแสวงหาแนวทางแนวทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีความเข้มแข็งอันจะนำไปสู่การเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างมีระบบแบบแผนและสามารถดำเนินการในเชิงนโยบายได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล

สายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งมีวิธีการดำเนินงานดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู และผู้นำชุมชนในเขตตำบลสายตะกู จำนวน 119 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากร
รายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่างปรากฏในตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

หน่วยงานย่อย	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
1. นายกองกิจการบริหารส่วนตำบล รองนายก องค์การบริหารส่วนตำบลและเลขานุการ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล	4
2. เจ้าหน้าที่ ลูกจ้างผู้ปฏิบัติงานในองค์การ บริหารงานส่วนตำบล	35
3. สมาชิกองค์การบริหารงานตำบล	32
4. ผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	48
รวม	119

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยลักษณะเป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จะมีคำตอบให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ()

ตัวอย่าง

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

() โสด

() สมรส

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกูของผู้ปฏิบัติงานและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งคำถามครอบคลุมเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู ใน 4 ปัจจัย คือ ด้านลักษณะขององค์กร ด้านลักษณะแวดล้อม ด้านบุคลากรและด้านการบริหารงาน และการปฏิบัติงาน โดยแบ่งระดับความเข้มแข็ง เป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด แล้วกาเครื่องหมาย ✓ ลงในแบบสอบถาม

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อ	คำถาม/ข้อความ	ระดับความเข้มแข็ง				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ปัจจัยด้านลักษณะขององค์กร					
1	ขนาด/ชั้นของอบต.เหมาะสมกับพื้นที่...
2	รายได้ที่รัฐบาลจัดสรรให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน.....
3	จำนวนประชากรมีความเหมาะสมกับขนาด/ชั้นของ อบต.....

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-ended form) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

2. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ในการศึกษาเกี่ยวกับเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร บทความและรายงานการวิจัย เป็นการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีและหลักการ ตลอดจนสภาพปัญหาและปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

2.2 นำข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างแบบสอบถาม

2.3 นำเสนอร่างแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ และคณะกรรมการควบคุมภาคินพนธ์ทำการตรวจสอบ เพื่อให้คำถามที่ครอบคลุม ตรงสภาพ และปัญหา เป็นการหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม แบบเชิงประจักษ์ (Face Validity) ผู้เชี่ยวชาญที่ทำการตรวจสอบได้แก่

2.3.1 จำเริญ เอก ณรงค์ หวังฟิงกลาง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

2.3.2 นาย มนูญ ชรรณโกศล ผู้อำนวยการ โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 5 อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

2.3.3 นาย ธนภัทร ปัจฉิม อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

2.4 นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบ แก้ไข จากผู้เชี่ยวชาญและคณะกรรมการควบคุมภาคินพนธ์ ทำการตรวจสอบแล้ว มาปรับปรุงแก้ไขและเสนอให้ภาคินพนธ์พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

2.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างอื่น ที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน ที่องค์การบริหารส่วนตำบลปราสาท อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับทั้งฉบับ(Corrected Item-total Correlation) และความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

2.6 นำแบบสอบถามไปวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกได้ค่าระหว่าง .2096 ถึง .7332 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9257 ซึ่งผ่านเกณฑ์ สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้น ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ส่งถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. นายกององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ แจ้งคณะผู้บริหาร พนักงาน เจ้าหน้าที่และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทุกคน เพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ไปยังสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู เพื่อแจกจ่ายไปยังคณะผู้บริหาร พนักงาน เจ้าหน้าที่และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทุกคน และกำหนดวันรับแบบสอบถามคืน โดยส่งแบบสอบถามคืนที่สำนักงานปลัด (งานธุรการ) ขององค์การบริหารส่วนตำบล
4. ผู้วิจัยไปรวบรวมแบบสอบถามที่สำนักงานปลัด (งานธุรการ) ขององค์การบริหารส่วนตำบลด้วยตนเอง
5. จำนวนแบบสอบถามที่แจกไปจำนวน 119 ชุด ได้รับกลับคืนเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์สามารถนำไปวิเคราะห์ได้ทั้งหมด 119 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูลผู้วิจัย ได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. กรอกรหัสแบบสอบถาม
3. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้วบันทึกข้อมูล
4. ประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. การศึกษาสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage) เสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนร้อยละ
2. การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย
3. ข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดทำคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย
4. เณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูล การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยประชากร (Population Mean) ได้กำหนดขอบเขตของค่าเฉลี่ยประชากร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 105)
 - ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง มีระดับความเข้มแข็งมากที่สุด
 - ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง มีระดับความเข้มแข็งมาก
 - ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง มีระดับความเข้มแข็งปานกลาง
 - ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง มีระดับความเข้มแข็งน้อย
 - ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง มีระดับความเข้มแข็งน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)
2. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้
 - 2.1 ร้อยละ (Percentage)
 - 2.2 ค่าเฉลี่ยประชากร (Population Mean)
 - 2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประชากร (Population Standard Deviation)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู (อบต.สายตะกู) อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ตามสถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นสถิติพื้นฐาน เพื่อหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยประชากร (Population Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประชากร (Population Standard Deviation) โดยใช้สัญลักษณ์ดังนี้

μ	แทน	ค่าเฉลี่ยประชากร
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประชากร

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตาราง โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์
- ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ของบุคลากรองค์การองค์การบริหารส่วนตำบลสาขาคะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
1. ชาย	58	48.70
2. หญิง	61	51.30
รวม	119	100.00
อายุ		
1. 21 - 30 ปี	9	7.60
2. 31 - 40 ปี	75	63.00
3. 41 - 50 ปี	32	26.90
4. 51 - 60 ปี	3	2.500
รวม	119	100.00
ระดับการศึกษา		
1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	57	47.90
2. ปริญญาตรี	55	46.20
3. ปริญญาโท	7	5.90
รวม	119	100.00
ระยะเวลาการปฏิบัติงาน		
1. น้อยกว่า 1 ปี	7	5.90
2. 1 - 5 ปี	89	74.80
3. 5 - 10 ปี	12	10.10
4. 10 ปีขึ้นไป	11	9.20
รวม	119	100.00

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ระดับในการดำรงตำแหน่ง		
1. ระดับผู้ปฏิบัติงาน / สายวิชาการ	93	78.20
2. ผู้บริหารระดับต้น (ระดับ 6)	18	15.10
3. ผู้บริหารระดับกลาง (ระดับ 7)	8	6.70
4. ผู้บริหารระดับสูง (ระดับ 8)	0	0
รวม	119	100
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
1. น้อยกว่า 10,000 บาท	90	75.6
2. 10,000 – 20,000 บาท	15	12.6
3. 20,001 – 30,000 บาท	4	3.4
4. 30,001 บาท ขึ้นไป	10	8.4
รวม	119	100.0

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 119 คน จำแนกเป็นชาย จำนวน 58 คน (ร้อยละ 48.70) เป็นหญิง จำนวน 61 คน (ร้อยละ 51.30)

จำแนกตามอายุ ปรากฏว่า ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ อายุระหว่าง 31- 40 ปี จำนวน 75 คน (ร้อยละ 63.00) รองลงมาคือ อายุ 41-50 ปี จำนวน 32 คน (ร้อยละ 26.90) และที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ อายุ 51- 60 ปี จำนวน 3 คน (ร้อยละ 2.5)

จำแนกตามระดับการศึกษา ปรากฏว่าที่มีจำนวนมากที่สุดคือระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 57 คน (ร้อยละ 47.90) รองลงมาคือ ปริญญาตรี จำนวน 55 คน (ร้อยละ 46.20) และที่มีจำนวนที่น้อยที่สุดคือ ระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 7 คน (ร้อยละ 5.90) ส่วนสูงกว่าปริญญาโทไม่มี

จำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงาน ปรากฏว่าที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ระยะเวลาการปฏิบัติงานอยู่ระหว่าง 1 - 5 ปี จำนวน 89 คน (ร้อยละ 74.80) รองลงมาคือ 5-10 ปีขึ้นไป จำนวน 12 คน (ร้อยละ 10.10) และที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ปฏิบัติงานอยู่ระหว่างน้อยกว่า 1 ปี จำนวน 7 คน (ร้อยละ 5.90) จำแนกตามระดับในการดำรงตำแหน่ง ปรากฏว่า ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ

ดำรงตำแหน่งในระดับปฏิบัติงานและสายวิชาการ จำนวน 93 คน (ร้อยละ 78.20) รองลงมา ดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับต้น (ระดับ 6) จำนวน 18 คน (ร้อยละ 15.10) ส่วนผู้บริหารระดับสูง (ระดับ 8) ไม่มี

จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนปรากฏว่า ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน น้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 90 คน (ร้อยละ 75.60) รองลงมา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 - 20,000 บาท จำนวน 15 คน (ร้อยละ 12.60) และจำนวนที่น้อยที่สุด คือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 บาท ขึ้นไป จำนวน 10 คน (ร้อยละ 8.40)

ตอนที่ 2 การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของบุคคลากรและผู้นำชุมชน เกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อคำถาม	ระดับความเข้มแข็ง		
	μ	S.D.	ความหมาย
ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็ง			
1. ปัจจัยด้านลักษณะขององค์การ	3.80	1.013	มาก
2. ปัจจัยด้านลักษณะสภาพแวดล้อม	3.67	1.064	มาก
3. ปัจจัยด้านบุคลากร	3.83	0.988	มาก
4. ปัจจัยด้านการบริหารและการปฏิบัติงาน	3.66	1.070	มาก
รวมเฉลี่ย	3.74	1.034	มาก

จากตาราง 3 พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านบุคลากร ($\mu = 3.83$) รองลงมาคือด้านลักษณะขององค์การ ($\mu = 3.80$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการบริหารและการปฏิบัติงาน ($\mu = 3.66$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของบุคคลากรและผู้นำชุมชนเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ในด้านลักษณะขององค์การ โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อคำถาม	ระดับความเข้มแข็ง		
	μ	S.D.	ความหมาย
ปัจจัยด้านลักษณะขององค์การ			
1. ขนาด/ชั้นของอบต.เหมาะสมกับพื้นที่	4.09	.920	มาก
2. รายได้ที่รัฐบาลจัดสรรให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน	3.66	1.020	มาก
3. นายอำเภอเข้ามาแทรกแซงการปฏิบัติงานของอบต.	3.75	1.043	มาก
4. จำนวนประชากรมีความเหมาะสมกับขนาด/ชั้นของ อบต.	3.87	0.999	มาก
5. จำนวนพนักงานเจ้าหน้าที่ มีความเหมาะสมกับขนาด/ชั้นของ อบต.	3.93	0.841	มาก
6. อบต. มีการประสานขออุดหนุนโครงการจากหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่ อบต.	3.57	1.124	มาก
7. มีหน่วยงานอื่นที่ไม่ได้อยู่ในเขตบริการของอบต./ที่ไม่ได้สังกัดอบต.มาขออุดหนุนงบประมาณ	3.60	1.130	มาก
8. บุคลากรของอบต.มีความรู้/ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่	3.84	1.017	มาก
9. การให้ความร่วมมือของประชาชนในพื้นที่	3.84	1.000	มาก
10. ความสามัคคีของ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล/ผู้บริหาร/เจ้าหน้าที่และพนักงาน	3.89	1.040	มาก
รวมเฉลี่ย	3.80	1.013	มาก

จากตาราง 4 พบว่าความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ในด้านลักษณะขององค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือ($\mu = 3.80$) เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

ได้แก่ข้อ 5 จำนวนพนักงานเจ้าหน้าที่ มีความเหมาะสม กับขนาด/ชั้นของ อบต. ($\mu = 3.93$) รองลงมา คือ ข้อ 10 ความสามัคคีของ สอบต./ผู้บริหาร/เจ้าหน้าที่และพนักงาน ($\mu = 3.89$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ข้อ 6 อบต. มีการประสานขออุดหนุนโครงการจากหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่ อบต. ($\mu = 3.57$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของบุคลากรและผู้นำชุมชน เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ในด้านลักษณะสภาพแวดล้อม โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อคำถาม	ระดับความเข้มแข็ง		
	μ	S.D.	ความหมาย
ปัจจัยด้านลักษณะสภาพแวดล้อม			
1. ประชากรมีรายได้เพียงพอแก่การดำรงชีพ	3.61	1.067	มาก
2. มีประชากรจำนวนมากที่เสนอปัญหาและความต้องการของชุมชน ให้อบต.แก้ไข	3.58	1.054	มาก
3. ทุกครั้งที่มีการวางแผนพัฒนาตำบลประชาชนจำนวนมากเสนอและความต้องการของชุมชนให้อบต.หาแนวทางแก้ไข	3.57	1.109	มาก
4. จัดเวทีประชาคมเพื่อให้ประชาชนเสนอปัญหาและความต้องการ	3.58	1.124	มาก
5. มีการออกพบปะประชาชนในเขตพื้นที่เพื่อรับทราบปัญหา	3.86	1.036	มาก
6. มีแผนปฏิบัติงานในการจัดแผน/ข้อบัญญัติประจำปีย่างชัดเจน	3.84	0.991	มาก
รวมเฉลี่ย	3.67	1.064	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของบุคลากรและผู้นำชุมชนเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ในด้านลักษณะสภาพแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 5 มีการออกพบปะประชาชนในเขตพื้นที่เพื่อรับทราบปัญหา ($\mu = 3.86$) รองลงมา คือข้อ 6 มีแผนปฏิบัติงานในการจัดแผน/ข้อบัญญัติประจำปีย่างชัดเจนคือ ($\mu = 3.84$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือข้อ 3 ทุกครั้งที่

มีการวางแผนพัฒนาตำบลประชาชนจำนวนมากเสนอและความต้องการของชุมชนให้ อบต.หาแนวทางแก้ไข คือ($\mu= 3.57$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของบุคคลากรและผู้นำชุมชนเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ในด้านบุคลากร โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อคำถาม	ระดับความเข้มแข็ง		
	μ	S.D.	ความหมาย
ปัจจัยด้านบุคลากร			
1. ประสิทธิภาพการทำงานเกี่ยวกับองค์กรท้องถิ่น	3.73	0.972	มาก
2. นายกอบต.มีอำนาจขุดสภาพต.ได้	3.58	1.037	มาก
3. ประธานสภาอบต.สามารถรับเหมากับอบต.ได้	3.76	1.057	มาก
4. ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจที่ได้เข้าร่วมประชุมสภาอบต.	4.02	0.823	มาก
5. ความคิดของข้าพเจ้าดีกว่าใครทุกคนในอบต.	3.82	0.956	มาก
6. ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาที่ไม่ตรงกับประชาคมเสนอ	3.88	1.043	มาก
7. ข้าพเจ้าคิดว่าการเรียกเงินจากผู้รับเหมาเป็นเรื่องธรรมดา	3.85	1.132	มาก
8. ข้าพเจ้าเห็นอกเห็นใจเพื่อนร่วมงาน	3.97	0.887	มาก
รวมเฉลี่ย	3.83	0.988	มาก

จากตาราง 6 พบว่าความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ในด้านบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ4 ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจที่ได้เข้าร่วมประชุมสภา อบต. ($\mu= 4.02$)รองลงมา คือข้อ 8ข้าพเจ้าเห็นอกเห็นใจเพื่อนร่วมงาน($\mu= 3.97$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือข้อที่ 2 คือ นายก อบต.มีอำนาจขุดสภาพ อบต. ($\mu= 3.58$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของบุคคลากรและผู้นำชุมชนเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ในด้าน ปัจจัยด้านการบริหารงาน และการปฏิบัติงานโดยภาพรวมและรายชื่อ

ข้อคำถาม	ระดับความเข้มแข็ง		
	μ	S.D.	ความหมาย
ปัจจัยการบริหารงานและการปฏิบัติงาน			
1. มีการแจ้งนัดการประชุมก่อนวันประชุมทุกครั้ง	3.92	0.926	มาก
2. มีการทะเลาะกันในการตั้งข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย	3.74	1.061	มาก
3. ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีมาจากแผนพัฒนา อบต.	3.85	1.047	มาก
4. ทำสัญญาจัดซื้อหรือจัดจ้างก่อนการอนุมัติให้จัดซื้อจัดจ้าง	3.55	1.260	มาก
5. งานก่อสร้างของอบต. ใช้งบประมาณสูงกว่าความเป็นจริง	3.45	1.206	ปานกลาง
6. แผนพัฒนาส่วนมากตรงกับความต้องการของประชาชน ในตำบล	3.57	1.038	มาก
7. งานก่อสร้างของอบต.มีคุณภาพตรงกับความต้องการ	3.61	0.966	มาก
8. งานก่อสร้างของอบต.สามารถแก้ไขปัญหา และตอบสนองความต้องการของประชาชน	3.60	1.052	มาก
รวมเฉลี่ย	3.66	1.070	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ระดับความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ในด้านด้านบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ1 มีการแจ้งนัดการประชุมก่อนวันประชุมทุกครั้ง ($\mu = 3.92$) รองลงมา คือ ข้อ 3 ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีแผนพัฒนาอบต. ($\mu = 3.85$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือข้อ5งานก่อสร้าง ของอบต. ใช้งบประมาณสูงกว่าความเป็นจริง($\mu = 3.45$)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ตาราง 8 ร้อยละของการเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ด้านลักษณะขององค์การ	27	30.68
1.1 อยากให้มีการประสานขออุทธรณ์โครงการจากหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่ อปท. ให้มากกว่านี้	5	5.68
1.2 การจัดให้มีการประชุม สัมมนาวิชาการ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ในการทำงาน ลดความขัดแย้งทางความคิดของกลุ่มข้าราชการ พนักงานที่ขอสร้างให้เกิดปัญหาความขัดแย้ง	22	25.00
2. ด้านสภาพแวดล้อม	33	37.50
2.1 ควรรับฟังความคิดเห็นและระดมความคิดเห็นของข้าราชการและประชาชนในพื้นที่หรือในสังกัดทุก ๆ เรื่องก่อนจะดำเนินการจัดทำโครงการต่าง ๆ	15	17.05
2.2 การให้ผู้บริหารหรือหัวหน้าฝ่าย ออกพบปะเยี่ยมเยียนประชาชนเพื่อรับทราบปัญหาทุกเดือน	18	20.45
3. ด้านบุคลากร	15	17.04
3.1 ให้มีการจัดกิจกรรมให้กับบุคลากรในองค์การ เพื่อสร้างความรัก ความสามัคคี เน้นการทำงานเป็นทีมอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง	5	5.68
3.2 การให้ผู้บริหารปกป้องและรักษาผลประโยชน์ขององค์การอย่างเต็มที่ เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง การดูแลรักษาวัสดุ ครุภัณฑ์ขององค์การ เป็นต้น	10	11.36
4. ด้านการการบริหารงานและการปฏิบัติงาน	13	14.76
4.1 เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนได้มีการแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนะต่อการบริหารงานอย่างเต็มที่ตรงไปตรงมา	6	6.81
4.2 การส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนได้มีการฝึกอบรมเสริมทักษะความรู้ในการปฏิบัติงาน สามารถปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว	7	7.95
รวม	88	100

จากตาราง 8 ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีจำนวนมากที่สุดคือ การจัดให้มีการประชุม สัมมนาวิชาการ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ในการทำงาน ลดความขัดแย้งทางความคิดของกลุ่มข้าราชการ พนักงาน ที่ชอบสร้างให้เกิดปัญหาความขัดแย้ง จำนวน 22 คน (ร้อยละ 25.00) รองลงมาคือการให้ผู้บริหารหรือหัวหน้าฝ่าย ออกพบปะเยี่ยมเยียนประชาชนเพื่อรับทราบปัญหาทุกเดือน จำนวน 18 คน (ร้อยละ 20.45) และควรรับฟังความคิดเห็น ของข้าราชการ และประชาชนในพื้นที่หรือในสังกัดทุก ๆ เรื่อง ก่อนจะ ดำเนินการจัดทำโครงการต่าง ๆ จำนวน 15 คน (ร้อยละ 17.05) ตามลำดับ

จำแนกตามด้านลักษณะขององค์การ ปรากฏว่า ที่มีจำนวนมากที่สุด คือการจัดให้มีการประชุม สัมมนาวิชาการ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ในการทำงาน ลดความขัดแย้งทางความคิดของกลุ่มข้าราชการ พนักงานที่ชอบสร้างให้เกิดปัญหาความขัดแย้งจำนวน 22 คน (ร้อยละ 25.00) รองลงมาคือ อยากให้มีการประสานขออุทธรณ์ โครงการจากหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่ อปท. ให้มากกว่านี้จำนวน 5 คน (ร้อยละ 5.68)

จำแนกตามด้านสภาพแวดล้อม ปรากฏว่า ที่มีจำนวนมากที่สุดคือการให้ผู้บริหารหรือหัวหน้าฝ่าย ออกพบปะเยี่ยมเยียนประชาชนเพื่อรับทราบปัญหาทุกเดือน จำนวน 18 คน (ร้อยละ 20.45) รองลงมาคือ ควรรับฟังความคิดเห็นและระดมความคิดเห็นของข้าราชการและประชาชนในพื้นที่หรือในสังกัดทุก ๆ เรื่องก่อนจะดำเนินการจัดทำโครงการต่างๆจำนวน 15 คน (ร้อยละ 17.05)

จำแนกตามด้านบุคลากร ปรากฏว่า ที่มีจำนวนมากที่สุดคือการให้ผู้บริหารปกป้องและรักษาผลประโยชน์ขององค์การ อย่างเต็มที่ เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง การดูแลรักษาวัสดุ ครุภัณฑ์ ขององค์การ เป็นต้น จำนวน 10 คน (ร้อยละ 11.36) รองลงมาคือ ให้มีการจัดกิจกรรมให้กับบุคลากรในองค์การ เพื่อสร้างความรัก ความสามัคคี เน้นการทำงานเป็นทีมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องจำนวน 5 คน (ร้อยละ 5.68)

จำแนกตามด้านด้านการบริหารงานและการปฏิบัติงาน ปรากฏว่า ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ การส่งเสริมให้บุคลากรทุกคน ได้มีการฝึกอบรมเสริมทักษะความรู้ในการปฏิบัติงาน สามารถปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็วจำนวน 7 คน (ร้อยละ 7.95) รองลงมาคือเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนได้มีการแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนะต่อการบริหารงานอย่างเต็มที่และตรงไปตรงมาจำนวน 6 คน (ร้อยละ 6.81)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จากผลการวิจัย สามารถสรุปผล และมีข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ
 - 5.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งประกอบด้วย 4 ปัจจัยได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะขององค์การ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านบุคลากร และปัจจัยด้านการบริหารและการปฏิบัติงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างได้แก่บุคลากรและผู้นำชุมชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวนทั้งสิ้น 119 คน เก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในเรื่องปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล จากเอกสารและงานวิจัยต่างๆ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ เป็นแบบสอบถามสำหรับการวิจัย หลังจากนั้นได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแก้ไขสำนวนและภาษาที่ใช้ เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่มีความชัดเจนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วจึงนำแบบสอบถามที่ปรับปรุง

แก้ไข แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบในด้านความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้ง ก่อนนำไปทดลองใช้ (Try Out) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลปราสาท จำนวน 30 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.9257 แล้วจึงนำแบบสอบถามซึ่งมีค่าผ่านเกณฑ์ประเมิน ไปเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บข้อมูลจากบุคลากรและผู้นำชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ด้วยตนเอง จากแบบสอบถามจำนวน 119 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้ 119 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของประชากร เก็บข้อมูลจากบุคลากรและผู้นำชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์ด้วยการหาร้อยละ (Percentage)

4.2 ศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวดจังหวัดบุรีรัมย์ รายด้าน 4 ด้าน ด้วยการหาค่าเฉลี่ยประชากร (Population Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประชากร (Population Standard Deviation)

4.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาโดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกัน แจกแจงแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมพบว่า ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็ง อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน ถ้าเรียงค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่าเฉลี่ยต่ำจะได้ดังนี้คือ ด้านบุคลากร ด้านลักษณะขององค์กร ด้านลักษณะสภาพแวดล้อมและด้านการบริหารและการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ คือ ควรให้มีการจัด

ประชุมสัมมนา ทางวิชาการ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ในการทำงาน ลดความขัดแย้งทางความคิดของ กลุ่มข้าราชการพนักงาน ที่ชอบสร้างปัญหาให้เกิดความขัดแย้ง รองลงมาคือให้ผู้บริหารหรือหัวหน้า ฝ่าย ออกพบปะเยี่ยมเยียนประชาชนเพื่อรับทราบปัญหาทุกเดือน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยในเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล สายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ปรากฏว่าปัจจัยด้านบุคลากรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งแสดงว่าบุคลากรและผู้นำชุมชนให้ความสำคัญด้าน นี้ อาจเป็นเพราะว่าการที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะมีความเข้มแข็งได้นั้น ความรู้ ประสบการณ์ ทำงานของบุคลากรความสำคัญและส่งผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล การได้ ข้อสรุปเช่นนี้ เนื่องจากปัจจัยด้านบุคลากรเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหาร ส่วนตำบลซึ่งเหตุผลดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ เรวัตติ สมบัติทอง.(2543 : 64-65) ที่กล่าวว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษาต่ำ จะมีขีดจำกัดในเรียนรู้กฎหมายและ ระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทคนิคการบริหารจัดการสมัยใหม่ บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่ำจึงมีศักยภาพในการทำงานต่ำ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาความ เข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล ในทางตรงข้าม ถ้าบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลมี ระดับการศึกษาสูงก็จะมีความสามารถในเรียนรู้กฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล ตลอดจนเทคนิคการบริหารจัดการสมัยใหม่ได้เป็นอย่างดี บุคลากรที่มี ระดับการศึกษาสูงจึงมีศักยภาพในการทำงานสูง การพัฒนาความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วน ตำบลก็จะสามารถกระทำได้ง่าย ระดับการศึกษาของบุคลากรจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อ ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน หรือความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล และประสิทธิภาพ การทำงานของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้้องค์การบริหารส่วน ตำบล ไม่มีความเข้มแข็งเท่าที่ควร เพราะบุคลากรที่มีประสิทธิภาพในการทำงานต่ำจะขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการนำเทคนิคใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน ในทางตรงข้าม ถ้าองค์การ บริหารส่วนตำบลใดมีบุคลากรที่มีประสิทธิภาพการทำงานสูง องค์การบริหารส่วนตำบลแห่งนั้นก็ จะมีความสามารถในการปฏิบัติตามภารกิจและหน้าที่ได้เป็นอย่างดี

หากพิจารณาจากผลการศึกษปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วน ตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้าน ลักษณะขององค์การ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านบุคลากร และปัจจัยด้านการบริหารและ การปฏิบัติงานสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยด้านลักษณะขององค์การ ระดับความเข้มแข็งอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยปรากฏว่า ขนาด(ชั้น)ขององค์การบริหารส่วนตำบล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งแสดงว่า บุคลากรและผู้นำชุมชนให้ความสำคัญด้านนี้ อาจเป็นเพราะการที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะมีความเข้มแข็ง ได้นั้น ขนาด(ชั้น)ขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นปัจจัยที่ทำให้้องค์การบริหารส่วนตำบลเกิดความเข้มแข็ง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สเตียร์ (Steers, 1977 : 8, 67) ที่กล่าวว่า ขนาดขององค์การเป็นลักษณะขององค์การที่มีความ สัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลขององค์การ แต่ไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ องค์การบริหารส่วนตำบล วันนี นนทสิริ (2543 : 89)ที่ได้ทำการศึกษาความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดนนทบุรีแล้ว พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างขนาด (ชั้น) องค์การบริหารส่วนตำบลกับความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล การให้ประชาชน กลุ่มหรือองค์กรมีส่วนร่วมในองค์การบริหารส่วนตำบล และความสามารถในการแก้ไขปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบล เท่านั้นที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลที่ส่งผลให้้องค์การบริหารส่วนตำบลเข้มแข็ง

2. ผลการวิจัยด้านลักษณะสภาพแวดล้อมขององค์การ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยปรากฏว่า มีการออกพบปะประชาชนในเขตพื้นที่เพื่อรับทราบปัญหามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งแสดงว่าบุคลากรและผู้นำชุมชนให้ความสำคัญด้านนี้ อาจเป็นเพราะการที่้องค์การบริหารส่วนตำบลจะมีความเข้มแข็ง การออกพบปะประชาชนในเขตพื้นที่เพื่อรับทราบปัญหาที่้องค์การบริหารส่วนตำบลจะดำเนินโครงการใดๆจะต้องให้ประชาชนในพื้นที่ได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในรูปแบบของการประชุมประชาคมจนเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายจึงจะดำเนิน โครงการนั้นๆ เพราะ การมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถทำให้มองปัญหาได้รอบด้าน มองปัญหาได้ตรงจุด เพราะประชาชนเหล่านี้จะเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรง การแก้ปัญหาจึงทำได้ตรงจุด ซึ่งเหตุผลดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2539 : 13) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลักการสำคัญของการกระจายอำนาจและการปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะถ้าประชาชนไม่มีส่วนร่วมแล้ว ้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นก็จะ ไม่สามารถแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ประชาชนในตำบลไม่สนใจต่อกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล ขาดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น ไม่เข้าร่วมสังเกตการณ์การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เข้าร่วมเสนอปัญหาในการกำหนดแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และ ไม่ทำการตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขาดการมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล จะทำให้แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

ที่กำหนดไม่ตรงกับปัญหาและความต้องการของชุมชนระดับตำบล เพราะ “ประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้นที่จะรู้ปัญหาและวิธีการแก้ไขของตนเองอย่างแท้จริง”

3. ผลการวิจัยด้านบุคลากร ระดับความเข้มแข็งอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยปรากฏว่า ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจที่ได้เข้าร่วมประชุมสภา อบต.มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งแสดงว่าบุคลากรและผู้นำชุมชนให้ความสำคัญด้านนี้ อาจเป็นเพราะว่าการที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะมีความเข้มแข็งได้นั้น ความรู้ความเข้าใจในสถานภาพและบทบาทของตนเอง เป็นปัจจัยสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสำเร็จในการปฏิบัติงานหรือการมีประสิทธิผลของบุคลากรในองค์การ ซึ่งเหตุผลดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ ธงชัย สันติวงษ์ (2537 :12) ที่กล่าวว่า การที่บุคคลมีความรู้เกี่ยวกับสถานภาพ และบทบาท ของตนเองย่อมทำให้บุคคลสามารถดำเนินการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เพราะทราบว่าคุณสมบัติและบทบาทอย่างไร ในทางตรงกันข้าม ถ้าเมื่อใดก็ตามที่บุคคลไม่ทราบว่าตนเองมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างไรแล้ว ก็ย่อมนำมาซึ่งปัญหา ดังนั้น บุคคลจะต้องสวมบทบาท ให้ดี ไม่สับสนในบทบาทของตนเอง และไม่ละเมิดบทบาทอันชอบของตนเองมีเช่นนั้นแล้วก็จะทำให้การปฏิบัติงานไม่ประสบความสำเร็จ

4. ผลการวิจัยด้านการบริหารงานและการปฏิบัติงาน ระดับความเข้มแข็งอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยปรากฏว่า มีการแจ้งนัดการประชุมก่อนวันประชุมทุกครั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งแสดงว่าบุคลากรและผู้นำชุมชนให้ความสำคัญด้านนี้ อาจเป็นเพราะว่าการที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะมีความเข้มแข็งได้นั้น จากการคิดคือสื่อสารเป็นเครื่องมือสำคัญในการประสานกิจกรรมของพนักงานในองค์การให้เป็นไปในทิศทางและเป้าหมายเดียวกันทั่วทั้งองค์การ ดังนั้น การคิดคือสื่อสารที่มีประสิทธิผลจึงส่งผลกระทบต่อความมีประสิทธิภาพหรือการบรรลุเป้าหมายและเป็นปัจจัยสาเหตุที่มีอิทธิพลที่ส่งผลกระทบต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล การคิดคือสื่อสารเป็นเครื่องมือสำคัญในการประสานกิจกรรมของพนักงานในองค์การให้เป็นไปในทิศทางและเป้าหมายเดียวกันทั่วทั้งองค์การ ซึ่งเหตุผลดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ ภรณ์ กิริยบุตร. (2529 : 101) ที่กล่าวว่า การคิดคือสื่อสารส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์การ สำหรับกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลก็เช่นเดียวกับองค์การอื่น ๆ กล่าวคือ องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการคิดคือสื่อสารภายในองค์การที่มีประสิทธิผล องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นย่อมมีความเข้มแข็ง เพราะความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความหมายใกล้เคียงกับความมีประสิทธิภาพขององค์การ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แนวทางในการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จึงได้สรุปประเด็นเพื่อเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่าเฉลี่ยต่ำจะได้ดังนี้ ด้านบุคลากร ด้านลักษณะขององค์การ ด้านลักษณะสภาพแวดล้อมขององค์การ ด้านการบริหารงานและการปฏิบัติงาน ตามลำดับ ดังนั้นเพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้จึงควรดำเนินการสิ่งเหล่านี้

1.1 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือปัจจัยด้านบุคลากร ซึ่งแสดงว่าการที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะเข้มแข็งได้นั้น ระดับการศึกษาของบุคลากรเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ถ้าบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลมีระดับการศึกษาสูงก็จะมีความสามารถในเรียนรู้กฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลดจนเทคนิคการบริหารจัดการสมัยใหม่ได้เป็นอย่างดี บุคลากรที่มีระดับการศึกษาสูงจึงมีศักยภาพในการทำงานสูง การพัฒนาความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลก็จะสามารถกระทำได้ง่าย บุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จะทราบถึงบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของตนเองสามารถสวมบทบาทของตนเองได้เป็นอย่างดี ไม่สับสนในบทบาทของตนเองและไม่ละเมิดบทบาทอันชอบของตนเอง จะเป็นบุคคลที่ประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติงานอื่นจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพขององค์การต่อไป จะเห็นว่าความรู้เป็นปัจจัยสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การ ซึ่งผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากรทำให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของกลุ่ม และผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของกลุ่มทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานขององค์การ ดังนั้นความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจึงส่งผลกระทบต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล ในทางตรงข้าม บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษาต่ำ จะมีขีดจำกัดในเรียนรู้กฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทคนิคการบริหารจัดการสมัยใหม่ บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่ำจึงมีศักยภาพในการทำงานต่ำ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล

1.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปัจจัยด้านการบริหารงานและการปฏิบัติงาน ปัจจัยด้านการบริหารและการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลมีปัจจัยหลายประการที่เกี่ยวข้องและส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรงและโดยอ้อม เช่น การติดต่อสื่อสารภายในองค์การบริหารส่วนตำบล ความขัดแย้งในผลประโยชน์ จากผลการศึกษาที่พบว่า ปัจจัยด้านการบริหารงานและการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แสดงว่า มีวิธีการหรือช่องทางการติดต่อสื่อสารการใช้ช่องทางการติดต่อสื่อสารที่ไม่เหมาะสม อาจทำให้ขาดการติดต่อสื่อสาร การปรับปรุงให้การติดต่อสื่อสารมีประสิทธิภาพ อาจทำได้มีดังนี้ 1) ความชัดเจนของข้อมูลข่าวสาร ข้อมูลข่าวสารที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารต้องมีความชัดเจนและใช้ภาษาง่าย ๆ เพื่อให้ผู้รับข้อมูลข่าวสารเข้าใจความหมายได้มากที่สุด 2) การเพิ่มวิธีการหรือช่องทางในการติดต่อสื่อสาร องค์การที่มีขนาดใหญ่ควรที่จะใช้ช่องทางการติดต่อสื่อสารหลาย ๆ ช่องทาง เพื่อเพิ่มโอกาสของการรับข้อมูลข่าวสารให้ถูกต้องและทั่วถึง 3) การปฏิบัติซ้ำ การส่งข้อมูลข่าวสารที่สำคัญควรได้รับการย้ำหรือซ้ำ เพื่อให้เกิดความแน่ใจว่าได้มีการส่งข้อมูลข่าวสารสื่อสาร เป็นการกำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับปริมาณและคุณภาพของข้อมูลข่าวสารที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร 5) การกำหนดเวลาในการติดต่อสื่อสาร จะทำให้การติดต่อสื่อสารมีความต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ส่วนความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในองค์การอาจจะเป็นความขัดแย้งระหว่างบุคลากรภายในองค์การ และความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม ซึ่งอาจจะเป็นความขัดแย้งที่สนับสนุนเป้าหมายขององค์การและพัฒนาผลการปฏิบัติงานหรือเป็นความขัดแย้งที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานก็ได้ ความขัดแย้งที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานส่วนมากมีสาเหตุมาจากการแก่งแย่งทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อผลประโยชน์ของคนจนทำให้เกิดปัญหาความไม่ยุติธรรม เมื่อเป็นเช่นนี้ องค์การใดที่มีความขัดแย้งในผลประโยชน์สูง องค์การนั้นย่อมมีผลการปฏิบัติงานต่ำ แนวทางแก้ไขก็คือการแบ่งหรือจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดความยุติธรรม และก่อประโยชน์สูงสุด

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมถึงปัจจัยที่มีผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารงานส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ในด้านอื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารงานส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมการปกครอง. สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น. และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2542). เอกสารสรุปการฝึกอบรม วิชา การจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล และรูปแบบการจัดทำงบประมาณแบบแผนงาน/โครงการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อาสาศึกษาคินแดน.
- กรมการปกครอง. กองราชการส่วนตำบล. (2543). รวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อาสาศึกษาคินแดน.
- กรองแก้ว สานุสนธิ์. (2529). ผลการใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาความเฉลียวฉลาดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนวมหิณีวิทยา จังหวัดสระบุรี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- กรองแก้ว อยู่สุข. (ม.ม.ป.) พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กรองแก้ว อยู่สุข. (ม.ม.ป.) พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะทำงานประสานแผนการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล. (2540). รายงานการประชุมครั้งที่ 1/2540 เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2540. กรุงเทพฯ : กองประสานการพัฒนาชนบท สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2539). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- ชูศักดิ์ เทียงตรง. (2518). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2539). ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม : การวิจัยและการพัฒนาบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2541). "รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) เพื่อการวิจัยสาเหตุของพฤติกรรมและการพัฒนาพฤติกรรมมนุษย์, วารสารทันตภิบาล. 10(2) : 105-108
- ดิน ปรัญญพุดธิ์. (2535). การบริหารการพัฒนา : ความหมาย เนื้อหา แนวทาง ปัญหา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์. (2527). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. นครปฐม : ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2537). พฤติกรรมองค์การ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

- บุญชร แก้วส่อง. (2531). รูปแบบทางสังคม-จิตวิทยาสำหรับการอธิบายการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในกระบวนการพัฒนา. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ศ. (พัฒนศึกษาศาสตร์)
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). วิธีการสร้างสถิติสำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร :
สุวีริยาสาส์น.
- บุญเรือน หมั่นทรัพย์ (2538). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับ
มัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ศ. (การบริหาร
การศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
ถ่ายเอกสาร.
- ประทาน คงฤทธิศึกษากร. (2526). การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : พีระพัทธนา.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2540). การพัฒนากีฬาสตรี : การศึกษาประสิทธิผลของสมาคมกีฬา
สมัครเล่น แห่งประเทศไทยกับปัจจัยที่เกี่ยวข้อง. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ศ. (พัฒน
ศึกษาศาสตร์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสาน
มิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ปิยะนุช เงินคล้าย. (2540). การสำรวจทัศนคติและความพร้อมของประชาชนต่อการกระจาย
อำนาจ. กรุงเทพฯ : กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- ไพรัตน์ เฑชะรินทร์. (2527). "นโยบายและกฏวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การ
พัฒนาปัจจุบัน," การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. บรรณาธิการ โดย ทวีทอง
หงษ์วิวัฒน์. นครปฐม : ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พงศ์สัมพันธ์ ศรีสมทรัพย์และปิยะนุช เงินคล้าย (2542). รายงานการวิจัยเรื่อง การจัดการปกครอง
ท้องถิ่นของเขตเมืองที่ต่อเนื่องกับกรุงเทพมหานคร : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัด
นนทบุรี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พิรุณ เสดานนท์. (2539). การกระจายอำนาจ : ปัจจัยที่มีต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของ
การกระจายอำนาจในรูปองค์การบริหารส่วนตำบล. ปรินญาณิพนธ์ ร.ม. (การปกครอง)
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ภรณ์ กิริติบุตร. (2529). การประเมินประสิทธิผลขององค์การ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- บุญวัฒน์ วุฒิมณี. (2526). หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : ไทยอนุเคราะห์
ไทย.

- เรวัต สมบัติทอง. (2543). การศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดภูเก็ต. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.(บริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ. ถ่ายเอกสาร
- ลีลา สีนานุเคราะห์. (2530). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมการศาสนา.
- วรางคณา วัช โย. (2540). แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนโดยวิธีการมีส่วนร่วมของประชาชน :กรณีศึกษาสุขาภิบาลเจ้าเจ็ด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ปรินญาณิพนธ์ การวางแผนมหภาค และเมืองมหาบัณฑิต (การวางแผนเมือง) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.ถ่ายเอกสาร.
- วันนี นนทศิริ. (2543). การศึกษาความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี. ปรินญาณิพนธ์ พช.ม. (การพัฒนาชุมชน) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.ถ่ายเอกสาร.
- สถาบันดำรงราชานุภาพ. (2540). บทบาทและความสัมพันธ์ของส่วนราชการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- สถาบันดำรงราชานุภาพ. (2540). รูปแบบการประสานแผนพัฒนาจังหวัด อำเภอ ตำบล และท้องถิ่น ในอนาคต. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี. (2543). แนวทางการตรวจสอบการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพฯ :สถาบันฯ
- สถาบันเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาชนบท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2540). รายงานการศึกษา รูปแบบและแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพฯ:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2540). รายงานการศึกษารูปแบบและแนวทางการส่งเสริมความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพฯ : สถาบันฯ.
- สมบัติ ชำรงธัญวงศ์. (2543). นโยบายสาธารณะ: แนวคิด การวิเคราะห์ และกระบวนการ. กรุงเทพฯ:คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุวรรณ พินิตานนท์.(2546). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล. สำนักงานพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น.กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. กระทรวงมหาดไทย.กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อาสาสมัครกษัตริย์.
- อคิน รพีพัฒน์. (2527). “ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชนบทในสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทย,”การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. บรรณาธิการ โดย ทวีทอง หงส์ วิวัฒน์.นครปฐม : ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล.

- อุทัย หิรัญโค. (2523). **การปกครองท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเคียนสโตร์
- Clarke , John J. (1957). **Outline of Local Government of The United Kingdom**. London:
Sir Issac Pitman & Son Ltd.
- Dusseldorp, Van D. (1981). **Participation in Planned Development**. Wageningen.
- Gibson, J.L. , Ivancevich, J.M. & Donnelly, J.H. (1973). **Organizations : Structure
Processes , Behavior**. Dallas, Texas : Business Publications.
- Holloway , William V. (1951). **State and Local Government in The United State**. New
York : Mc Graw-Hill.
- Good, C.V. (1973). **Dictionary of Education**. 3 rd. ed. New York : McGraw – Hill.
- Montagu , Haris G. (1984). **Comparative Local Government**. Great Britain : William
Brendon and Son.
- Robbins, Stephen P. (1983). **Organizational Behavior Concepts Controversies and
Application**. 2 nd. ed. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall.
- _____ . (1993). **Organizational Behavior**. 6th. ed. Englewood Cliffs, New Jersey :
Prentice-Hall.
- Steers , Richard M. (1977). **Organization Effectiveness : A Behavioral View**. Santa
Monica, Californai : Goodyear Publishing .

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

ที่ ศษ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๕๓๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน จำสับเอกณรงก์ หวังพิงกลาง

ด้วย นายสามารถ ชงปัญญา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร-
มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำภาคนิพนธ์
เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบล
สายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประจัน กะเนวัน เป็นที่ปรึกษา
ภาคนิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอกความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบเครื่องมือในการทำกรวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการใน
ขั้นคองต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ คีอ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๕๓๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณมนูญ ธรรมโกศล

ด้วย นายสามารถ ขงปัญญา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร-
มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำภาคนิพนธ์
เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบล
สายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประจักษ์ ตะเนวัน เป็นที่ปรึกษา
ภาคนิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการใน
ขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

๙ ๖/๗

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๑๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ คีย์ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๕๓๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณชนภัทร ปิจฉิม

ด้วย นายสามารถ ชงปัญญา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำภาคนิพนธ์เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คณะวัน เป็นที่ปรึกษาภาคนิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ร.ร.พ.

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ-ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ คีย์ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดสอบแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยสุโขทัย
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๖๗๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๓ กันยายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นายกองค้การบริหารส่วนตำบลปราสาท

ด้วย นายสามารถ ชงปัญญา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร-
มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำ
ภาคนิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะ โดยมิ
รองศาสตราจารย์ประจัน ตะเนวัน เป็นที่ปรึกษาภาคนิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ใน
การทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
ในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นายสามารถ ชงปัญญา ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง
สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏ
บุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ คอ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๖๘๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมือง

จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๐ กันยายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน นายองค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู

ด้วย นายสามารถ ชงปัญญา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำภาคนิพนธ์เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็ง ขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ ประชัน ตะเนวัน เป็นประธานกรรมการควบคุมภาคนิพนธ์ โดยการทำนิตศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าถึงข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียน นายองค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู -เพื่อโปรดทราบ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

รองศาสตราจารย์ ประชัน ตะเนวัน

คณบดี

นางสาวศศิวิมล มาลัย

เจ้าหน้าที่งานธุรการ

25 ก.ย. 2552

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ขอแสดงความนับถือ

ร.จ. (พ)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Handwritten signature and notes on the right side of the document.

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๖๘๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมือง

จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๐ กันยายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ท่านนักดาบตสาขตะกู

ด้วย นายสมารถ ขงปัญญา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำภาคนิพนธ์เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็ง ขององค์การบริหารส่วนตำบลสาขตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ ประชัน คณะวัน เป็นประธานกรรมการควบคุมภาคนิพนธ์ โดยการนี้ นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

๙ ๙๗

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ คย ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buri Ram Rajabhat University

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู

อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

แบบสอบถามนี้ เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยประกอบภาคนิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 คำถามที่เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารงาน ซึ่งประกอบด้วย 4 ปัจจัยได้แก่

- 1 ปัจจัยด้านลักษณะขององค์การ
- 2 ปัจจัยด้านลักษณะสภาพแวดล้อม
- 3 ปัจจัยด้านบุคลากร
- 4 ปัจจัยด้านการบริหารและการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการเสนอข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการสร้างความเข้มแข็งต่อองค์การ

2. กรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริงเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ที่สุด
3. คำตอบของท่านจะถูกเก็บเป็นความลับ ไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถาม

แต่ประการใด

4. คำตอบของท่านจะนำไปใช้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาครั้งนี้ เท่านั้น

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ในการให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้เป็นอย่างดี

นายสามารถ ชงปัญญา

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขารัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

☐ 1. ชาย	☐ 2. หญิง
---------------------------------	----------------------------------

2. อายุ

☐ 1. 21 – 30 ปี	☐ 2. 31 – 40 ปี
☐ 3. 41 – 50 ปี	☐ 4. 51 – 60 ปี

3. ระดับการศึกษาสูงสุดของท่าน

☐ 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	☐ 2. ปริญญาตรี
☐ 3. ปริญญาโท	☐ 4. สูงกว่าปริญญาโท

4. ระยะเวลาที่ท่านปฏิบัติงานร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลสาละอู

☐ 1. น้อยกว่า 1 ปี	☐ 2. 1 – 5 ปี
☐ 3. 5 – 10 ปี	☐ 4. 10 ปี ขึ้นไป

5. ท่านเป็นบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลสาละอูดำรงตำแหน่งในระดับใด

☐ 1. ระดับผู้ปฏิบัติ/ สายวิชาการ/ ลูกจ้าง/ พนักงานจ้าง
☐ 2. ผู้บริหารระดับต้น (ระดับ 6)
☐ 3. ผู้บริหารระดับกลาง (ระดับ 7)
☐ 4. ผู้บริหารระดับสูง (ระดับ 8)

6. ท่านมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเท่าไร

☐ 1. น้อยกว่า 10,000 บาท
☐ 2. 10,000 – 20,000 บาท
☐ 3. 20,001 – 30,000 บาท
☐ 4. 30,001 บาท ขึ้นไป

ตอนที่ 2 คำถามที่เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความความเข้มแข็งขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลสายตะกู 4 ด้าน ดังนี้

1. ปัจจัยด้านลักษณะขององค์การ

ลำดับที่	คำถาม/ข้อความ	ระดับความเข้มแข็ง					สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
1	ขนาด/ชั้นของอบต. เหมาะสมกับพื้นที่						
2	รายได้ที่รัฐบาลจัดสรรให้ เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน						
3	นายอำเภอเข้ามาแทรกแซง การปฏิบัติงานของอบต.						
4	จำนวนประชากรมีความ เหมาะสมกับขนาด/ชั้นของ อบต.						
5	จำนวนพนักงานเจ้าหน้าที่ มีความเหมาะสมกับขนาด/ ชั้นของ อบต.						
6	อบต. มีการประสานขอ อุดหนุนโครงการจาก หน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่ อบต.						

ปัจจัยด้านลักษณะขององค์การ(ต่อ)

ลำดับที่	คำถาม/ข้อความ	ระดับความเข้มแข็ง					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
7	มีหน่วยงานอื่นที่ไม่ได้อยู่ในเขตบริการของ อบค./ที่ไม่ได้สังกัด อบท.มาขออุดหนุนงบประมาณ						
8	บุคลากรของอบค.มีความรู้/ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่						
9	การให้ความร่วมมือของประชาชนในพื้นที่						
10	ความสามัคคีของ สอบค./ผู้บริหาร/เจ้าหน้าที่และพนักงาน						

2. ปัจจัยด้านลักษณะสภาพแวดล้อม

ลำดับที่	คำถาม/ข้อความ	ระดับความเข้มแข็ง					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
1	ประชากรมีรายได้เพียงพอก่อการดำรงชีพ						

ปัจจัยด้านลักษณะสภาพแวดล้อม(ต่อ)

ลำดับที่	คำถาม/ข้อความ	ระดับความเข้มแข็ง					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
2	มีประชากรจำนวนมากที่เสนอปัญหาและความต้องการของชุมชน ให้ออบต. แก่ไข						
3	ทุกครั้งที่มีการวางแผนพัฒนาตำบลประชาชนจำนวนมากเสนอและความต้องการของชุมชนให้ออบต. หาแนวทางแก้ไข						
4	จัดเวทีประชาคมเพื่อให้ประชาชนเสนอปัญหาและความต้องการ						
5	มีการออกพบปะประชาชนในเขตพื้นที่เพื่อรับทราบปัญหา						
6	มีแผนปฏิบัติงานในการจัดแผน/ข้อบัญญัติประจำปีอย่างชัดเจน						

3. ปัจจัยด้านบุคลากร

ลำดับที่	คำถาม/ข้อความ	ระดับความเข้มแข็ง					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
1	ประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับองค์กรท้องถิ่น						
2	นายกอบค.มีอำนาจ ชอบสภาอบค. ได้						
3	ประธานสภาอบค. สามารถรับเหมากับ อบค. ได้						
4	ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจที่ ได้เข้าร่วมประชุม สภาอบค.						
5	ความคิดของข้าพเจ้า คิดว่าใครทุกคนใน อบค.						
6	ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมใน การจัดทำแผนพัฒนา ที่ไม่ตรงกับ ประชาคมเสนอ						
7	ข้าพเจ้าคิดว่าการเรียก เงินจากผู้รับเหมาเป็น เรื่องธรรมดา						
8	ข้าพเจ้าเห็นอกเห็นใจ เพื่อนร่วมงาน						

5. ปัจจัยด้านการบริหารงานและการปฏิบัติงาน

ลำดับที่	คำถาม/ข้อความ	ระดับความเข้มแข็ง					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1	มีการแจ้งนัดการประชุมก่อนวันประชุมทุกครั้ง						
2	มีการทะเลาะกันในการตั้งข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย						
3	ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีมาจากแผนพัฒนาอบต.						
4	ทำสัญญาจัดซื้อหรือจัดจ้างก่อนการอนุมัติให้จัดซื้อจัดจ้าง						
5	งานก่อสร้างของอบต. ใช้งบประมาณสูงกว่าความเป็นจริง						
6	แผนพัฒนาส่วนมากตรงกับความต้องการของประชาชนในตำบล						
7	งานก่อสร้างของอบต. มีคุณภาพตรงกับความต้องการ						

ภาคผนวก จ
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ค่าความเชื่อมั่น

***** Method 1 (space saver) will be used for this analysis *****

_RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alph if Item Deleted
A1	99.0667	244.8921	.5160	.8958
A2	99.2667	246.5471	.5161	.9000
A3	98.8667	253.0851	.2701	.9045
A4	98.7333	247.4437	.5962	.8991
A5	98.5667	247.6933	.4415	.9012
A6	99.2667	246.6851	.6050	.8989
A7	99.4333	245.9092	.5254	.8998
A8	99.0000	245.2414	.6674	.8980
A9	98.8667	245.2920	.6979	.8978
A10	99.4667	246.3265	.4632	.9332
B1	99.1667	251.2471	.5698	.9001
B2	99.0000	242.3448	.6581	.8976
B3	98.9333	238.8230	.7332	.8960
B4	98.8667	242.9471	.6611	.8976
B5	98.8333	242.8333	.6603	.8976
B6	98.7667	244.5299	.6477	.8981
C1	98.8333	242.2816	.6542	.8976
C2	99.1667	251.6609	.3114	.9037
C3	98.9343	242.1691	.6403	.9065
C4	98.4000	249.9034	.5027	.9004
C5	99.1000	258.0241	.2096	.9044

C6	99.1000	245.6793	.4209	.9020
C7	99.4667	246.3265	.4632	.9332
C8	98.3000	251.8034	.5154	.9006
D1	98.5000	248.1897	.5245	.9000
D2	99.2333	247.1506	.4405	.9013
D3	98.9333	245.9264	.4947	.9003
D4	99.5667	247.6333	.4451	.9012
D5	99.4667	246.3264	.4611	.9009
D6	98.9333	241.3057	.6549	.8975
D7	99.0667	244.8920	.6150	.8985
D8	99.2667	251.5816	.3204	.9035

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 32

Alpha = .9257

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายสามารถ ชงปัญญา
สาขาวิชา	รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
วัน เดือน ปีเกิด	19 พฤษภาคม 2510
สถานที่เกิด	63 หมู่ 5 ตำบลบ้านกรวด อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์
ประวัติการศึกษา	ประกาศนียบัตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลบ้านกรวด อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ประกาศนียบัตรชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านกรวดวิทยาคาร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ประกาศนียบัตรชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประโคนชัยพิทยาคม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
สถานที่ติดต่อ	12 หมู่ที่ 14 ตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ 31180